

FAŞİZME KARŞI TEK ÇARE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ!

Tüm bu seçim yatırımlarının ve bu ekseninde yürüyen mücadelenin halkın dikkatini ve yoğunluğunu seçimlere vermesini amaçladığı açıktır. Seçim odaklı yürüyen siyaset halkın sorunları karşısında hareketsiz kalmasını da amaçlamaktadır. Umutlar seçimlere bağlanmakta, kitleler seçim ikliminde faşist klikler etrafında birleştirilmeye çalışılmaktadır. Yaşanan ekonomik ve politik saldırganlık Türk, Kürt ve çeşitli milliyetlerden emekçileri adeta boğma noktasına gelmiştir.

KOLEKTİF DOĞRULTU

Halkların İhtiyaçlarına Karşılık Vermek Üzere
Ayağa Dikilelim

SAYFA 12-13

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

4 OCAK-18 OCAK 2023 • SAYI: 128 • FİYAT: 5 TL • ISSN: 2630-5526

gazetesi

Kurtuluş İçin Tek Yol DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ

EMEK

4

MEŞA AZADÎ

10

KADIN

15

2023'TE FİİLİ-MEŞRU MÜCADELENİN FİTİLİNİ TUTUŞTURALIM!

Hesaplamalar ve açıklamalar ardi ardına geldi fakat işçi sınıfının ekonomik tablosundaki gelişimin önüne bir türlü geçilemedi. Hükümet rakamsal bazdaki artışlarla manipülasyon ve oyalama yeteneğini sergilerken sınıf ve sendikalar cephesinde alım gücündeki ciddi düşüşleri engelleyecek ve hükümetin manipülasyonunu aşacak bir özgüven geliştirilemedi.

ROJAVA: TEHDİTLER, HESAPLAR VE OLASILIKLAR

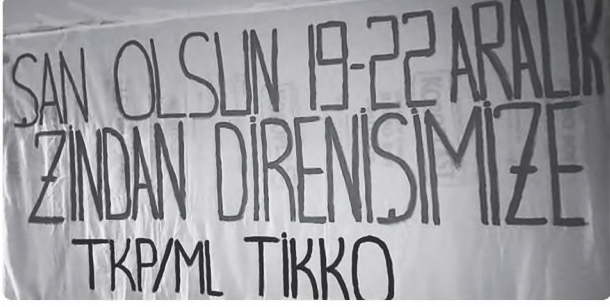
Rojava'daki Kürtlerin, TC'nin kara operasyonu tehditleri altında ciddi bir saldırganlıkla boğulmaya çalışılan Kürt ulusal kazanımlarını korumak adına "ulusal birlik" beklentileri kuşkusuz anlamlıdır. Emperyalistlerin bölgedeki varlığı, bölge gerici egemenlerinin tehditleri altında bu beklentileri gerçekliğe kavuşması yalnızca bağımsız bir çizgiye dayalı bir mücadele ile mümkündür.

III. DÜNYA KADIN KONFERANSI GÜNDEMLERİNE DAİR "KADIN DEVRİMİ"

Özel mülkiyete dayalı kapitalist sistem insanlığı, tarihsel edimlerinden koparmakta, daha ileri düzeyde insanlaşma sürecini tıkamaktadır. Bu toplumsal yapıdan sadece kadınlar değil erkekler de etkilenmekte, erkeklerin de sorunları gelişmektedir. Elbette kadınların sorunu çok büyük, çok derin ve tarihseldir; ancak yine de devrim için nesnel zemin başka bir şey, bu zeminden kaynaklı sorun yaşayan kadın başka bir şeydir.

TKP/ML militanları 19-22 Aralık'ta katledilen devrimcileri selamladı

HABER MERKEZİ- TKP/ML militanları Beylikdüzü metrobüs yolu üzerine "Şan Olsun 19-22 Aralık Zindan Direnişimi" yazılı bir pankart asarak 19 Aralık Hapishaneler Katliamında katledilen devrimcileri andı.

Elimize e-posta yoluyla ulaşan haberde militanlar bir açıklama yayımlayarak 19 Aralık Hapishaneler Katliamının 22. yılında devrimci tutsaklara yönelik devam eden saldırılara karşı geliştirilen mücadeleleri sahiplenme çağrısı yaptı.

Militanların açıklamasının tamamı şu şekilde:

"Faşist TC devletinin 'Hayata Dönüş' adı altında devrimci-komünist tutsaklara yönelik gerçekleştirdiği katliamın 22. yıl dönümündeyiz. Şair ve yazar Nihat Behram'ın söylediği gibi; 'bazı ölümler dünyanın...!' 19 Aralık 2000'de F tiplerine geçiş için 20 hapishaneye birden başlatılan katliam saldırısı karşısında direnişe duranlar ve ölümsüzleşenler de dünyamızın en genç ve en parlak yıldızları olarak aramızdalar.

"Şiirleriyle, türkülerıyla, marşlarıyla, sloganlarıyla, açıklarıyla, ağız dolusu gülüşleriyle, coşkulu halaylarıyla, bilgelikleriyle göçüp gitmediler!

"İnsanın en büyük ideali, tarihin kaçınılmaz durağı olan sınıfsız-sömürsüz bir dünya, onların açlıkta, ateşte, namlular karşısında daha da direngenleşen bedenlerinde ete kemiğe

büründü. Bu nedenle, göçüp gitmediler.

"Ölümsüzleşen 28 devrimci tutsak ve yaralarını kavgayla saran onlarca devrimci, 22 yıldır ülkemiz devrimciliğinin damarına kan taşıyorlar. Bugün de mücadelenin bedel gerektiren karakterini dirençle karşılayan partimizin tutsakları ve diğer devrimci tutsaklar, umutsuzluk anlarında ilham kaynağımız oluyorlar.

"Partimiz TKP/ML önderliğinde yürütülen Halk Savaşı bünyesinde, 19-22 Aralık Hapishaneler Katliamının hesabı er ya da geç sorulacaktır. Demokratik Halk Devrimi, sosyalizm ve yüce komünizm davamızda onlar yaşıyor, yaşayacaktır.

"Yoldaşlar;

"19-22 Aralık direnişçilerinin devrimci mirasını daha güçlü sahiplenelim. Bu mirasa layık olmak için; halkımızın, devrimimizin, şehit yoldaşlarımızın ve partimizin beklentilerini karşılamak için görevlerimize daha sıkı sarılalım.

"Devrimci tutsaklara yönelik güncel saldırılar karşısında geliştirilen mücadeleleri sahiplenelim, yaygınlaştırılması ve güçlendirilmesi için hiçbir emekten kaçınmayalım!"

2022'de 334 kadın katledildi

HABER MERKEZİ- 2008 yılından beri kadın cinayetlerine ilişkin verileri kayıt altına alan Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2022 yılı raporunu açıkladı. Raporda, 2022'de 334 kadının katledildiği, 245 kadının da şüpheli şekilde ölü bulunduğu belirtildi.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, 2021 yılı raporunda ise 280 kadının katledildiğini, 217 kadının şüpheli şekilde ölü bulunduğunu tespit etmişti.

2022 yılı raporunda, 2008 yılından bu yana kadın cinayetlerinin azaldığı tek senenin İstanbul Sözleşmesi'ne imza atıldığı 2011 yılı olduğu belirtilerek kadın cinayetlerinde yaşanan artışa dikkat çekildi. Raporda, "İstanbul Sözleşmesi hakkında tartışmalar başladığından bu yana kadın cinayetleri ve şüpheli ölümlerde artış yaşandı. İstanbul Sözleşmesiz geçirdiğimiz bu yılda da kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerinde büyük bir artış gerçekleşti" ifadeleri yer aldı.

TEDBİR KARARINA RAĞMEN KORUNMAYAN KADINLAR

Rapora göre, kadınların yüzde 46'sı evli olduğu erkek, yüzde 10'u birlikte olduğu erkek, yüzde 8'i ise eskiden birlikte olduğu erkek tarafından katledildi.

Rapordan çıkan önemli sonuçlara göre, 2022 yılında 23 kadın katledildiği anda fail hakkında tedbir kararları olmasına rağmen korunmadı. Katledildiğinde tedbir kararı olan

kadınların yüzde 50'si boşanma aşamasında olduğu erkekler tarafından öldürüldü. Kadınların korunmak için yetkililere başvurduğunda bile yeterli koruma alamadıklarının vurgulandığı raporda, ihmallerin kadınların hayatına mal olduğu altı çizildi: "Tedbir kararlarını ihlal eden faillere gerekli işlemleri yapmayanların, bu kararları sadece bir kağıt parçasından ibaret sayanların ihmalleri yıl boyunca kadınların hayatına mal oldu."

FAİLLERİN YÜZDE 14'ÜNÜN ADLI SİCİL KAYDI VARDI

Raporda, eldeki verilere göre 2022'de yaşanan kadın cinayetlerinden yüzde 14'ünde faillerin adli sicil kayıtlarının bulunduğu belirtilerek, geçen yıl bu oranının yüzde 9 olduğu hatırlatıldı.

Ayrıca adli sicil kaydı olan faillerin yüzde 60'ının kadınları ateşli silahlarla katlettiği kaydedildi. Bu verilerin "adli sistemde cinsiyetçi tutumların varlığını, kadınların haklarının ve güvenliklerinin önemsenmediğini" gösterdiği, adli kaydı olan kişilerin bile ateşli silahlara ulaşabildiği ifade edildi.

Kadınların yüzde 41'inin kendi hayatına dair kararlar aldığı bahanesiyle, yüzde 5'inin ise ekonomik bahanelerle katledildiği tespit edildi. Yüzde 54'ünün bahanesi ise tespit edilemedi.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu, intihar veya doğal ölüm gibi sunulan şüpheli kadın ölümlerinin de aydınlatılmasını talep etti.

Tutsaklara yönelik hak ihlalleri devam ediyor

HABER MERKEZİ- Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde bulunan tutsaklar yaşadıkları hak ihlallerini anlattı. Tutsaklar sohbet haklarının dahi ellerinden alındığına vurgu yaptı.

Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Hapishanesinde tutsak bulunan Resul Kocatürk, Mustafa Kocatürk ve Sadık Sabancılar da yaşadıkları ihlalleri gönderdikleri mektupla anlattı. Tutsaklar gönderdiği mektupta,

pandemi gerekçe gösterilip sohbet haklarının dahi engellendiğine vurgu yaparak "Pandemi sonrası pek çok hapishanede sohbet hakkı kullanılmaya başlasa da buna rağmen bakanlık genelgesini boşa çıkarılarak kararlar alınıp zaten ağırlaştırılan tecritti daha da ağırlaştırılmak için uğraşıyorlar." diye belirtti.

Hasta tutsakların tedavi hakkının da engellendiğine vurgu yapılan mektupta, "Ağır hasta tutuklu ve ölüm

orucu eylemcisi Resul Kocatürk'ün, astım ve bağışıklık sistemiyle ilgili rahatsızlığı, benim de alerji rahatsızlığım nedeniyle güneş alan bir hücreye taşınmak istedik. Hücre değişikliğine rağmen bu talebimize uygun bir hücreye geçirilmedi. İnsan Hakları Derneği'nin ağır hasta tutuklu listesinde yer alan Cihat Özdemir, arkadaşımız triod kanseri. Ameliyat oldu. Ailesine yakın olan Antalya Hapishanesine sevk talebi reddedildi." denildi.

"MÜCADELE EDECEĞİZ"

Tutsakların avukatı Gülizar Tuncer ise İdare Gözlem Kararı raporuna itiraz ettiklerini söyleyerek, "Bu kadar hukuksuz ve keyfi bir karardır. Sonuna kadar bu hukuksuzlukla ve keyfi kararlar ile mücadele edeceğiz. 3 müvekkilimin dışında da hapishanelerde diğer tutuklulara yönelik baskılarda giderek artıyor." dedi.

POLİTİK GÜNDEM

FAŞİZME KARŞI TEK ÇARE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ!

Faşizmin Savunma Bakanı Hulusi Akar Nisan ayında I.Kürdistan'ında gerillaya yönelik başlatıkları saldırının sona erdiğini "Zap arazisi Irak tarafındaki en zor sarp arazi. Derin vadiler, dik yamaçlar, çok sayıda mağara var" diyerek açıkladı. Alay-ı vala ile başlattıkları saldırıyı oldukça sessiz sedasız şekilde kapattılar. Zap arazisinin zorluklarına vurgu ise kuşkusuz gerillanın direniş ve başarısının üstünü örtmeye çalışmaktan kaynaklanmaktadır. Nihayetinde faşizm yenilgisini, başarısızlığını gizlemenin ötesinde en beter duruma düştüğü durumları bir başarı hikayesiyle halka sunmayı her zaman yeğler. Zap, Avaşın ve diğer saldırı altındaki gerilla alanlarında faşizmi sonuçsuz şekilde geri çekilmeye zorlayan esas faktörün gerilla direnişi olduğunu faşizmin ifade etmesini beklemeyeceğimize göre "savaşta insanın dinamik rolüne" dair gerçeği bizim tespit etmemiz gerekmektedir. Tüm ileri teknolojik silahlar, SİHA ve İHA'lar, NATO ve Barzani desteklerine rağmen faşizm gerilla karşısında bir yenilgi yaşamıştır. Gerilla savaşının daha donanımlı ve güçlü olana karşı daha zayıf olanın elinde en etkili savaş biçimi olduğu gerçeği, üstün teknolojiye ve büyük ordulara karşı silahlı savaşın olanaksız olduğu teorilerinin geliştiği ve bu eksende yoğun bir psikolojik savaşın da sürdüğü koşullarda bir kez daha açığa çıkmıştır.

Faşizm Zap'ta kaybettiği savaşla kuşkusuz Kürt düşmanlığında geri adım atmamıştır. Tam tersine Zap'ta yenilgiyi kabul edip çekilirken Kürtlere yönelik saldırılarını içerde ve dışarda sürdürmüş, yeni saldırılar için zemin hazırlayacak ilişkileri örgütlemeye devam etmiştir.

Faşist diktatörlük, bir noktada zorunlu olarak geri adım atarken başka bir noktada güçlü bir politik mesaj verecek şekilde katliamdan geri durmaz. Faşist diktatörlük 9 Ocak 2013'te PKK ile "Çözüm ve Barış sürecinin" ciddi ilerleme kaydettiği koşullarda Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Söylemez'i Paris'in göbeğinde katletmiştir. Böylece emperyalist müttefiklerinin desteğiyle her yerde Kürtleri katledebileceğinin mesajını vermiştir. Şimdi Zap'ta çekilirken 23 Aralık'ta yine Paris'te Ahmet Kaya Kürt Kültür Merkezi'ne saldırı gerçekleşmiş, 3 yurtsever katledilmiş ve 5 kişi yaralanmıştır. KCK Yürütme Konseyi Üyesi Emine Kara'yı (Evin Goyi) hedef aldığından şüphe duyulmaması gereken saldırıda Mehmet Şirin Aydın

ve Abdurrahman Kızıl da katledilmiştir. Bu katliamı gerçekleştiren kişinin bir Fransız olması, gerekçenin göçmen karşıtlığına dayalı bir "ırkçılık" olarak tanımlanmasına yol açmıştır. Ancak Kürt derneğinde, KCK yöneticisine yönelik bir saldırının arkasında faşizmi görmemek ancak saflık ya da faşist diktatörlüğü fazla hafife almak olacaktır. Faşist diktatörlüğün bu defa daha farklı bir organizasyon, daha örtülü bir yol benimsediği ancak politik hedefinin ve belirlediği zamanlamasının benzer olduğu görülmektedir. Bu saldırı ile Zap yenilgisini olabildiğince sessizliğe boğmaya, Kürt kitlesinin dikkatini başka yöne çekmeye ve yine müttefikleriyle ne kadar sıkı şekilde çalıştığını göstermeye odaklanmıştır. Kürt Ulusal Hareketine ve Kürtlere her yerde, her biçimde ve her türlü saldırıyı yapabileceğine dair olanaklar ve kabiliyete sahip olduğu mesajını vermeyi eklemiştir.

Faşizmin Kürt düşmanlığı, Kürt kazanımlarına yönelik tahammülsüzlüğü Rojava endekli hale gelen Suriye politikasında da yeni gelişmeleri getirmektedir. 29 Aralık'ta Türkiye ve Suriye'nin savunma bakanları ile istihbarat başkanları Rusya'nın nezaretinde Moskova'da bir araya geldi. Faşist diktatörlük fiilen savaş halinde olduğu Esad rejimi ile ilişkileri böylece yeni bir boyuta taşımıştır. Faşist diktatörlük için ana gündemin Suriye'de Kürt kazanımları ve onları ortadan kaldırmaya endekli olduğu bir sır değil bizzat Hulusi Akar ve Mevlüt Çavuşoğlu'nun açıklamaları ile açıktır. Bu adımın faşist diktatörlüğün dümenindeki AKP-MHP faşist bloku için bir seçim yatırımı olduğu yaklaşımı; sorunun kapsam ve boyutu, amaç ve hedeflerini karartan, Türk egemen sınıfları için Kürt düşmanlığının 100 yıllık tarihsel niteliğini yok sayan bir yaklaşımdan mustarıptır. Faşist diktatörlük Suriye'de Kürt kazanımlarını çok yönlü bir politik kısıp almak, Kürt Ulusal Mücadelesini bu kıskaç

çinde kimliksizleştirmek ve teslim alacak hale getirmeye çalışmaktadır. Bu bağlamda Suriye rejimine işgal ettiği topraklardan hangi düzeyde taviz verir, buralarda cihadist gruplarla oluşturduğu politik çıkarlarından nasıl vazgeçer şimdiden bir şey söylemek olanaklı değil. Ancak atılan adım ve Ocak'ta da devam edeceği belirtilen bu görüşmeler Suriye ve Rojava'da yeni bir politik denge ve mücadele zeminine işaret etmektedir. TC açısından bu hamle ve devamındaki görüşmelerin Kürt kazanımlarına yönelik bir düşmanlığı ana gündem yaparak sürecektir. Rusya ve Suriye açısından ise kuşkusuz bu düşmanlığı kullanarak hatta bunda ortaklaşarak rejim için tehdit olan işgal, cihadist grupların tasfiyesi gibi gündemler TC'ye dayatılacaktır.

Faşist diktatörlük Kürt düşmanlığına ise içerde soluksuz devam etmektedir. Gerillaya yönelik operasyonlar ve

zor duruma sokarken, bunun yarattığı tepkiyi azaltmak için asgari ücretin 8 bin 500 TL'ye çıkarılması, Emeklilikte Yaşa Takılanların (EYT) sorunlarını gündemleştirmesi, üniversite öğrencilerinin KYK kredi faizlerinin silinmesi, temel gıda ürünlerinde KDV'nin düşürülmesi, doğal gaz ve elektrik sübvansiyonunun 530 milyar TL'ye çıkarılarak zamdan kaçınılması gibi bir dizi adım atılmıştır. Kuşkusuz atılan adımlar Dikilitaş Darphanesi'nin daha fazla mesai yapmasını getirdiği gibi, emperyalist fonlardan ve bankalardan sıcak para arayışını da yoğunlaştırmaktadır. Bu adımların emekçilerin ekonomik kriz karşısında yaşam standartlarını iyileştiren değil daha fazla kötüleştiren sonuçlar çıkaracağı açıktır. Durdurulamayan enflasyon ve onun karşısında ücretlerin güneş görmüş kar misali sürekli erimesi söz konusudur. Tayyip Erdoğan önderliğindeki AKP-MHP faşist blokunun bir anlık "rahatlama" yanılması dahi ihtiyaç duyduğu bir sıkışmışlık durumu yaşanmaktadır. Tayyip Erdoğan 2019'da "seçim kaybetsem de EYT düzenlemesi yapmayacağım" noktasından büyük bir müjde ile bu düzenlemeyi yapmaya mahkûm hale gelmiştir. Bu durum AKP-MHP blokunun sıkışmışlığının, yönetmede yaşadığı zorluğun bir işareti olarak görülmelidir.

Tüm bu seçim yatırımlarının ve bu eksende yürüyen mücadelenin halkın dikkatini ve yoğunluğunu seçimlere vermesini amaçladığı açıktır. Seçim odaklı yürüyen siyaset halkın sorunları karşısında hareketsiz kalmasını da amaçlamaktadır. Umutlar seçimlere bağlanmakta, kitleler seçim ikliminde faşist klikler etrafında birleştirilmeye çalışılmaktadır. Yaşanan ekonomik ve politik saldırganlık Türk, Kürt ve çeşitli milliyetlerden emekçileri adeta boğma noktasına gelmiştir. Oldukça büyük bir öfke ve tepki birikmiştir; fakat bu öfke faşist klikler tarafından ustaca seçim sandıklarına gömülmeye çalışılmaktadır. Komünistler seçimlerin çare olmadığı Demokratik Halk Devrimi'nin kurtuluş parolası olduğunu en etkili ve geniş şekilde halk kitlelerine anlatma sorumluluğu altındadır. Parlamenterist hayallere ve ahmaklığa geçit vermeyen yoğunlaştırılmış bir süreç komünistleri beklemektedir. Tek çarenin Demokratik Halk Devrimi olduğuna ezilen halk kitleleri ısrarla, kararlılıkla, sabırla ve daha güçlü örgütlü bir duruşla ikna edilmeye çalışılmalıdır. Halkın çelişkileri ve çıkarları buna tüm olanakları sunmaktadır.

Seçim eksenli gündem, yoğunlaşma ve hamleler ise sürece hâlâ güçlü şekilde damgasını vurmaya devam etmektedir. Ekonomik krizin derinleşerek devam etmesi AKP-MHP blokunu

2023'TE MÜCADELENİN FİTİLİNİ TUTUŞTURALIM!

Emek cephesi 2022'den 2023'e yoğun gündemlerle girdi. Asgari ücret 8 bin 500 TL olarak belirlendi, sorunlar devam etse de '99 ve öncesi girişliler için EYT'deki yaş sınırı ortadan kalktı. Gelir vergisi oranları aynı kalırken emekli maaşlarına ne kadar zam yapılacağı merakla bekleniyor. TÜİK'in enflasyon rakamlarına göre belirlenecek olan memur maaş zam oranları ise yine hükümetin tasarrufunda. İşçi sınıfı ve emekçiler yıl boyunca enflasyona ve alım gücündeki düşüşe paralel sürekli bir beklenti içinde oldular. Hesaplamalar ve açıklamalar ardı ardına geldi fakat işçi sınıfının ekonomik tablosundaki gerilemenin önüne bir türlü geçilemedi. Hükümet rakamsal bazdaki artışlarla manipülasyon ve oyalama yeteneğini sergilerken sınıf ve sendikalar cephesinde alım gücündeki ciddi düşüşleri engelleyecek ve hükümetin manipülasyonunu aşacak bir özgüven geliştiremedi. Hatta sendikalı ve toplu sözleşmeli iş yerleri nezdinde de ciddi kayıplar baş gösterdi ve elde edilen zam oranları hızlı bir biçimde boşa düştü. Toplamda işçi sınıfı büyük ekonomik kayıplarla 2022'yi kapatırken patronlar ve devlet nezdinde yüksek kârlara ve vergilere dayalı büyüme devam etti. Bu sayede dünyadan Türkiye'ye ekonomileri etkileyen gelişmelerin yükü, bu ilk turda başarılı bir biçimde işçi sınıfı ve emekçilerin

sırtına yıkılmış oldu.

ÜCRETLER AÇLIK SINIRINA, SÖMÜRÜ MUTLAK SINIRLARA ÇEKİLDİ

Geçtiğimiz sürecin kuşkusuz en çok tartışılan başlığını asgari ücret oluşturdu. Asgari ücretli çalışanların sayısının toplam çalışanların yarısı civarında olması yanında diğer tüm ücretleri ve birçok kalemi belirlemesi bakımından da asgari ücret en büyük toplu iş sözleşmesi özeliğine uygun bir biçimde gündemde kalmayı başardı. Ancak bu durum hükümet, patronlar ve sendika bürokratlarının dayatmalarına karşı bir mücadele gündemi olarak şekillenmedi. Hatırlanacağı gibi Türk-İş Başkanı Ergün Atalay, ilk başta kırmızı çizgi diye bir önceki ayın açlık sınırı 7 bin 785 TL'yi telaffuz etti. Ardından ise 9 bin TL'nin altında bir rakamı kabul etmeyeceğini ifade ederek komisyondan çekildi. Atalay'ın bu sahte tutumu durumu kurtarma şovu olduğu kadar patron ve devlet cephesi ile işçi cephesi arasında belli bir sıkışmanın da ifadesiydi. Zamanında, mikrofonu kapatmayı unutup yine zamanın çalışma bakanına "Uzasa işi karıştıracağız. En azından kapattım böyle." diyen tescilli iş birlikçi Atalay, bu sene de asgari ücret sürecini böyle kapatmış oldu. Atalay, sürekli olarak 15 kişilik komis-

yonda "işçi tarafının" (5 oy) oylarına rağmen karar verildiğini ifade ederek Türk-İş'in teslimiyetine bahane üretir ve aslında bu yolla sınıfın eylemden/üretimden gelen gücünü yok sayar. "9 bin TL" çıkışıyla işçiler nezdinde paçayı yırtabileceğine inanan Atalay, bu sefer çalışma bakanına hem de dünün kendi danışmanına paçayı kaptırmış oldu. Çalışma Bakanı Vedat Bilgin'in "8 bin liranın çok üzerine çıkmayın." diyen sendikalar olduğunu ifade etmesi, gözlerin tekrar Türk-İş'e ve Atalay'a çevrilmesine sebep oldu. Buna karşılık başka bir tescilli iş birlikçi Türk-İş Genel Sekreteri ve Türk Metal Sendikası Genel Başkanı Pevrul Kavlak bir açıklama yaptı ve vergi dilimleri ile ilgili görüşmelerden sonuç alamazlarsa işçileri meydanlara çağıracağını ifade etti. Bu sözler, bakanın üstü kapalı çıkışına Türk-İş'in cevabı gibiydi. Fakat hiçbir ağırlığının olmadığını herkes biliyordu.

Karşılıklı bu üstü kapalı atışmalar sürerken Hak-İş ve DİSK konfederasyonlarından bakana "8 bin liranın çok üzerine çıkmayın." diyen sendikaları açıklama çağırması yaptı. Hak-İş ve DİSK "Biz değiliz." derken Atalay da kendilerinin böyle bir şey söylemediğini iddia etti. Fakat bu aşamada asıl dikkat çeken şey Hak-İş Başkanı Mahmut Arslan'ın, "Bakanın sözlerinin muhatabı Hak-İş değil." dedikten

sonra Türk-İş'i eleştiren açıklamaları oldu. "Türk-İş masadan kalkmasaydı rakam belki de daha yüksek olabilirdi. Türkiye'nin en büyük sözleşmesi niteliğindeki bir platformu boş bırakmak asla kabul edilebilir bir şey değil." diyen Arslan fırsattan istifade rüştünü ispatlamak istiyordu. Türk-İş'i ve Atalay'ı eleştiren sadece Arslan değil fakat Arslan'ın çıkışı hükümete ve aynı zamanda Türk-İş'e karşı bir mesaj gibiydi. Bu üstü örtük satışmaların arkasında esasen Türk-İş'e bir kez daha ayar verildiği gerçeği vardı. Öyle ki bu süreçte Türk-İş üzerinden, hükümetlerin her birkaç yılda bir açıktan yaptığı gibi işçi sınıfında sendikalara karşı güvensizlik de pompalanmış oldu. Sendika bürokrasileri bu güvensizliği fazlasıyla hak ediyorlar ancak bunun devlet ve patronların dilinden kamuoyuna servis edilmesinin daha geniş etkileri de olmaktadır.

Birçok kesimde seçim öncesi yüksek bir rakam açıklayarak hükümetin asgari ücret üzerinden şov yapacağı düşüncesi oluşurken hükümet 8 bin 500 rakamıyla beklentileri orta düzeyde tutmuş oldu. Asgari ücret daha şimdiden açlık sınırı rakamının altında kalırken diğer ücretlerdeki erime de hız kazandı. Rakamsal bazda ele alındığında gerçekten de sendikalı, toplu sözleşmeli işçiler ile örgütsüz ve asgari ücrete "mahkûm" işçiler arasındaki

fark büyük oranda azaldı. Bu durum her iki bakımdan da işçiler lehine de-ğildi tabii ki. Gerçekte asgari ücret artmadığı gibi diğer ücretler de ona doğru aşağı çekilmiş oldu. Yani aslında bir sınıf olarak işçiler sürekli olarak kayıp yaşarken patronların ve devlet gelirleri ise büyüdü. DİSK Birleşik Metal-İş'in açıklamasına göre maaş ve ücretlerin net katma değerdeki payı 2014 yılında yüzde 57,5 iken 2021'de yüzde 32,1'e kadar düşmüş durumda. Asıl kayıpların 2022'de olduğunu düşünürsek bu rakam daha da aşağılarda kabul edilebilir. Devlet rakamlarında bile toplam ülke gelirden ücretli emeğe ayrılan payın çok büyük düşüşler yaşadığı görülmektedir. Hem de IMF verilerine göre Türkiye 2021 ve 2022'de dünyanın 20. büyük ekonomisi olurken... Fakat bu yoğun sömürü ve büyümenin daha büyük krizi geleceğe ertelediği de biliniyor. Enflasyona, zamlara ve alım gücündeki düşüşlere bir çözüm bulunabilmiş değil. Aslında böyle bir çözüm arayışı olduğu da kuşkulu. Çünkü özellikle son bir yılda patronlar ve devlet, elde ettikleri yüksek gelirleri, bir bakıma, emekçileri sarıp sarmalayan bu spekülasyon ortamına borçlular. Doğal olarak alım gücündeki erime- nin devam edeceğini de çok iyi biliyor ve ücret politikasında oyalamaya ve rakamsal görel artışlara dayalı çizgiyi devam ettiriyorlar.

Bu açıdan bakınca hükümetin asgari ücret zammını, seçimlere de katkı sunacak düzeyde rakamsal bir şova dönüştürememesi farklı bir açıdan da yorumlanabilir. Normal takvime göre 18 Haziran 2023 tarihinde cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçimler yapılacak. Bugün daha yüksek bir asgari ücret belirlense bile o tarihe kadar ekonomik bakımdan işçiler için pek bir karşılığının kalmayacağı biliniyor. Bunun yerine asgari ücret zammını 2021'de olduğu gibi yılda iki kez yapmak ve hemen seçimden önce ara bir zamlara göz doldurmak hükümet için daha iyi bir tercih olabilir. Hem bu sayede, bugünkü ekonomik gerçekler içerisinde yapılması zorunlu gibi gözükse de bu ara zam, daha yüksek bir rakam üzerinden değil 8 bin 500 TL üzerinden oransal bir artışa; başka bir deyişle şova dönüşebilecek. Kuşkusuz bu sadece bir yorum. Asgari ücrette ve diğer her başlıktan nasıl bir süreç işleyeceğini başta dünya ve ülke ekonomisinin gerçekleri olmak üzere sınıf mücadelesinin genel seyri belirleyecek. Hükümetin eli ekonomik bakımdan sanıldığı gibi çok da güçlü değil. Fakat karşısında ciddi bir muhalefet ya da örgütlü bir güç bulunmadığı ve ona karşı etki-

li bir mücadele geliştirilemediği için hükümetin oyalama, manipülasyon, satın alma, bölme, iç boşaltma, şov, korkutma, baskı vb. her türlü taktik yeteneği iş görmeye devam ediyor.

EKONOMİK KRİZ KİTLESEL İŞTEN ATMALARA DÖNÜŞÜYOR

Tüm rakamsal oyun ve açıklamalarla çoklu ve karmaşık bir emek gündemi var gibi gözükse de aslında dünyada ve Türkiye'de olup bitenlere kapitalist-emperyalist ekonominin gerçekleri damga vuruyor. Örneğin daha yakın zamanda IMF, 2023'ün zor bir yıl olacağını ifade ederek "Dünya ekonomisinin üçte birinin resesyona girmesini bekliyoruz." şeklinde açıklama yaptı. Özgünlükleriyle birlikte tüm yaşananlar, emperyalist-kapitalist sistemin asalak karakterini ve aşırı üretimden kaynaklanan krizini işaret ediyor. Her büyük krizde olduğu gibi haklar tırpanlanıyor, örgütsüzlük ve sömürü derinleşiyor, krizin asıl yükü emeğe çıkarılıyor ve yine kriz bahanesiyle kitleler halinde işçiler işten atılıyor. Örgütsüzlük ve sömürü dayatmasıyla ünlü Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği'nin (TGSD) asgari ücret sonrası yaptığı açıklama ve tekstil başta olma üzere birçok sektörde baş gösteren işten atma saldırısı bu durumun çarpıcı bir örneği ve işareti oldu. TGSD'nin açıklamasında şöyle deniyordu: "Bu maliyetlerle geçmişte yaptığımız işleri yapamaz hale geleceğiz, müşteri kaybedeceğiz. Bangladeş, Vietnam, Hindistan, Kamboçya gibi ülkelerle bizim rekabet etme şansımız yok." Karşılaştırma yapılan ülkelerin, işçilerin kelimenin gerçek anlamında köle gibi çalıştırıldığı ve kitlesel bir biçimde ölüme sürüklendiği ülkeler olması bir yana açıklanan asgari ücret, tekstil patronları için aradıkları bahane oldu. Daha asgari ücret açıklanmadan özellikle Antep, Malatya, Urfa, Maraş gibi Anadolu'nun birçok sanayi bölgesinde büyük hak gasplarıyla beraber kitlesel işten çıkarmalar başlamıştı. Kıdem tazminatı ödemekten ya da yeni asgari ücrete göre daha yüksek kıdem hesabından kaçınmak için birçok patron işten atmalara yönelmişti. Bir yandan da yeni işçi alımları veya girdi-çıkıtlar devam ediyordu. Dahası yine birçok yerde işçilerin asgari ücretin de altında rakamlara çalıştırıldığı; işçilerin ücretlerinin bir kısmını patrona geri iade edildiği biliniyor. Tekstil gibi sektörler kayıt dışının ve göçmen emeğinin de yaygın kullanımıyla bu konuda başı çekiyor. Fakat yine de patronların iştahı doymak bilmiyor. Diğer yandan tekstil örneğinde ele aldığımız bu sorunun bir başka yüzü daha bulunuyor. Tek-

stil gibi sektörlerin katma değer payı yüksek olsa da yabancı sermaye payı yüksek ve teknoloji yoğun işletmelerle kıyaslandığında kriz karşısında rekabet gücü daha düşük. Özellikle de pandemiden ardından tedarik zincirlerinde yaşanan çalkantılar, piyasada belli bir istikrarsızlığı ve durgunluğu beraberinde getiriyor. Bu gibi sektörlerdeki patronlar ise hükümetin her türlü desteğine rağmen kâr oranlarını koruyamayacaklarını öngörüyor ve çözümü emeği daha da baskılamakta buluyorlar. Fakat altını çizmeliyiz ki söz konusu olan "kâr oranları" ve sömürü saltanatlarıdır; zarar ettikleri yalanı değil.

Daha önce de değindiğimiz gibi işçi sınıfındaki örgütsüzlük ve iş birlikçi sendikal bürokrasiye paralel 2021'de öne çıkan şey kriz özgüvensizliği (işsizlik korkusu), rakamsal manipülasyonlara aldanma ve biri biterken diğeri başlayan "umutsuz" bekleyişler oldu. Egemen sınıflar özgülünde biri seçimleri işaret eden diğeri ise parça parça vaatlerle süreci elde tutmaya çalışan iki eğilim kendini gösterdi. Her ikisi özgülünde de oyalama siyaseti esastı ve özünde aynı sömürü ağının değişik tonlarını temsil ediyorlardı. Ne var ki bu oyalama siyaseti, kimi tavizlerle de olsa geniş emekçi kesimleri etkilemeyi başardı. Bugün bu tabloyu kırabilecek kimi emareler ortaya çıksa da içine girilecek olan seçim atmosferinin geniş kitleleri ne yöne kanalize edeceğini yaşayarak göreceğiz. Yaşayarak göreceğiz diyoruz; çünkü sürece sınıf bilinçli müdahalenin zayıf olduğu bir dönemde sınıfın kendiliğinden hareketini ve olası patlama noktalarını takip etmek daha bir önem kazanıyor.

FİİLİ-MEŞRU MÜCADELEYLE SINIFIN ÖNCÜ ODAKLARINI YARATALIM

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "Seçim kaybetsek de yokum." dediği EYT konusunda yaş sınırını ortadan kaldırmakla övündüğü bir noktaya gelmesi bahsettiğimiz kimi tavizlerden biri olarak görülebilir. Kuşkusuz burada asıl olarak vurgulanması gereken EYT'lilerin mücadelesidir. Sendika konfederasyonları "biz başardık" yarışına girseler de hükümeti taviz vermeye zorlayan asıl şey geniş EYT'li kesimlerin uzun ve kitlesel mücadelesiydi. 2021'in ilk aylarındaki fiili grevlerden bugüne istisnaları saymazsak işçi sınıfı adına örnek teşkil edecek ciddi bir mücadele ivmesi geliştirilemedi. Bu bakımdan, cumhurbaşkanının grev yaşağına rağmen Birleşik Metal'de örgütlü Bekaert işçilerinin

başarısı, önemli bir örnek olarak görülmeli ve değerlendirilmelidir. Çünkü sendikalaşmanın bile birçok yasal ve fiili barajla engellendiği, yasal bir grev yapmanın imkânsızlaştırıldığı koşullarda, özellikle de yasalara ve diplomasiye boğulmuş sendikalar cephesinde fiili mücadelenin öne çıkması önemlidir. Çünkü içinde bulunulan yalan, yasak ve baskıya dayalı sömürü koşulları içerisinde işçi sınıfının fiili-meşru mücadeleye dayanmaksızın bu labirentten çıkma, renkleri belirginleştirme ve safları sıklaştırma imkânı bulunmuyor. Sınıfın sadece bilinçli unsurları bakımından değil bir bütün ekonomik ve kendiliğinden hareketi bakımından da fiili-meşru mücadele dışında bir seçenek bulunmuyor. İşte bu yüzden grev ya da artık "fiili grev" diye adlandırdığımız ve üretimden gelen gücün kolektif bir biçimde hayata geçirildiği örneklerin önemi ve işlenmesi gerekliliği buradan ileri gelmektedir. İşçi sınıfını kontrol altında tutuma mekanizmaları haline gelmiş sendikaları değişime zorlayacak olan da örgütsüz geniş bölükleriyle birlikte sınıf bilinci ve hareketini yaratabilecek olan da söz konusu fiili-meşru mücadele ve üretimden gelen gücün kullanımudur. Kuşkusuz bu, temel ilkeleri yanında her dönem yeni biçimleri ve modelleriyle öğrenen ve öğreten bir sınıf çizgisi olarak geliştirilebilmeli ve daha yüksek düzeyde bir örgütlülüğe dönüştürebilmelidir. Bunun için nesnel koşullar fazlasıyla mevcut. Ancak işçi sınıfı içerisindeki özne güçler bakımından belki de son elli yıllık tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar zayıflık mevcut. İş yeri ve sendikalarda geçmiş mücadelelerden kalma öncü, önder, ileri işçilerin büyük bir kısmı halefler yetiştirilemeden "emekli" oldu ya da daha "genç" olanlar sendika bürokrasisi ve patronlar eliyle büyük oranda tasfiye edildi veya etkisizleştirildi. Bu durumda işçi sınıfı kendiliğinden ne kadar yol açabilir veya süreci şekillendirebilir denebilir. İşte günümüzün çözüm üretilmesi gereken yanını da bu oluşturuyor. Resmi statü ve tanım farklarıyla ifade edersek işçi, memur, taşeron, geçici, sözleşmeli, kadrolu, emekli, işsiz, stajyer vb. on milyonlarca işçiye, bir bütün işçi sınıfına sınıf bilinci taşımak ve onları örgütlemek imkânsız gibidir. Bu nesnel gerçeklere ve kitle hareketinin doğasına da aykırıdır. Ancak sınıf içinde belli odaklar ve mücadele mevzileri yaratarak yine tüm işçi sınıfını ileri taşıyacak bir mücadelenin özneleri yaratılabilir. İşte bunun için sınıfa yönelmeli ve fiili-meşru mücadelenin fitili tutuşturulmalıdır.

BEKAERT VE KARTONSAN İŞÇİLERİYLE SÖYLEŞİ

2022 yılı içerisinde asgari ücret açıklamalarından sonra birçok fabrikada eylemler düzenlenmiş ve yeni toplu iş sözleşmeleri imzalanmıştı. 2022 yılının ortasına doğru artan enflasyondan sonra açıklanan asgari ücret zamlar karşısında erimeye devam etti. Temmuz ayında asgari ücrete tekrardan yüzde 30 zam yapıldı. Yapılan zamlar ekonomik krizi gölgeleyememiş, birçok fabrikada ücretler enflasyon altında ezilmeye devam etmiştir. 2022 yılının sonlarına doğru fabrikalarda grev ateşi yanmaya başladı. 13 Aralık'ta Kocaeli'de Bekaert fabrikasında başlayan grev 30 Aralık'ta grevin 18. gününde işveren ile Birleşik Metal İş Sendikası'nın Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu'nun da katıldığı bir görüşmeyle yüzde 81,5 zam yapılarak grev sona erdirildi.

Yine Kocaeli'nde bulunan Selüloz-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Kartonsan fabrikasında 168 işçi 22 Aralık'ta greve çıktı. Kuşeli karton üretimi yapılan Kartonsan'da yaklaşık 6 aydır süren toplu sözleşme görüşmelerinden sonuç alınamaması üzerine 168 işçinin başlattığı grev 11 günü aşarak devam ediyor. Temmuz ayında asgari ücrete yapılan zam sonrası Kartonsan fabrikasında çalışan 168 işçiden 155 işçinin ücreti asgari ücretin altında kaldı. Ardından Kartonsan işçileri 4 gün üretimi durduklarını ve yüzde 60 ek zam aldıklarını belirtti.

Gazetemiz olarak Bekaert işçileriyle grevin 17. gününde, Kartonsan işçileriyle grevin 8. gününde söyleşi gerçekleştirdik.

Yeni Demokrasi: Bekaert işçileri neden greve çıktık? Talepleri nelerdir?

Volkan Güneş: Merhabalar. Bugün grevde 17. günümüz. Neden greve çıktık? Bu fabrikanın '88 yılından bugüne kadar belirli bir ücret politikasının artık işçilere aşağılara indirilmesinden dayanacak gücümüzün

kalmadığından dolayı biz greve çıktık. Biz herhangi bir x rakamını değil, biz geçen sene bugünkü alım gücümüzü geri istiyoruz. Zam istemek değil buradaki durum. Siz zam alırsınız ekonomik koşullar sizin o zammınızı eritir. Kaldı ki açıklanan asgari ücretten dolayı ve birçok kişinin yılbaşından sonra göremediği ekonomik koşullardan dolayı biz zam almak değil, alım gücümüzü geri istiyoruz. Bugün 17. günümüz. Bizim görüşümüzde herhangi bir değişiklik yok. Biz hâlâ kendi taslağımızın alınması taraftarında-

ben istemiyorum. Benim hiçbir arkadaşım da istemiyor. Benim çocuğum greve gelip, "Baba beni özel okuldan alıp, devlet okuluna mı vereceksin?" diyor. Niye özel okula gönderiyorsun diye sorabilirsiniz. Zenginın çocuğu yüksek mertebede fakirin çocuğu fakir kalsın... Ben bunu istemediğim için benim kırmak istediğim tek düzen benim çocuğum da belirli yerlere gelebilir. Sadece bundan dolayı ben bu sözleşmedeki haklarımı talep ediyorum. Ben daha fazla zengin olmak için değil çocuğumu bir yerlere

En nihayetinde ben katma değeri olmayan üretmiyorum ki ben asgari ücret ile kıyaslanayım. Çocuklarımızı belirli mertebeye çıkarmak benim ve arkadaşlarımızın amacı. Başka bir amacımız yok.

Yeni Demokrasi: Grev kararı alındıktan kısa bir süre sonra grev yasaklandı. Bekaert grevi neden yasaklandı? Burada üretilen ürünlerin yasak kararıyla bir ilişkisi var mı?

Volkan Güneş: Bekaert firması çelik devi. Dünyada çelik kord üretiminin yüzde 75'i Bekaert'in elinde. Bu çitlerin, bu fabrikanın içinde ranger lastiklerin çelik kordu üretiliyor. Çelik telle aklınıza gelebilecek her türlü üretim yapılıyor. Bunu çit telinden tutun yelkenli teknelerin yelkenlerinde kullanılacak, yırtılmayacak çelik teller ve ipler de bu üretimlerin içinde. Bu üretimin yapılabilmesi için de belirli bir altyapının oluşması gerekiyor çalışan olarak. Yani herhangi bir vasıfsız insan değil buradaki hiçbir arkadaşım. 400 arkadaşımın da minimum 200-300 saat, yılına göre 400 saat eğitimleri var. Bu eğitimi almış insanlarız. Herhangi

birini içeriden alıp yerine başka birini getirdiğinde 1-2 seferlik anlatmayla yapılacak bir iş değil. Bu 400 kişinin eğitilmesi minimum birkaç yıl tutuyor. Bugün 400 kişiyi dışarı al, yeni bir 400 kişi içeriye koy üretim yapılabilecek durum yok. Burada kimseyi küçümsemek değil amacım. Mesele buradaki eğitim. Nasıl ki bilgi paylaştıkça güzeldir burada da bilgi paylaşıyor. 400 kişi bilgiyi paylaşa paylaşa bu eğitime, el melekesine sahip oldu. Bu şekilde devam ediyor. Bu piyonu oradan alıp öbür yere koymak değişebilecek bir şey değil. Çünkü hiçbir arkadaşım piyon değil. 1. derecede vasıflı, bu işi yapabilecek, götürebilecek arkadaşlar hepsi.

Yeni Demokrasi: Merhabalar. Grev kararına nasıl karar verdiniz?

yız. Ama maalesef yönetimimiz farklı açıklamalar, gerçeği tam yansıtmayan bazı açıklamalarıyla benim eşim, dostum da mevzubahis geçen rakamları neyi beğenmiyorsunuz diye tepkileri alıyoruz. Ama mevzubahis geçen rakamları alıyorsa ben ve buradaki arkadaşlarım hayır diyecek değil. Buradaki espri benim 3'te 1'ini alıyor almam. Eylül itibarıyla sözleşme yasal olarak başladı ama temmuzda zaten karşılıklı görüşmeler başlamıştı. Benim temmuzdaki durumumla bugün aynı değil. Bütün arkadaşlarımızın temmuzdaki durumuyla bugünkü durum arasında dağlar kadar fark var. Hepimiz tasarruf ediyoruz. Bu ülkenin emeklisi de asgari ücretlisi de yüksek gelirli de dar gelirli de tasarruf ediyor. Ama hiç kimse çocuklu çocuğunun geleceğinden tasarruf etmek istemiyor, öncelikle de

getirebilmek için... Karşılıklı açıklamalar falanlar filanlar var. Keşke Bekaert yönetimi bu açıklamayı tek taraflı evlere bildiri göndererek değil de eşlerimizi çağırırsalardı, bizimle görüşmeselerdi. Eşlerimizle çocuklarımızla görüşselerdi. Evin ekonomisini döndüren kadınlara keşke bunları anlatsalardı. Verip vermemeyi, evi dönüp döndürmemeyi... Burada hiçbirimizin eşi farklı düşünmüyor. Aynı şeyi düşünüyoruz. Çünkü beraber yaşıyoruz. Nasıl bu fabrikeyi beraber bir yere getirdik, evi de eşlerimizle beraber yürütüyoruz. Bizim buradaki tek talebimiz, eşlerimiz de mutlu olsun, evin bir huzuru olsun, çocuklarımıza bir gelecek verebilelim. Kimse burada zengin olmayı talep etmiyor, beklemiyor da. Çoluğuna çocuğuna güzel bir gelecek sunmak, bu ülkenin şartlarının en azından bir tık üstünde...

Özcan Öz: Ekonomik sıkıntılardan dolayı greve çıkmaya karar verdik. Bu uzun bir süreç. İki senedir bu fabrikada sözleşme imzalanıyor. İki senedir hiçbir şekilde iyileştirme yapılmadı. Zaten gelen zamlar ve hükümetin asgari ücrete yaptığı zamlardan sonra bizim alım gücümüz tamamen düştü. Bu fabrikada biz sözleşme taslağı hazırlarken bütün arkadaşlarımız hep birlikte şubeye gidip isteyeceklerimizin kararını aldık. Bu karar doğrultusunda süreç devam etti. İstediklerimize hiçbir şekilde yanaşma olmayınca yasal hakkımız olan grev süreci başlamış oldu. Grev sürecinde biliyorsunuz ki Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle greve çıkacağımız gece grev yasaklandı. Grev yasağı polisler tarafından fabrikaya ve sendikamıza tebliğ edildi. Biz tabii ki sendikamızın aldığı karar doğrultusunda grev yasağını dinlemedik ve greve çıktık. O gün bugündür aynı kararlılığımız devam ediyor.

Yeni Demokrasi: Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yapılan yasak kararı sizi etkiledi mi?

Özcan Öz: Tam tersi 2016'daki OHAL döneminde sözleşmeden kaynaklı grev kararı aldık. OHAL ve yasak döneminde de sendikamız bizi greve çıkardı, arkadaşların ortak kararıyla beraber. Şu anda da Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle grevimiz yasaklansa da hiçbir arkadaşımızın motivasyonunu düşürmedi. Herkes aynı şekilde aynı kararlılıkla greve çıkmayı istedi. Sendikamızın öncülüğünde greve devam ediyoruz.

Yeni Demokrasi: Greve çıktıktan sonra fabrika yönetimi grev kısırlığı yaptı mı?

Özcan Öz: Grevde bugün 17. gün. Bu 17 günde sendika da kendi kozunu oynuyor, işveren de kendi kozunu oynuyor. İşveren yasal bağlamda fabrikaya girmediğimiz için 3. gün bize mesajlar yolladı. Fabrikaya 3 gündür mazeretsiz gelmediğinizden dolayı, makinelerinizde çalışmadığınızdan dolayı iş akdiniz feshedilecektir. Eğer devam ederse fabrikaya verdiğiniz zararlar sizden tanzim edilecektir diye. Bütün dışarıda olan arkadaşlarımıza mesajlar yollandı. Biz bu mesajları dikkate almadık. Aynı şekilde

grevimizi kararlılıkla sürdürmeye devam ediyoruz.

Yeni Demokrasi: 2016'da da yasaklara rağmen greve çıkıldı, bugün de. Hem o süreci hem de şu anki durumu anlatabilir misiniz?

Özcan Öz: Pandemi sürecinde bu fabrika çalışmaya devam etti. Normalde biliyorsunuz pandemide birçok fabrika çalışmadı ya da kısmi çalıştı. Kısa çalışma ödeneğinden faydalandı. Biz pandemide bu fabrikada çalışmaya devam ettik. Tabiri caizse dışarıda kedi, köpek ve polis vardı. Biz ve bizim gibi çalışan işçiler vardı. Pandemi bu fabrika rekor kırdı. Ve son bir senedir Bekaert fabrikalarının içerisinde müşteri şikâyeti almadan çalışan tek fabrika bizim olduğumuz

söylendi. Yani çok kalifiye bir fabrika. Çalışanların hepsi bu konuda çok tecrübeli, işlerini çok iyi yapıyorlar. Bu yapılan olayı biz kendimize hazmettiremiyoruz, yediremiyoruz. Yani yıllarımızı verdiğimiz fabrikada bu şekilde davranılması hiçte hoş bir şey değil. Sürekli bize mesajlar geliyor. Zaten biliyorsunuz Türkiye'nin gündemindeyiz şu anda. Dışarıdan bütün fabrikalardan bize destek var. Hatta birçok fabrika bizim grevimizden cesaret alarak kendilerinin sözleşmelerinden doğan haklardan dolayı greve çıkmaya başladılar. Biz bir öncü olduk gibi Türkiye'ye. Bütün kamuoyunun gözü bizdeyken, aynı şekilde şu an fabrika yönetimi kamuoyunu kullanarak açıklamalar yapmaya devam ediyor. Onlar da kendilerine göre haklılar. Ama biz de haklıyız, geçinemiyoruz. Bizim en büyük problemimiz geçine-

memek...

KARTONSAN'DA GREV ATEŞİ

Türk-İş'e bağlı Selüloz-İş Sendikası'nın örgütlülüğü olduğu Kartonsan'da 168 işçi greve çıktı. Gazetemiz olarak Selüloz-İş Sendikası işyeri temsilcileri ile söyleşi gerçekleştirdik.

Yeni Demokrasi: Merhabalar. Kartonsan'daki grev sürecinin nasıl başladığını anlatabilir misiniz? Talepleri nelerdir?

Mustafa Gürel: Merhabalar. Bugün Kartonsan'da 8. grev günündeyiz. Yaklaşık 6 ay süren toplu iş sözleşme müzakereleri sonucunda işverenle masada uzlaşmaya varamadık. Bunun neticesinde çalışan arkadaşlarımızın onayıyla 168 sendikali arkadaş-

resinde herhangi bir sonuca varamadık. 22 Aralık 2022 gününde grev kararımızı aldık. Şu anda 8. günündeyiz. Aramızda herhangi bir aramızda grev kısırlığı yok. Kartonsan işverenin aralık ayı sonunda yatırmaması gereken promosyon parasını 22 Aralık grev kararımızdan sonra içerideki beyaz yakalılara yatırmıştır. Şu an için işveren tarafından yapılan tek grev kısırlığı budur. Kartonsan Selüloz-İş Sendikası'na üye olan arkadaşlarımız tek yumruk halinde, Kartonsan işyerinin önünde grevimizi büyük bir coşkuyla devam ettiriyoruz. Şu an için her şey yolunda. Siyasi partiler, STK'lar, kentteki diğer büyüklerimiz, muhtarlarımız, belediye başkanlarımız hepsinin desteğini arkamıza alıyoruz. Ateşi daha da büyüterek devam edeceğiz.

Ahmet Uysal: 168 arkadaşımızla birlikte 22 Aralık günü işverenle yaptığımız toplu iş sözleşmesinin tıkanmasından sonra 8 gün önce greve çıktık. 8 gün içerisinde şunu gördük ki beklemediğimiz bir durum esasında. İşçilerin tamamıyla birbirine kenetlenmiş ve çok sıkı olduğunu gördük. Memleketin içerisinde bulunmuş olduğu ekonomik kriz ortamında işverenin bize dayatmaya kalktığı zam, ücretlerimize yapmak istediği zam miktarı bizim için yeterli bulunmadı. Şu an için verilen zamlarla birlikte 44 arkadaşımız asgari ücretin altında kaldı. Yani 60 yıllık Kartonsan gibi bir firmada

maaşların bu duruma gelmesi bizi bu noktaya getirdi. Geldiğimiz noktada hiçbir sıkıntı yok. Arkadaşlarımız tamamen birlikte beraberlik içerisinde. Biz de bu üç temsilci olarak yönetmeye çalışıyoruz. Son olarak şunu söylemek istiyorum: Devleti, siyasi büyüklerimizi Yeni Yüzyıl Türkiye'si gibi birtakım projeleri var. Ben de diyorum ki 2023 yılının işçi sınıfının yılı olacağına inanıyorum. Yılbaşıyla birlikte görüşülecek sözleşmeler ile Bekaert'in arkasından yapmış olduğumuz grev ateşinin yayılarak devam edeceğini ve Türkiye genelinde daha da yayılarak devam edeceğine ve işçi sınıfının birlik, beraberlik ve dayanışma içerisinde daha fazla kazanımlar elde edeceğine inanıyorum.

Tuncay Kabaloğlu: Siz basın emekçilerini Kartonsan grevimizin 8. gününde bizi desteklediğiniz için çok teşekkür ediyoruz. Kartonsan işvereniyle yaptığımız 6 aylık pazarlık müzake-

SÖZDE DESTEK HEP KÖSTEK

Geride bıraktığımız 2023 bütçe görüşmeleri geniş halk kitlelerinin önemli gündemlerinden biri haline gelmişti. Aralıksız 12 gün süren görüşmelerin sonucunda hâkim sınıfların çıkarlarına göre dizayn edilmiş bir bütçe çıkarıldı.

Bu görüşmelerde dikkat çekeceğimiz konu tarımsal destekler olacak. 2022 yılı tarımsal destek bütçesi 25,8 milyar lira olarak belirlendikten sonra yıl içerisinde ek olarak 13,4 milyar lira ilave edilmişti. 2023 yılı tarımsal destek bütçesi 54 milyar lira olarak belirlendi. Tarım girdi fiyatlarını göz önünde bulundurduğumuzda açıklanan desteklerin hiçbir karşılığı olmadığını görüyoruz. Kaldı ki "Tarım Kanununa göre çiftçiye milli gelirin yüzde 1'i" kadar ödenek ayrılmalı. Kanuna göre 2023'te tarıma ödenmesi gereken toplam ödenek 186 milyar lira olmalıydı. Fakat yaklaşık 16 yıldır tarıma ayrılan destek yüzde 1'in altında.

Bütçe görüşmelerinde tarıma ayrılan desteğin siyasi manipülasyondan ibaret olduğunu söyleyelim. Türkiye'nin tarımda bağımlı yapısı üretimi her zaman etkiliyor. Özellikle de 2022 yılında savaş, enflasyon ve ekonomik kriz koşullarından en çok etkilenen sektörlerden biri tarım oldu. 2022 Şubat ayında Rusya'nın Ukrayna'ya dönük başlayan işgal saldırılarıyla birlikte emperyalist kapitalist sistemin krizi büyüdü. Rusya'ya yaptırımlarla başlayan süreç, Rusya'nın karşı hamlesi olan enerji ambargoları ile tırmandı. Ambargoların ve yaptırımların ardından dünya genelinde akaryakıt ve gıda krizi tartışmaların odağı oldu. Bu iki sonuç tarımsal üretimi gündeme taşıdı. Türkiye'nin savaşta çizdiği "uysal" yapısı arabulucu rolüne dönüştü. "Coğrafi yazgısı" yeniden tartışıldı ve Türkiye yine bir "köprü" oldu. Emperyalizme uşaklık görevini layıkıyla yerine getirmek için heyecanlanan TC, "yazgısını" piyango olarak kullanarak siyasi ve ticari ilişkilerde masada kendine yer buldu. Burada öne çıkan ticari ilişki "Tahıl Koridoru"ydü. Karadeniz üzerinden emperyalist merkezlere gidecek gemiler Türkiye karasularından geçti. Rusya 19 Kasım tarihinde "tahıllar fakir ülkelere değil Avrupa'ya gidiyor" açıklamalarından sonra anlaşmadan çekilmişti. Fakat daha sonra yapılan görüşmelerde anlaşma 120 gün süreyle uzatıldı. Gıda sektörünün önemli hammaddelerinden olan tahıl böylelikle tarımsal üretimde tekrardan önem kazandı. Bunun sebebi tahıl üretiminde önemli ihracatçılar

arasında yer alan iki ülkenin olması: Ukrayna ve Rusya.

Tarımın bu denli tartışılması yeni bir şey değil. Zira Covid-19 salgınıyla birlikte tedarik zincirinde yaşanan kırılmalar ülkelerde tarım üretimine yönelmeyi getirmişti. Rusya'nın Ukrayna işgali bu tartışmayı derinleştirdi. Peki Türkiye bu durumdan nasıl etkilendi?

KRİZ, ZAM, YOKSULLUK

Uzun zamandır emperyalist kapitalist sistemin ciddi bir kriz içerisinde olduğunu belirtiyoruz. Bu durumun görüngüleri ise hem emperyalist merkezlerde hem de yarı sömürge ülkelerde yaşanan halk isyanlarında somutlaştı. Bu halk isyanlarının ortak yönü ise yoksulluk ve enflasyon oldu. Sri Lanka'da akaryakıt fiyatlarındaki artışla başlayan protestolar yoksulluk ve açlık isyanına dönüşmüştü.

Devamında ise birçok ülkede benzer nitelikte isyanlara tanıklık ettik. Türkiye'de benzer içerikli halk hareketlerine sahne olmasa da enflasyon ve zam ciddi bir biçimde hissedilmeye devam ediyor. Üretim alanında doğrudan etkilenen sektör de tarım oldu. Akaryakıt zamları, gübre ve tohum zamları, tarım araçlarına yapılan zamlar tarımsal üretimi doğrudan etkiledi. Bir örnek vermek gerekirse: Köylüler 2021 yılında mazotun litresini 7 liraya alırken 2022 yılında 25-30 lira aralığındaki fiyatla aldı. Devam edelim, 2021 yılında 1 ton üre fiyatı 4 bin 600 lira, 1 ton DAP gübre fiyatı ortalama 6 bin 600 lirayken 2022 yılında 1 üre fiyatı 13 bin lira, 1 ton DAP gübre fiyatı 15 bin 760 lira oldu. 1 yılda sadece gübreye yapılan zam yaklaşık yüzde 192. Son bir örnek daha verelim: Özellikle kur endeksli tarım araçlarında fiyatlar daha fazla arttı. İki yıl önce 190 bin liraya orta sınıf bir traktör alınabilirken 2022 yılında 190

bin liraya ancak bir tane tohum ekim makinesi (Mibzer) alınabiliyor.

Bu zamlara elbette daha fazlası eklenebilir. Hal böyleyken yazının başında da belirttiğimiz üzere açıklanmış olan tarımsal desteklerin hiçbir karşılığı yok!

Biz zamlardan bahsederken şuna değinmeden de geçmeyeceğiz: Cumhurbaşkanı Erdoğan 27 Aralık 2022 tarihinde gübre ve yem fiyatlarının 2023 Nisan sonuna dek sabitleneceğini açıkladı. Açıklamasının ardından ise gübre ve yem fiyatlarında azalmalar olduğu iddia edildi. Bu iddiayı kısaca inceleyelim: Gübre fiyatlarına yüzde 13'lük indirim yapılacağı belirtilmişti. Yüzde 13 indirim bütün gübre çeşitlerinde uygulanmazken bazı gübre çeşitlerinde indirim yerine zam yapıldı. Sadece amonyum sülfat gü-

yapılacaktı. Tekrar hatırlatalım iktidarın dümenindeki AKP-MHP, hâkim sınıfların temsilcisidir. Dolayısıyla her zaman hâkim sınıfların çıkarlarına göre hareket eder. Banka ve şirketlerle anlaşma da bunun en somut örneğidir. Çiftçiler mazot ve gübreyi kart ile POS cihazından almak zorunda. Bankalar gübre bayisinden POS komisyonu aldığı için iş yerleri de bu komisyonu çiftçinin gübre desteğinden kesiyor. 100 bin liralık gübre desteğinin minimum bin lirası POS cihazı komisyonuna gidiyor. Sözde "karşılıksız verilen" destekten bile kâr elde edilmeye çalışılıyor. Bu sömürü düzeyinde yönetenler kitlelerin çıkarlarını savunduklarını söyler. Gerçekte ise hâkim sınıfların çıkarlarını korurlar!

BAYAĞILAŞAN SÖYLEMLERE KARINLAR TOK

Seçim gündemi kitleler için yakın tarihimizde önemli bir yer tutuyor. Zira iktidardaki AKP-MHP bloku içinde buldukları krizi de halk kitlelerini de yönetemiyor. Gerçek olan bu yönetememe durumunu diğer klik temsilcileri de kendi çıkarları etrafında toplamak istiyor. Önemli "oy potansiyeline" sahip olan köylüler de bu propagandalara maruz kalıyor. Seçime endeksli popülist vaatler köylülerin gözünü boyamak için yapılmaya devam ediyor. Tarıma desteklerin açıklanması, fiyatlarda indirime gidilmesi tam da seçim öncesi egemenlerin bilindik tarzına işaret ediyor. Her dönemin tabela olan "işçilerin, köylülerin yanındayız" söylemi tekrar ediyor. Fakat bilinmekte ki faşist düzen partilerinin yanında oldukları işçi ve köylüler değil komprador burjuvazi ve toprak ağalarıdır.

Faşist partilerin seçim vaatleri ve seçim öncesi düzenlemeleri yine hâkim sınıfların sermayesinin pekişmesi üzerinedir. Tarımsal desteklerde görünen durum budur. Tarımsal giderlere yapılan indirimlerin içi tamamen boş. Zira özel şirketlerin kârdan feragat edip indirim yapacağı bir rüya bile olamaz! 2022 yılının sonlarında yapılan faaliyetler 2023 yılında da krizin devam edeceğini gösterdi. Bu yıl da tarım girdi fiyatları artmaya devam etmekle birlikte gıda sorununun büyüyeceği öngörülüyor. Önümüzdeki dönem devlet ile köylüler arasındaki çelişkileri keskinleştirecektir. Bu nedenden ki köylülerin-üreticilerin çelişkilerine eğilmeliyiz. Çelişkinin doğru tespiti bizi doğru taleplerle mücadeleye ve örgütlenmeye sevk edecektir.

Saldırıyorlar; Çünkü Korkuyorlar

KORKULARINI BÜYÜTME GÖREVİMİZE SARILALIM!

“Çözüm süreci”ni bitirip geleneksel imha ve inkâr politikasını devreye sokan faşist Türk devleti başta T. Kürdistanı’nda olmak üzere birçok şehirde tarihine yakışan katliamlara imza attı. “Çözüm süreci” özünde faşist Türk devletinin geleneksel imha ve inkâr politikasının kararlılıkla ama başka ad altında uygulanmasından başka bir şey olmadığı masanın devrilmesi ile teyit edildi. Kuşkusuz bu bir devlet politikasıydı. AKP bu politikaya sadakatini hiç yitirmedi.

Bununla birlikte hâkim sınıflar arasındaki kavga kızışıyor, iç hesaplaşma artık birlikte yürünemeyeceğine işaret ediyordu. Bu kavga 15 Temmuz darbe girişimiyle ete kemiğe büründü. Hâkim sınıflar arasındaki kavganın özü, yani bu hesaplaşmanın anlamı yönetim krizidir. Temmuz ayında bu kriz ayyuka çıkmıştır. Faşist Türk devleti bu krizi Cumhur İttifakı ile aşmaya çalışmıştır. AKP, MHP, güvenlik bürokrasisi, BBP, tarikatlar ve tabii ki ulusalcılardan oluşan yeni koalisyon, devletin kısa süre öncesine kadar yol verdiği Gülen Cemaatine yönelip iç hesaplaşmayı tamamlamaya soyundu.

Bu ittifakın bir yönü Gülen Cemaatiyle hesaplaşmak olsa da esası, bileşenlerinin de gösterdiği gibi toplumsal muhalefetin en diri güçlerine, başta Kürt ulusal hareketi olmak üzere komünistlere ve devrimcilere yönelmekti. Söz konusu olan yönetim krizini aşmaktı; çünkü devlet aciziyetindeydi. Hem toplumsal muhalefetteki toparlanma hem de bölgesel gelişmeler -Kürt ulusal hareketinin ciddi kazanımlar elde etmesi- yönetim zafiyetini derinleştiriyordu. Bu “benzemez”lerin ama özünde farklı sermaye kesimlerinin bu uzantılarının faşist Türk devletinin çıkarları söz konusu olduğunda bir araya gelmeleri şaşırtıcı değildir.

Cumhur İttifakı geleneksel devlet politikasının en tutarlı fakat en zayıf koalisyonu olarak dünyaya geldi. En tutarlı ittifakıydı; çünkü yönetim krizinin doğurduğu bu koalisyon, geleneksel devlet politikasına sarılmaktan başka seçeneğe sahip değildi. En zayıf koalisyonuydu; çünkü

ne geleneksel devlet politikası ne de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yönetim krizine çözüm oldu/olabilirdi. Aksine hem bu yeni koalisyon hem de yeni hükümet sistemi yönetim krizini daha da derinleştirdi.

Yönetme krizini aşmak için güçlerini birleştirip toplumsal desteğe ihtiyaç duyan bu koalisyon Gülen Cemaatiyle hesaplaşmakla yetinemezdi. Öyle de oldu. “Çözüm süreci”nin bitirilmesi ile başlayan yeni dönem 15 Temmuz ile taçlandırıldı. Toplumsal muhalefet artık bir kırılmanın eşiğindedi. Devlet faşist karakterine uygun politikaları kararlılıkla ama aciziyet içinde olduğu için uygulamak zorundaydı. Toplumsal muhalefetin en diri güçleri

kavgadır. Ama bu kavganın amacı hiçbir zaman devletin aciziyetini derinleştirmek olmadı.

Yönetme krizi bizim gibi ülkelerde yapısal bir olgudur. Faşizmin dönemsel değil sürekliliği de bununla ilişkilidir. Rıza üretilemediği yerde, zor açıkça uygulanır. Aslında faşist Türk devletini yönetim erkine talip olan hâkim sınıf partileri toplumsal fay hatlarını diri tutarak yani “zor”u dolaylı bir şekilde devreye sokarak rıza üretmekte pek mahirdirler. Zor ve rıza üretimi iç içe geçmiştir bir anlamda.

Uzağa gitmeye gerek yok. Birkaç aylık tablo dahi bize hâkim sınıfların aciziyetini göstermeye yeter. 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele

lar, gözaltılar, dahası katliamlar bu koalisyonun mottosudur. Cumhur İttifakı bileşenlerinin ortak noktası Kürt ulusunun haklarının gasp edilmesi politikasının kararlılıkla savunulmasıdır. Güvenlik bürokrasisini de ulusal burjuvazinin sağ kanadını da motive eden budur. Şebnem Korur Fincancı’nın tutuklanması, mahkemede uygulanan abluka Fincancı’nın devletin sinir uçlarına dolaylı yoldan dokunması ile alakalıdır. Kürtlerin yaşadıklarına ilişkin bir iddiayı dahi dile getirmek, araştırma talep etmek devlet açısından hoş karşılanacak bir durum değildir.

Cumartesi Anneleri’nin buluşmasına izin verilmemesi, tutsak ailelerinin çocuklarının seslerinin duyulması için sokağa çıkmalarına tahammül gösterilmemesi, Bekaert grevinin “milli güvenlik” gerekçesiyle yasaklanması, kısacası her türlü hak arama mücadelesine karşı sergilenen/uygulanan yasaklar, saldırılar bu koalisyonun, Cumhur İttifakı’nın karakteriyle, onu doğuran koşullarla doğrudan ilişkilidir. Yani yönetim krizinin ifadesi olan bu koalisyon devletin faşist karakterine uygun davranmak zorundadır. Bu koalisyonun ömrünü uzatmak için elinde kalan tek seçenek budur.

Her türlü hak arama mücadelesine karşı sergilenen bu azgınca saldırılar bize, hâkim sınıfların yaklaşan tehlikenin farkında olduklarını anlatıyor. Devletin çürümüşlüğü içten içe huzursuzluğu mayalıyor. Huzursuzluğu örgütlemek, öfkeye dönüştürüp örgütlü mücadelenin kaldırıcı yapmaktan başka seçeneğimiz yoktur. Tıpkı hâkim sınıfların bu huzursuzluğu öfkeye, örgütlü güce dönüşmeden boğmaktan başka seçenekleri olmaması gibi.

Gramsci krizi, eskinin ölmekte olduğu ama yeninin de bir türlü doğmadığı koşulları ifade etmek için kullanılmıştı. Yeninin doğmasının işaretleri eskinin çürümüşlüğünde açığa fazlasıyla çıkıyor. Saldırıyorlar demiştik; çünkü korkuyorlar. Korkularını büyütme görevimize sarılmaktan başka seçeneğimiz yok!

devletin bu azgınca saldırılarını başarıyla karşılayamadı. Kuşkusuz bunun birçok sebebi var; ancak bu yazının içeriğinin konusu olmadığı için bunu not düşmekle yetiniyoruz.

Bugün aynı koalisyon aynı politikayı uygulamakla ısrar ediyor. Bunun birinci sebebi yönetim krizinin her geçen gün daha fazla derinleşmesidir. Komprador burjuvazinin, bürokrat burjuvazinin, güvenlik bürokrasisinin, toprak ağalarının, orta burjuvazinin faşist ve sağ kanadını oluşturduğu bu koalisyon geleneksel devlet politikasına sadakatle bağlıdır. Bununla birlikte bu bağlılık ya da ilgili politikanın kararlılıkla uygulanması kelimenin gerçek anlamıyla bir zafiyetin, yönetim krizinin, olası kalkışmaların yaratacağı tahribatların giderilemez sonuçlar yaratabileceği endişesinin ifadesidir. Kuşkusuz meselenin diğer bir yönü de hâkim sınıflar arasındaki yönetim erki üzerinde sürdürülen

Günü’nde devletin uyguladığı yasaklar, ablukalar, dahası azgınca saldırılar bizlere tek bir gerçeği işaret ediyor: Korkuyorlar! Korkuyorlar; çünkü eskisi gibi yönetemiyorlar. Bununla birlikte Cumhur İttifakı’nın en gerici bileşenleri, feodal unsurlar-tarikatlar başta olmak üzere- bu politikayı hâkimlikle savunuyorlar. Kadınların toplumsal yaşamda görünür olması bu kesimler için kabul edilebilir bir şey değildir.

Cumhur İttifakı, Kürt ulusal hareketinin yönetiminde olan belediyelere kayyım atayıp milletvekillerini, siyasetçilerini tutuklayarak Kürt hareketinin gücünü kırmayı, onu hareketsiz bırakıp etkisini sınırlandırmayı, kriminalize ederek izole etmeyi amaçlamıştır. Diğer taraftan da Kürtler üzerine uygulanan bu baskı Cumhur İttifakı’nın gücünü konsolide etmesinin aparatı olarak kullanılmıştır.

Kürtlere dönük saldırılar, tutuklama-

ROJAVA: TEHDİTLER, HESAPLAR VE OLASILIKLAR

Geride bıraktığımız iki haftalık süreç yaşanan gelişmelere baktığımızda oldukça yoğun ve kritikti. Peş peşe yaşanan gelişmeler, politik arka planları ve geleceğe dair etkileri bağlamında özel olarak ele almayı gerektiriyor. Rojava üzerindeki karabulutlar henüz dağılmamışken KYB (Kürdistan Yurtseverler Birliği) Başkanı Bafil Talabani'nin "sürpriz" ziyareti, hemen ardından Paris'te 3 Kürdün katledilmesi, Zap'ta yaşanan hezimetin resmileşmesi ve TC-Suriye görüşmesi geride bıraktığımız süreçte öne çıkan gelişmelerdi. Yaşanan gelişmelerden özellikle Rojava ile ilgili olanları tehditleri ve olasılıkları yeniden ele almayı ve değerlendirmeyi gerektiriyor.

BAFİL TALABANI'NİN ROJAVA ZİYARETİ

20 Aralık'ta KYB Başkanı Bafil Talabani'nin basın ofisinden yapılan duyuru ile Rojava'ya bir ziyaret gerçekleştirdiğini öğrendik. KYB-KDP arasında gerginliğin arttığı, ENKS-PYD'nin karşılıklı restleştiği, PKK-KDP geriliminin devam ettiği bir dönemde gerçekleşmesi ziyarete kuşkusuz özel bir anlam biçiyordu. Bu "özel" anlam ziyarette General Matthew McFarlane müdahilliğiyle daha da pekişti.

Bafil Talabani Rojava ziyaretinde, SDG Genel Komutanı Mazlum Abdi, SDG Genel Komutanlık Üyesi Newroz Ahmed, PYD'lilerden Salih Müslim, Asya Abdullah ve Fevza Yusuf'la görüştü. Görüşme PYD tarafından Kürtlerin kazanımlarını korumak için atılmış önemli bir adım olarak değerlendirildi. Irak Kürdistanı Bölgesi'nden bir parti başkanının ilk kez Rojava'yı ziyaret etmesinin 'ulusal birlik' açısından öneminin de altı çizildi. Söz konusu ziyarete yapılan "yekitî" yani birlik atfı Kürtlerin umudunu ve beklentisini de gösterdi. Ancak bu görüşmenin anlamı bu "iyimser" beklentiden daha ötesini barındırıyor. Ziyarete özel ola-

rak IŞİD'e karşı ortak mücadele ve Kürtler arası iş birliğinin artırılması gibi konuların konuşulduğu söylenirse de ziyaretin arka planı çok daha kapsamlı ve karmaşık bir egemenlik mücadelesine dayanıyor. Ziyaret, en geniş ölçekte Suriye'de ve Irak'ta emperyalistler arası kapışmaya dair politikayı içermekle birlikte aynı zamanda bölge gerici güçlerinin kendi içlerinde yaşadıkları egemenlik savaşının da bir parçası olarak da okunmalıdır.

Kısaca özetlersek, ABD emperyalizmi hem Suriye'de hem de Irak'ta Kürtlerle kurduğu iş birliğini böl-

ortaklığı ile yürüten operasyonlar ENKS ile görüşmeleri tkamıştı.

ABD emperyalizminin bu politikası Rusya cephesinden TC sopasıyla Kürtleri Suriye'ye yakınlaştırma hamlesiyle karşılık buluyor. Suriye-TC arasında arabuluculuk rolü ile Kürtlerin ABD'den uzaklaştırılması Rusya'nın Suriye politikasına yakınlaştırılmasının hesapları yapılıyor.

Bölge gerici devletlerinden İran ise Irak'ta PKK'nin varlığıyla daha uyumlu bir politik konum alırken Rojava özgülünde ABD emperyalizmiyle kurulan ilişkiyi tehdit görüyor.

gedeki konumunu korumak, bölge stratejisini güçlendirmek adına sürdürüyor. Suriye'de Rusya'yı etkisizleştirmek Irak'ta da İran'ın etkisini azaltmak adına bu politikası uzunca bir süredir devam ediyor. Ancak bu noktada Kürtlerin kendi aralarındaki çelişkiler ve sorunlar ABD emperyalizminin bu stratejisini zayıflatıyor. Bu bağlamda ilk olarak Irak Kürdistanı'ndaki Kürt partilerine "peşmergeye verdiğim parayı keserim" uyarı verirken diğer yandan da Suriye ile Irak Kürtlerinin daha uyumlu hareketini sağlamaya dönük adımlar attı. Kuşkusuz bu, ABD'nin Rojava özgülünde ilk adımı değil. PKK'nin Rojava'daki etkisini PYD'yi işbirlikçi ENKS ile kaynaştırarak azaltmaya çalışmış ancak Irak Kürdistanı'nda TC-KDP

Türk devleti açısından Kürtlerin kazanımları en başından itibaren "tehdit" olarak görülüyor. Kürt ulusal mücadelesini her cephede boğma girişimleri TC açısından temel politikayı oluşturuluyor. Bu aynı zamanda şovenizm ile iç siyasetin de dizaynı anlamını taşıyor. B. Talabani'nin söz konusu görüşmesi tam da yukarıda özetlediğimiz politik arka planın geçerli olduğu düzlemde gerçekleştirildi.

Bu düzlemin dışında aynı zamanda Kürt partilerinin kendi iç mücadelesinin de ziyarette dolaylı bir etkisi söz konusu. Yaşanan iç mücadeleler partiler arası mücadeleden tutalım da partilerin kendi içindeki mücadeleye uzanan karmaşık bir ni-

telige sahip. KDP ile PKK arasındaki ayrışım en başta ulusal mücadeleye dönük yaklaşım ve programatik olarak şekillenirken güncel politik gelişmeler söz konusu ayrımı derinleştirdi. KDP'nin Irak Kürdistanı'nda TC ile kurduğu çok yönlü ilişkiler ve ulusal "ihanet"e varan konumu Rojava'da ENKS ile dayatılan uzlaşmayı da boşa düşürdü. Diğer yandan KDP ve KYB arasında geçmişten bugüne devam eden gerilim yeni bir evreye taşındı. KYB'nin iç mücadele sonucu yaşadığı güç kaybı KDP'nin Irak Kürdistanı'nda esas güç olma politikasına yaradı. KDP bu durumu Irak cumhurbaşkanlığı seçimlerinde KYB'li cumhurbaşkanı anlaşmasını bozarak bir adım ileri götürdü ve kendi adayını belirledi. KDP'nin bu hamlesine karşı KYB parlamento boykot ederek yanıt verdi. Tam da bu noktada KYB yaşadığı güç kaybına karşı Irak'ta PKK'ye yakın bir pozisyon alarak güç sahasını genişletmeye çalışıyor. Bunun dışında bölgedeki diğer Kürt partileriyle de görüşmeler yaparak KDP'yi yalnızlaştırmaya dönük Dukan'da toplantı yapılmış, "birlik" mesajları verilmişti.

Tüm bu arka planla yeniden söz konusu görüşmeyi değerlendirdiğimizde B. Talabani'nin ziyaretinin ulusal birlik ve DAİŞ'e karşı mücadelede ortaklıktan çok daha öte anlamlar içerdiğini söylemek gerekiyor. Birincisi, ABD emperyalizminin öncesinde SUK ve özellikle ENKS ile PYD'yi kaynaştırarak Irak Kürdistanı'nda ve Rojava'da kendi stratejisine uyumlu ve işbirlikçi bir yönetim oluşturma hesabının şimdilik boşa düştüğünü düşündüğümüzde KYB ile yeniden bir denemeye giriştiğini söyleyebiliriz. Bu noktada ulusal birlik özleminin emperyalizmin çıkarları bağlamında payanda edilebilir olduğunu bilmek gerekmektedir. İkincisi, ABD emperyalizmi Kürtler arası bir ittifakla PYD'yi Suriye merkezli bir "çözüm"den uzaklaştırarak Rusya'nın re-

Jim-Kürtler arası uzlaştırma politikasını dinamitleme hamlesi olarak da okunabilir söz konusu ziyaret. Üçüncüsü, B. Talabani hem ABD'li yetkililerle hem de Rojava yönetimiyle birlikte verdiği fotoğrafta TC ile işbirliğini pekiştiren KDP'ye net bir mesaj vermiştir. Ziyaretten kısa bir süre sonra KYB-KDP'nin yönetimde yaşanan sorunlara dair yaptığı görüşme ve kısmi mutabakatlar KYB'nin mesajının yerine ulaştığını gösterdi.

Rojava'daki Kürtlerin, TC'nin kara operasyonu tehditleri altında ciddi bir saldırganlıkla boğulmaya çalışılan Kürt ulusal kazanımlarını korumak adına "ulusal birlik" beklentileri kuşkusuz anlaşılmalıdır. Emperyalistlerin bölgedeki varlığı, bölge gerici egemenlerinin tehditleri altında bu beklentileri gerçekliğe kavuşması yalnızca bağımsız bir çizgiye dayalı bir mücadele ile mümkündür. Mevcuttaki durum tabloyu daha iyimser bir pozisyona çekmekten şimdilik uzak görünse de Kürt halkının bugüne kadar mücadelesi umut vaat ediyor.

TC-SURİYE-RUSYA GÖRÜŞMESİ

B. Talabani, General Matthew McFarlane ve Mazlum Kobani'nin görüşmesinin ardından 28 Aralıkta Rusya, TC ve Suriye'nin savunma bakanları bir görüşme gerçekleştirdi. 11 yıl aradan sonra ilk kez "resmi"

düzye de gerçekleşen bu görüşme ile TC gayrimeşru ilan ettiği Suriye'yi resmi olarak tanımış oldu. Kürtlerin Rojava'daki kazanımları ve fiili yönetim durumu TC'nin Suriye politikasını da yeniden şekillendirmiş ve 2018'den itibaren söz konusu görüşmenin zemini yoklanmıştı. 28 Aralık Moskova görüşmesinden önce de iki devletin istihbarat örgütleri ve şefleri onlarca kez bir araya gelmiş söz konusu görüşmelerin devam edeceği mesajı verilmişti. TC'nin Suriye ile görüşmesi bu anlamıyla şaşırtıcı değil. Suriye'nin müttefikleri İran ve Rusya ile TC yaptığı görüşmelerle stratejik olarak Esad'ı devirme politikasından vazgeçtiği TC nezdinde fiili olarak kabul edilmişti. Yapılan üçlü görüşme ile artık resmi düzeyde de bu durumun kabul edildiğini söyleyebiliriz. Türk devleti görüşmelerde "iyimser" bir izlenim pozu verse de gerçeklik bundan epey uzak.

Moskova'daki üçlü görüşme sonrası Rusya Savunma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada "Suriye krizinin çözümü, sığınmacı sorunu ve Suriye'deki radikal gruplarla mücadele" konularının görüşüldüğü belirtildi. Görüşmeler için yeni tarih belirlenmesini düşündüğümüzde bu görüşmelerin sonucunun Suriye'de yansıma bulacağını öngörmek mümkün. Görüşmelerde ele alınan konuları tek tek incelediğimizde (Suriye krizinin

çözümü, sığınmacı sorunu ve Suriye'deki radikal gruplarla mücadele) her bir tarafın bu meselelere yaklaşımda farklı pozisyon aldığını görüyoruz. Dolayısıyla şimdilik bir "çözümün" yakalanabileceğini söylemek zor. Görüşmelerde öne çıkartılan "terör örgütleri"ne karşı mücadelede taraflar birbiriyle büyük oranda ayrışıyor. Örneğin TC'nin terör parantezine aldığı PYD'yi rejim terör örgütü olarak görmüyor. Buna karşı Suriye ve Rusya HTŞ, ÖSO vb. çeteleri "terör örgütü" olarak değerlendiriyor ve bunlarla fiili olarak çatışma içerisinde. En temelde Esad'ı devirmek için desteklediği ÖSO vb. çetelerle kurulan ilişkiler rejimin kırmızı çizgisini oluşturuyor. Bu noktada bir çözüm için rejim, TC'nin Suriye'den kayıtsız şartsız çıkması gerektiğini söylüyor. Bu da söz konusu görüşmelere dair çözüm beklentisini şimdilik rafa kaldırıyor.

28 Aralıktaki görüşmenin Rojava'ya da etkileyeceği açık. Hem Rusya hem de Suriye, Kürtlerin ABD ile kurduğu iş birliğinden ve rejime rağmen oluşturulan fiili-özerk yönetimden hoşnut değil. Hoşnutsuzluk DAİŞ'in Kürtler öncülüğünde yenilgiye uğratılmasından sonra daha da derinleşti. Bu bağlamda Rus emperyalizmi TC ile kurduğu ilişkileri ve yakın işbirliğini Kürtlere karşı baskının bir parçası haline getirdi. Bu politikanın

esas hedefi Kürtleri Suriye rejiminin dayattığı "çözüm"e yakınlaştırmak oluşturmuyordu. Rus emperyalizminin "ölümü gösterip sıtmaya razı etme" siyaseti şimdilik sınır bölgelerine rejim askerlerinin yerleştirilmesiyle sınırlı olsa da Kürtlerin kazanımları için adına bir tehdidi barındırıyor. Moskova görüşmesinde oluşturulan TC-Suriye-Rusya üçlünün Kürtler üzerinde baskı ve tehdidi artıracak ve bu baskı ile gerici politikaları uygulayabilecek bir mekanizma oluşturabileceğini söylemek mümkün.

TC'nin 11 yıl sonra Suriye yönetimiyle resmen görüşme yapması, faşist diktatörlüğün Suriye politikasının başarısızlığını gösteriyor. Bu başarısızlık Türk hâkim sınıflarını kaçınılmaz olarak bu sahalarda yeni eksen arayışlarına itiyor. Sisi ile el sıkışma da bu minvaldeki bir eksen arayışlarının bir sonucuydu. TC'nin önceki politikası başarısız olsa da mevcutteki arayışları ve özellikle de Kürtleri boğmaya dönük hamleleri sürüyor, sürecek. Bu noktada belirleyici olan Kürtlerin meşru direniş çizgisidir. Rojava'daki Kürtler bugüne kadar nasıl direnerek, ağır bedeller ödeyerek kazanımlarını sağladılarsa yarına da onları taşıyacak ve kazanımlarını koruyacak bu meşru direniş ve mücadeledir.

TC bir kez daha Zap'ı aşamadı!

TC Irak Kürdistanı'nda bulunan gerilla alanlarına 14 Nisan 2022 günü havadan, 17 Nisan günü de karadan Zap, Avaşın ve Metîna alanlarına dönük kapsamlı bir işgal harekâtı başlatmıştı. "Pençe-Kilit" adı verilen bu harekatta TC, tüm teknolojik ve askeri gücüne rağmen istediği sonucu alamadı. Kimyasal silah kullanmasına rağmen sonuç alamayan TC ordusunun Zap'ın doğu ve batısından çekildiği duyuruldu. HPG tarafından yapılan açıklamada 8 ay boyunca yapılan tüm hamlelere karşı gerilla direnişinin kırılmadığı gibi askerlerin Zap'ta üst üste ağır darbeler yediği de vurgulandı.

Açıklamada TC'nin çekildiği alanlar şöyle belirtiliyor: "Türk ordusu 5 Aralık günü Saca Direniş Alanı'nda 1 binbaşı ve bazı rütbelilerin cezalandırıldığı eylemden sonra Zap'ın Kurojahro dağı'nın zirvesinden,

Amediye'nin Şeladizê nahiyesine bağlı Saca Köyü'nden, çevresinden, Girê Şehîd Sîpan'dan ve binbaşının cezalandırıldığı Dola Şehîd Kuncî ve

yamaçlarından geri çekilmiştir. Türk ordusu ayrıca, Hulusi Akar'ın emriyle kendi asker cenazelerini yaktığı Girê

Cûdî Direniş Alanı'ndaki tüm cephe-lerden de kaçmıştır. Türk ordusu 11 ve 12 Aralık günlerinde Girê Cûdî'nin Şehîd Kendal, Şehîd Şîlan, Şehîd Çek-

dar, Şehîd Baxtiyar, Şehîd Savuşka ve Şehîd Leşker tepelerinden gerillanın yoğun vuruşları altında darbe

olarak geri çekilmiştir. Girê Cûdî'yi işgal edip kalıcı yerleşmek isteyen ve bunun için helikopterler ile birçok malzeme getiren Türk ordusu güçlerimizin eline geçmesin diye birçok malzemesini yakmış, uçurumlardan atmış ve panik içinde kaçarken birçok eşyasını da ardında bırakmıştır. Mevcut durumda Türk ordusu Zap'ın doğusundaki Saca Köyü ve çevresinden, Zap'ın batısında ise Girê FM ve Girê Hakkarî dışındaki alanlardan çekilmiştir."

Zap'taki geri çekilme bu bölgelerdeki TC tehdidini ortadan kaldırmamakla birlikte gerilla savaşının zengin ve güçlü taktiklerle tüm teknolojik donanıma rağmen büyük ordular karşısında bir kez daha ezilen dünya halklarının en önemli silahı olduğunu göstermiştir.

Halkların İhtiyaçlarına Karşılık

Bir komünist partisinin gerekliliğinden söz ettikten kısa bir süre sonra birlik temalı bir tartışma içine girdik. Bu tartışmanın, amacımız dışında gerçekleşmesi bir yana komünist partilerinin ilkeleri, temel anlayışları, örgütsel kuralları, tarihindeki belli başlı olayların değerlendirilmesini içermesi bakımından faydalı olduğunu düşünüyoruz. Elbette bir tartışma kapsamında gerçekleşmesi muhataplara dair yorumları da muhatapların yorumlarını da konu etmemize neden oldu. Bu yorumların genellikle subjektif yargılar içerdiği açıktır. Böyle olmaları nedeniyle geliştirici bir etki yaratmaları pek de olası olmamaktadır. Buna rağmen küçük burjuva dar bakış açısının örneklerini vermeleri bakımından bunlar da incelenmeye değerdir.

Komünist partisi ilkelerini ve temel anlayışları tarihimizdeki bazı önemli olaylar bakımından konu etmemiz bunları somut olgular içinde kavramamız için özel önemdedir. Tartışmaların somut gerçeklik içermeleri onları genellikle cazip kılan bir özelliktir. Proleter devrimlerde komünist partilerinin olmazsa olmaz önemi genel bir teorik anlatımda ilgi çekici olmayabilirken komünist parti içindeki bir çizgi mücadelesinden hareketle bir ilkeyi ya da bazı ilkeleri tartışmak ilgi çekici olabilmektedir. Bunun en önemli nedeni tartışmanın somut olmak bakımından daha güçlü olmasıdır. Somut koşulların, durumların, gereksinimlerin teorik meseleleri anlamamıza olanak vermesi, "bir musibet bin nasihatten yeğdir" denmesi bir öğrenme yöntemi olarak pratikten hareketle tartışmaya önem vermemiz gerektiğini öğretir.

Kampanyaların da somut olgulara dayanması bu bakımdan önemlidir. Bilindiği üzere kampanyalar komünist partilerinin örgütlenme çalışmalarındaki temel biçimlerden biridir. Dönemlerin analizinden hareketle belirlenecek hedeflere belli ilkeler ve örgütlenme modelleri ile ulaşmaya çalışmak hem kolektif çalışmayı geliştirmek hem de devrimi somut biçimlerde kitlelere taşımak bakımından önemlidir. Bir kampanya söz konusu edildiğinde mutlaka belli hedeflerimiz ve belli örgütlenme modellerimiz olmalıdır. Kampanya sürecindeki hedefler ve örgütlenme biçimleri bir sonraki sürecin üzerine inşa edileceği temeller olmalıdır. Geleceğe aktarılmayan hedeflerin ve örgütlenmelerin bir kampanya ile başlayıp kaybolması bunların stratejik düşünülmediğini gösterir. Stratejik düşünmek demek aslında devrim için düşündürmektir. Bugünün kazanım-

ları ve örgütleri devrime doğru hareketin ürünleri olmalıdır. Reformizmle, burjuva liberalizmi ile ve bunların çocuğu olan her türden tasfiyecilikle aramızdaki farkı gösterecek olan da bu özelliktir. Bunların temel argümanı bugünün kazanımlarını ve örgütlenmelerini abartmaları ve devrimin yerine ikame etmeleridir. Kuşkusuz bunu yaparken açıkça "devrim yerine reform" şiarını tercih ederek hareket etmezler. Bunun aksi şiarlara yer vermekle beraber devrime dair görevlerle aralarına açık, ısrarlı mesafeler koyarlar.

DOĞRU SİYASET İLKELERE DAYANIR

Bu süreçte özellikle komünist partisinin niteliğine, ilkelerine, örgütlenme anlayışı ve biçimine ağırlık vermek gerektiğine, "ilkeleri üzerinde ayağa dikilmiş" bir parti özelliğine kavuşmak amacına dikkat çektiğimiz biliniyor. İsrarla yolun başında olduğunu da özellikle vurguluyoruz. Komünist partisinin ilkelerini, temel anlayışlarını küçümsemenin, ihmal etmenin yanlışlığından bahsettiğimiz her durumda neredeyse mutlaka burnundan kıl aldırmanın kibirliler olduğumuz değerlendirmeleri çıkmaktadır. Oysa bu ilkeler ve temel anlayışlar komünist partisinin birikimidir ve iddiamız bunlara sahip olduğumuz değildir, bunlara sahip olmak zorunda olduğumuzdur. Bu ilkeler ve temel anlayışa aykırı olanlarla, karşı olanlarla ve hatta bunları ihmal edenlerle aramıza mesafe koymak isteyişimiz bunlara ulaşmak için çaba harcıyor olmamızdır. Bunlar amacımızdır. Bunun bir mücadele konusu olduğunu bazı yoldaşlarımız, dostlarımız ısrarla anlamamaktadır. Doğru fikirleri savunmak onların benimsenmesinde, yayılmasında, bir örgütlü güce dönüşmesinde zorunlu bir hamledir. Bize "kibir"den söz edenlere şunu söylemeliyiz: Doğru fikirleri savunmak, doğru fikirlerle uyumlu olmayan pratik olguların tasfiyesi için olmazsa olmaz bir adımdır. Bize, doğru fikirleri savunduğumuzda "kendi gerçekliğimizi" hatırlatanlara bu gerçekliği ancak doğru fikirlerle değiştirebileceğimize inandığımızı söylemeliyiz ve bunu herkese, devrim için çalıştığına inanan herkese de önerdiğimiz eklemeliyiz...

Doğru fikirleri savunmak, ilkelerimiz üzerinde ayağa dikilmemiz için en önemli ilk adımdır. Kampanya için yapacağımız planlamada ve çalışmalarda doğru fikirleri temel almak ilk işimiz olmak zorundadır. Nedir doğru fikirler? Komünist partisinin devrimdeki rolü, görevleri ve örgütlenme perspektifi hakkındaki doğrulardır.

Bunlar kampanyanın hedefleri ve örgütlenme biçimleri kapsamında ele alınmalı, tartışılmalı ve günün zaafları, yetmezlikleri, yanlışları karşısında yeniden benimsenmelidir. Bu yapılırken karşılaştığımız en büyük zorluk bunların zaten bilindiği ve ayrıca tartışmaya, öğrenmeye, eleştiri konusuna yapmaya ihtiyaç olmadığı iddiası veya görüşüdür. Proletaryanın çıkarlarının anlamı, komünist partisinin bu çıkarlar bakımından zorunluluğu basit veya geçiştirilebilir bir konu değildir ve komünist hareketin tarihi boyunca da olmamıştır. Bugün de dün gibi bu mesele özel önemdedir. Üzerinde çalışmamız gereken ilk konu bu olmalıdır. Bugün koyacağımız her hedefin ve her örgüt modelinin öncelikle komünist partisinin rolü kapsamında, proletaryanın çıkarları temelinde oluşmuş ilkeler kapsamında ele alınması, değerlendirilmesi ve kavranması gereklidir. Proletaryanın tarihsel birikimi ve rolü ile bütünleşmek her komünistin, komünist adayının ilk işidir. Daha önce de vurguladığımız gibi ezilen diğer sınıfların ve örgütlenme alanlarının devrimdeki rollerinin açığa çıkması ve doğru bir biçimde konumlanmaları ancak bu işin devamında olanaklıdır ve kavranabilir ve doğru biçimde hayata geçirilebilir.

Uzun bir süredir örgütsel gerçekliğin, ideolojik ve politik gerçekliklerden ayrı değerlendirilemeyeceğini söylüyoruz. Proletaryanın ve hatta genel olarak halkın çıkarları doğrultusunda örgütlenmekten ve mücadele etmekten söz ediyorsak bakış açımızdaki problemlerle cesurca yüzleşmek zorundayız. Pratiğimizin, ideolojik ve politik yetmezliklerden hiç de bağımsız olmayacak biçimde zayıf olduğunu, birçok yetmezlik taşıdığını vurguluyoruz. Bu ikisi arasındaki ilişkinin yukarıda vurguladığımız meseleyi içerdiği ve kampanyamızın ilk işinin bu meseleyi, bu yöndeki eksiklikleri gidermek üzere ele almak olduğu açık olmalıdır.

Proletaryanın sınıf mücadeleleri tarihindeki yerini incelemek için elimizde yeterince malzeme var. Bu incelemenin önemi bize komünist partisinin rolü, ilkeleri hakkında en detaylı bilgilere ulaşma olanağı vermesidir. İsrarlı biçimde proletaryanın çıkarları temelinde örgütlenmenin proletarya içinde örgütlenmekle başladığını ve bu örgütlenmenin komünist partisinin hedefleri ve ilkeleleriyle gerçekleşmek zorunda olduğunu söylüyoruz. Günün gerçeklikleri ile bu ilkeyi birleştirmek için özel bir çaba içinde olmak gerekir.

KRİZ KOŞULLARINDA İLKELERDE İSRAR

Dünya çapında bir ekonomik kriz yaşanmaktadır. Bu artık tartışma götürmez bir gerçekliktir. Kriz koşullarında hemen her gelişme de ancak krizle beraber ele alındığında anlaşılabilir. Ukrayna'nın Rusya tarafından işgalinin sadece "NATO tarafından kuşatılan Rusya'nın bir refleksi" olmadığını, esas olarak kriz koşullarında biçimlenen farklı emperyalistlerin çıkarlarının bir hesaplaşması olduğunu ileri sürdük. "Kuşatma ve karşı refleks" sürecin görünen yönüdür ve kuşatılanla kuşatanın halklar karşısındaki birliğini, aynılığını, emperyalist karakterini görmek için yeterli bilgi vermez. Olgunun bütün yönlerinin incelenmesi ve gelişim sürecindeki temel adımların hesaba katılması bize gerçek bilgiyi ve durumu açıklar.

Bu işgal Rusya'nın da ABD'nin de özde aynı olan ama farklı yönde gelişen emperyalist çıkarları için fırsatlar sundu. Rusya'nın gerileyen ABD hegemonyasına koşut nüfuz alanlarını genişletmek ve dünya ölçeğindeki rezerv para sorununu gücü ölçeğinde derinleştirmek için yaptığı hamlelerin bu işgalle bir üst seviyeye çıktığını gördük. Aynı işgalde Avrupa devletlerinin Rusya ile anlaşmaları ve çıkar birliklerini rafa kaldırıp ABD yanında tavır almak zorunda kaldıklarını da gördük. Ukrayna halkı Rusya işgali ile birlikte sözde bir kurtuluş savaşına sürüklenirken Avrupa devletlerinin de ABD ile birlikte bu savaşın başarıyla sonuçlanmasına değil ama sürgit olmasına tam katkı sunması bu işgalin gerçek karakteri hakkında açık bir veri sunmuştur. Emperyalizmin içinde hatta tam göbeğinde yer aldığı bir savaşın gerçek bir kurtuluş savaşı olamayacağını biz kendi tarihimizden de biliyoruz. Ukrayna işgalinin hem Avrupa halklarına hem de çevredeki ülke halklarına benimsettiği şey emperyalizmin çıkarları olmuştur. Halklar esas olarak burjuvazilerinin, yönetimleri altında oldukları devletlerin propagandaları doğrultusunda bu savaşın tarafları olarak konumlandılar; kendi çıkarları doğrultusunda bir tavır takınmadılar, farklı uluslar, devletler, halklar arasındaki savaşlarda kendi çıkarlarının korunmasının veya gerçekleştirilmesinin söz konusu olamayacağını görmediler. Kendi burjuvazilerinin çıkarlarına hizmet eden politikalara bağlı kaldılar. Ukrayna işgalinin ve bu işgale diğer emperyalistlerin sözde karşı çıkmasının gerisinde sürgit devam edecek bir emperyalist çıkar dalaşı olduğunu göremediler. Kuşku-

Vermek Üzere Ayağa Dikilelim

suz bu, halkların kendiliğinden çözebilecekleri bir olgu değildir. Örgütlü olmayı, politik düzlemde kendi çıkarlarını açığa çıkarmalarını ve bu doğrultuda mücadele etmelerini gerekli kılar. Emperyalistlerin veya her ülke özgülünde burjuvazilerin çıkarları ile halkların çıkarlarının karşıtlığını açığa çıkarmanın koşulu esas olarak halkların politik olarak örgütlenmeleri ve mücadele içinde olmalarıdır. Bunun her ülkede bastırılan bir örgütlenme ve mücadele olduğu açıktır.

Emperyalistlerin bu işgalle birlikte gerçekleşen çıkarlarının ne olduğunu görmeleri halkların tarihsel konumlarını da anlamaları bakımından belirleyicidir. Bu çıkarların gerileyen kâr oranlarının korunmasında, yarı sömürgelerdeki anti emperyalist eğilimlerin bastırılmasında, iflas etmiş neoliberal politikaların yeni biçimler altında ve zorunlu uygulamalarla hayata geçirilmesinde kendisini gösterdiğine tanıklık ettik. Halkların kendi çıkarları temelinde örgütlenme ve harekete geçme olasılığı, devrimci hareketlerin bu olasılık içinde örgütlenme olanakları bir süre için de olsa kısıtlanmış oldu.

Bu gerçekliğin anlaşılması bakımından sınıf bakış açısında olmak belirleyici önemdedir. Sadece bu bakış açısında olmak bunu görmeyi sağlar denemez elbette. Buradaki temel mesele emperyalist devletlerin ve politikaların ilerici hiçbir özellik içermediğini ve içermeyeceğini bilmektir. Proleter sınıf bakış açısının bize öğrettiği temel anlayışlardan biri de budur. Troçkizmden etkilenmiş ya da Troçkizmle arasına kalın bir çizgi çekmekte başarısız olmuş tüm “devrimci” hareketlerin bu bakımdan problemler yaşadığını tarihsel olarak da günümüzde de görüyoruz.

Önümüzdeki görevin ve sorumlulukların anlaşılması bakımından bu işgal deneyimini örnek verdik. Bunun gibi yığınla örnek verilebilir. Bugün bütün ülkelerde, demokrasinin en gelişkin olduğu ülkeleri de vurguluyoruz. Proletaryanın politik mücadelesi ve bu politik mücadeleyi koşullayan ekonomik mücadelesi de burjuvazinin çıkarları uyarınca bastırılmakta, maniple edilmektedir. Avrupa'nın belli başlı devletlerinde, İngiltere'de, ABD'de hayat pahalılığına, sosyal hakların kısıtlanmasına, örgütlenme, hak talep etme eylemlerine, sistemin protesto edilmesine karşı kitlelerin önüne konan neredeyse tek seçenek parlamentolarda somutlaşan siyasetlerin, yani düzen partilerinin destekçileri olmalarıdır! Demokrasinin sınırları buralarda da sonuç olarak egemen sistemin, dev-

letin sınırlarına kadardır. En son İngiltere'deki grevler ve bu grevlere yönelik devlet politikaları da bu gerçeği göstermiştir. Halihazırda sistem içi mekanizmalar olan sendikaların, görünürde hükümet ama aslında devlet tarafından topluma zarar veren kurumlar gibi değerlendirilmesi, ifşa edilmesi, daha güçlü olası grevlerin engellenmesine yönelik yasalardan söz edilmesi burjuvazinin çıkarlarıyla proletaryanın, genel olarak çalışan kesimlerin çıkarlarının uzlaşmazlığının olduğu düzeyi göstermektedir. Kriz koşullarının devamında bu düzeyin ilerleyeceğinden şüphe etmek için bir sebep yok.

SUNULAN SEÇENEKLER VE BİZİM YOLUMUZ

Bu örnekler incelendiğinde hem kapitalist dünyanın tüm ezilenlere derin bir karanlık sunduğu hem de bu karanlık karşısında dayatılan boyun eğdirme çabaları görülür. Komünist partisinin ayırt edici özelliklerinden biri bu iki olguyu da proletaryanın kurtuluş için mücadelesi zorunluluğuna ve bu mücadelenin zafere muktedir olduğu bilgisine taşıyabilmesindedir. Komünist partisi sadece “öncülük” lafzına sahip değildir, olamaz. O aynı zamanda ve tabii ki esas olarak proletaryanın sınıf karakterinden hareketle öncülük görevini omuzlar. Komünist partisinin öncülük problemleri ve dolayısıyla örgütsel yetmezlikleri proletaryanın sınıf karakterine/niteliğine dayanan bakış açısından uzaklıkla ilgilidir. Bundan bağımsız, ayrı yetmezlik tartışmalarının hiçbir yere götürmeyen tartışmalar olduğunu unutmamak gerekir.

Sadece tüm ezilenlere sunulan karanlık değil, aynı zamanda bu karanlığa boyun eğdirme çabalarından söz ettik. Bu çabaların çok boyutlu, çok çeşitli olduğunun altını çizmek zorundayız. Komünist partisinin ayırt edici özelliklerinden biri olarak konu ettiğimiz sınıf karakterinden hareketle öncülük görevi bu boyun eğdirme çabasına karşı tavırda somutlaşır örneğin. Söz konusu çabaların egemen sınıfların “seçenekleri” arasında sıkışıp kalmaya hizmet etmesi bu çabaların bu kesimlerle sınırlı olduğu anlamına gelmemeli. Egemen sınıfların karşısında konumlanıp, ezilenlerin haklarından, taleplerinden, bir ölçüde çıkarlarından söz eden birçok “devrimci örgütlenmenin” de bu çabaların bir parçası olduğunu bilmek gerekir. Fransa'daki seçimde Melançon tarafından temsil edilen “sol kanat” da örneğin bu çabaların bir örneğidir. Yakın geçmişte Yunanistan'da yaşanan deneyimde de benzerini gördüğümüz “sınıf uzlaşmacı

ittifak” politikalarının güçlü bir “halk hareketi” imajı vermekle birlikte emperyalist sistemin dayatmalarına boyun eğmenin, hatta eğdirmenin bir parçası hatta tam kendisi olduğunu gördük, yaşadık. Syriza deneyimi proletaryanın çıkarlarının gene proletarya adına nasıl ayaklar altına alınabildiğini çırılçıplak gösterdi. Komünistlerin bu deneyime dair değerlendirmeleri de gene dikkate değer ölçüde incelenmelidir.

Günümüzde gene seçim tartışmaları, buna bağlı sınıf uzlaşmacı ittifak politikaları revaçtayken deneyimleri bu yolla incelemek propagandamızın genişlemesi, zenginleşmesi bakımından çok değerli olacaktır. Syriza özgülünde yaşanan deneyim -ki bu ondan ibaret bir deneyim değildir: Kriz koşullarında kendi çıkarlarını korumak ve bir üst düzeyde gerçekleştirmek isteyen, daha doğrusu buna zorunlu olan burjuvazinin ezilenler üzerindeki tahakkümü arttığında, üstelik bu, emperyalist devletlerin borçlandırmaya dayalı talan-yağma sisteminin de krize girmesiyle milli baskıları da içerdiğinde hemen her yerde halklar kendi çıkarlarını korumak üzere çeşitli biçimlerde hareketlenirler. Bu koşullarda “salt öncülük” görevine hazır çeşitli burjuva güçler onları “kendi” yönelimlerine çağırırlar. Komünist partilerinin olmadığı ya da esasen yetersiz oldukları durumda bu çağrılar karşılıksız kalmaz. Kitleler bu çağrılara neredeyse her zaman kulak verirler. Sonu hayal kırıklığı olan bu çağrılar taşıdığı temel problem proleter sınıf bakış açısından uzak olmalarıdır. Gene benzer koşullarda olduğumuz için bu çağrılar yükseldiğini duyuyoruz. Bu çağrıların zaafına dikkat çekmeye devam etmeliyiz; ama bundan fazlasına zorunlu olduğumuzu da görmeliyiz.

Emperyalist sistemin krizlere gebe olduğunu, bu krizlerin her defasında halklar aleyhine gelişmelerle sonuçlandığını ifade ediyoruz. Yakın zamanda yaşanan birçok işgal ve egemen devletlerin nüfuz dalaşları halkların önüne “ulusal davaları” çıkarmaktadır. Ezilen ulusların kurtuluş mücadelesinde somutlaşan “ulusal davaların” anti emperyalist ve dolayısıyla demokratik doğasını reddetmemekle birlikte bu mücadeleler de dahil olmak üzere ulusal davaların proleter bakış açısıyla kavranmadıkları her durumda halklar lehine sonuçlanmayacağını savunuyoruz. Bu ne demektir? Kendi burjuvazileriyle hesaplaşmayı göze almayan halk hareketlerinin ulusal kurtuluşları burjuvazilerin bağımsız hareket yaratma,

sistemden kopma özellikleri nesnel bakımdan olmadığı için olanaksızdır. Her türden ulusal burjuvazinin sistemden kopamayacak olması onlar için kapitalizm dışında bir seçeneğin olmamasıdır. Elbette kapitalizmin türlü biçimlerinden bahsedilebilir. Hatta “ulusal dava” için mücadele eden birçok ezilen ulusun bu türlü biçimlere yöneldiğini biliyoruz. Gelişmiş ülkelerde de gündeme gelebilen bu türlü biçimler bir yönüyle kriz koşullarında ama kapitalizm içinde çözüm arayışlarını içermekte, diğer yönüyle halk kitlelerini “ulusal dava” bağlamanın yolu olarak ileri sürülmektedir. “Uluslararası” kavramının ideolojik özü bu bakımdan özel önemdedir. Emperyalizme ve feodal kalınlara karşı ulusal nitelikte bir savaşım vermek zorunda olduğu açıktır. Bu savaşımın genel “ulusal davalardan” farkı enternasyonal karakterleridir. Dolayısıyla her türden davada olduğu gibi ulusal davalarda da proletaryanın çıkarlarına dayanmanın belirleyici derecede önemli olduğu açık olmalıdır. Bu mesele önümüzdeki günlerde daha fazla gündeme gelecektir. Uluslararası kriz koşullarında daha çok bölgesel ama dünya çapında da savaş olasılığı güçlü olarak vardır. Bu olasılık “ulusal dava” kavramının sıklıkla karşılaşılabileceği bir kavram olabileceğini ifade eder. Halkların bu kavrama fazlasıyla alışkın ve eğilimli olduklarını bilerek bilincimizi deneyimlere yönelerek geliştirmemiz gerekir.

Gündemdeki kampanyanın bu meselelere yönelik yaklaşımlar ve anlayışlar sunması bize hareket edeceğimiz eksenleri göstermektedir. Bunlar üzerinden kolektif bir bilinç edinmek ve bu bilinci başta proleterya olmak üzere halka doğru örgütlemek, genişletmek ilkeleri üzerinde ayağa dikilme amacımızın yolu olarak değerlendirilmelidir.

Komünist partisine duyulan ihtiyaç her bakımdan daha güçlüdür diyoruz. Onun özelliklerinden uzak olmak bu güçlü ihtiyacın karşılanamayacak olması anlamına gelir. Komünist partisinin sadece “öncülük” iddiasıyla gerçek bir parti olamayacağı açıktır. Onu farklı kılan özellikler iddia olmaktan fazladır. MLM ve doğru genel siyasi çizginin ışığında, bir parti bütünlüğü içinde hareket etmek bize bu fazlanın ne olduğunu göstermektedir ve göstermeye devam edecektir. Bu fazlanın, komünist partisi öncülüğünde güçlü bir halk kurtuluş hareketi yaratmanın bilincine denk olduğunu unutmadan kızıl güzergâha sarılalım...

DAHA İLERİSİNİ GÖR, DAHA SIKI KAVRA VE DAHA GÜÇLÜ İSTE

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Yeni yıla asgari ücret ve vergi dilimlerini yükseltmiş, EYT (Emeklilikte Yaşa Takılanlar) düzenlemesi yapılmış olarak girildi. Hükümet "vatandaşımıza verdiğimiz sözleri bir bir yerine getiriyoruz" derken, Kılıçdaroğlu "ben söyledim yaptılar, yapacaklar" açıklamasında bulundu. İşbaşındaki kliğin halka dönük ekonomik temelli düzenlemeleri genellikle "seçim hamlesi" olarak yorumlanmaktadır. Görüldüğü kadarıyla hükümet böyle görülmek veya anlaşılmaktan rahatsız değil. Emperyalist sermayeye bağlı ve onun çıkarlarının belirlediği bir ekonomi döviz kurlarında yüksek artışlar, yüksek enflasyon, sanayisizleşme, işsizlik vb yaşayacak ve halkımız bu gelişmelerden cehennem azabı çekecektir. Bu gerçeğin görülmesinden seçimin merkezli açıklamalar, egemenler açısından yeğdir. Ülkenin sosyo ekonomik gerçekliği yerine, aferizme, yetersiz, liyakatsiz yöneticilere fatura kesildikçe seçim ve sandığa biçilen misyon misliyle artıyor. TİP'in "Bu yıl, o yıl olacak", CHP'nin "Beklediğiniz yıl, sonunda geldi" mesajları seçim ve sandığın bir kader anı olarak görülmesi, gösterilmesidir. AKP-MHP blokunun da benzer içerikte mesajlar verdiğini ekleyelim. Seçim sürecine bağlı olarak politik tansiyonun yükselmesi bir Türkiye gerçekliğidir. Seçim ve sandığa dönük halk ilgisinin, kapitalist ülkelere kıyasla, bizimki gibi ülkelerde daha yüksek olması, yarı sömürge yarı feodal yapının ürünü olan ekonomik, siyasal, kültürel gibi sebeplerle açıklanabilir bir durumdur. Bununla birlikte bugünkü dünya ve onun parçası olan Türkiye düne göre farklı, özgün gelişmelerin içerisinde. Bu durum hâkim sınıf klikleri için iktidarda olmayı, yasama, yürütme gibi organlarda iktidarını tesis etmeyi ivedi olduğu kadar hayati bir mesele haline getirmiştir. Devlet iktidarı üzerinde etkin hatta egemen olmak hâkim sınıf klikleri açısından bu denli önem arz etmesi, içinden geçilen sürecin özgünlüğüyle alakalıdır. Bu, kapitalist-emperyalist sistemin krizinden gelen ve ülkenin

sosyo ekonomik ve siyasal yapısının ürettiği çelişkilerle derinleşen yönetememezlik gibi bir özgünlüktür. Benzer her gelişmeden sonra devletin daha yetkinleştiğini, faşizm daha güçlü biçimde reorganize olduğunu görüyoruz. Böylesi bir Türkiye gerçekliğinde komprador bürokrat burjuvazi ve büyük toprak ağaları için, seçim ve sandık daha önem kazanabilir; küçük burjuva devrimci yapılar ve reformist partilerin de "yapılacak" seçimlere tarihi anlamlar yüklediklerine tanık oluyoruz.

Kapitalist-emperyalist sistemdeki gelişmeler, dünya halklarının lehine bir nesnel durum ortaya çıkarmaktadır. Dünyada kitle hareketlerinin yaygınlığı ve kimi ülkelerde süreklilik kazanması koşulların lehte olmasının göstergeleri arasındadır. Türkiye ve benzer ülkeler sosyo ekonomik yapıdan zuhur eden nedenlerden dolayı devrimin yükselişi için daima elverişli bir nesnel duruma sahiptir. Nesnel durum bugün açısından taşıdığı olumluluğa rağmen, yaygın ve güçlü kitle hareketi biçiminde devrimci bir yükseliş yaşamıyor olmamız nasıl açıklanabilir? Bunun belirleyici nedeni başta proletarya partisi olmak üzere devrimin öznel güçlerinin durumudur. Devrimin öznel gücü zayıflamışken, karşı-devrim daha örgütlenmiş, büyütülmüş, askeri ve teknik açıdan geliştirilmiştir. Bu denge geçici de olsa karşı-devrime inisiyatif üstünlüğü, nesnel durumun sonuçlarını manipüle etme imkânı sağlamıştır. Küçük burjuva devrimci yapıların, tutarlı demokrat güçlerin reformizme doğru yüzmelerinin, AKP-MHP blokunu, bu klik eliyle faşist devlette gerçekleşen yapılanmayı bütünden kopuk alıp seçim sonuçlarıyla halledilebilir bir mesele olarak görmelerinin önemli bir nedeni öznel güçlerin yaşadığı gerilemedir.

Komprador patron ağa devleti olanca gücüyle kitlelerin üzerine abanarak, KP'nin ve Kürt ulusal hareketinin gerilla gücüne karşı bütün gücünü seferber ederek, demokratik, yasal

ve yarı-yasal kurumlara, eylemlere olağanüstü bir kuvvetle saldırarak devrimci durumun yükseliş trendine girmesini engellemeye çalışıyor. Bugünkü durum bir kez daha devrimci savaşı, KP önderliğinde yürütülen Halk Savaşını hatırlatıyor; savaşın büyütülmesi yalnızca devrimin öznel güçlerini geliştirmez yanı sıra karşı-devrimin öznel güçler üzerindeki kontrolünü, inisiyatifini kırar, kitle hareketlerinin önünü açar, bu hareketlerle karşılıklı etkileşim içerisinde devrimci dalgayı yükseltir.

Temel mesele sınıf mücadelesidir. O, nesnelidir. Emperyalistler ve uşakları en gelişmiş aygıtları olan devletlerle, üretim ilişkilerine bağlı olarak kendini üreten ideolojileri ve kitlelerin bilinçleri üzerinde oluşturdukları hegemonyayla yani bütün öznel güçleriyle "nesnel" dediğimiz sınıf mücadelesine müdahale edip, egemenliğini sürmeye çalışıyor. Proletaryanın kurmay güçleri ise Hindistan, Filipinler dışında zayıf durumdadır. Proletarya Marksizm-Leninizm-Maoizm silahına, üstünlüğü tartışmasız olan bu yenilmez silaha sahip olmasına rağmen, tek tek ülkelerde siyasi etkisi belirgin olan, bir güç haline gelememiştir. Uluslararası Komünist Hareketi geri ve dağınık konumdan çıkmak üzere yeni başlangıçlar yapmış, uzun bir yürüyüş için önemli olan ilk adımları atmıştır. Geride bıraktığımız ekim ayı içerisinde gerçekleşen Uluslararası Maoist Konferans ve aralık ayı içerisinde deklare edilen Uluslararası Komünistler Birliği enternasyonal proletaryanın şimdiki ilk olan ama artarak devam edecek adımlarıdır. Bu uluslararası gelişme komünistlerin nitelik sorununa dönük bir müdahalesidir. Ülkemizde de sağlanma, ilkeleri üzerinden ayağa dikilme, Bolşevik temel üzerinden sıkı, disiplinli bir yapı oluşturma süreci işlemekte, her yürük pratiğin örsüyle KP'nin çekici arasında biçimlenmek üzere ele alınmaktadır. Yaşadığımız toprakların tarihini, burda yaşayan halkın ulusal, inançsal özelliklerini, sınıfları, bu sınıfların genel ve özel durumlarını, sınıf savaşını ve savaşın bu topraklarda hangi stratejiyle yürütüldüğünü, sorunlarını vb. hakkında bilgi sahibi olmak, kritik süreçlerde nerde duracağını, ne ve nasıl yapacağını bilmek, tek başına kalsa bile yönünü bulacak, görevlerine sarılacak, sorumluluklarını halka layık olacak biçimde yerine getirecek düzeyde gelişmiş devrimciler savaşın gidişatını belirler. Faşist devleti tanımak, saldırılarını boşa çıkartacak bi-

çimde konumlanmak, düşmana kolay lokma olmayacak bir çalışma tarzını içselleştirmek gibi, kitlelerle kaynaşmış, sözüyle, davranışlarıyla kitlelerin güvenini kazanmış olmak da bir nitelik sorunudur. Faşist devlet devrimci dalganın eğilimi üzerinde etkili olmak için çırpınırken; faşist zoru tırmandırıp, kitleleri örgütlemeyi, tarikatlar, çeteler, resmi ve yarı-resmî kurumlar aracılığıyla mobilize bir kitle gücü yaratmayı elden bırakmıyorken, devrimci çalışma içerisinde olan militanların bir çaylak, bir amatör, ne yaptığı hakkında pek fikri olmayan bir acemi olması bağışlanamazdır.

Bu tarifteki gibi bir devrimci tipolojisi kolektifin kurumsal eğitim anlayışı ve kişinin bireysel çabasıyla değişime dönüşüme uğratılabilir. Bunun için ihtiyacımız olan şey "neden" dir. Kendimizde olan gerilikle savaşmalı mıyız, neden? Kitleleri anlamak, hareketlerini eyleme dönüştürecek olguları bulmak, bir dayanışmanın, üretimin parçası yapmak, PP'ye kazanmak istiyor muyuz, neden? Okumak, incelemek, yazmak için zaman yaratmak gerekir, ama neden? Bu böyle uzayıp gidebilir, buna gerek yok, kısacası varlık gerekçemiz, yaşamımızın anlamı "neden"lere verdiğimiz cevaptadır.

Devrimci saflarda ve tabii kolektifimizin de saflarında nefer olmak gibi biraz da mistisize edilmiş bir makam var. Nedir nefer? Görev insanı, her koşulda görevini yapan, bu yapma eylemi önünde engel tanımayan, halka ve onun davasına inanmış, yürekte bağlı bir savaşçı, militan! Kendini halkın davasına adanmanın üstünde daha ne olabilir ki? Bu bakımdan nefer olmak bir yüce eylemdir. Nefer tıpkı N.Hikmet'in şiiri gibidir, ne diyordu şair: "Başladı işe / Bitirdi işi / Başlar-ken avaz avaz bağırmadı. / Bitirdi ve: / Gelin seyredin, diye / dört yanı çağırmadı. / O milyonların milyonda biridir. / O bir sıra neferidir." Evet nefer olunmalı, ama nefer kendini aşmalı, o bir öncü olmalı, önderleşmelidir. Neferin bitmez tükenmez enerjisi, coşku ve sebatı devrimci çalışmaya kitlelere önderlik etme düzeyine taşınmalı ki kitlelerin yaratıcı gücü açığa çıkabil-sin. Nefer-önder ilişkisi karşılıklı dönüşme ilişkisidir, bunu gerçekleştirecek güç neferle birlikte kolektiftir.

Daha ileriye, daha öne çıkma, sıçramalar gerçekleştirme en çok nefere ait bir iş olmalıdır. Bunun için daha güçlü bir istek gerekir, tereddütsüz bir güven gerekir.

III. DÜNYA KADIN KONFERANSI GÜNDEMLERİNE DAİR “KADIN DEVRİMİ”

II. Dünya (Tabandan) Kadın Konferansı'nda yüzde 50'den fazla oyla “Kadın Devrimi” başlığında teorik seminerler yapma kararı alınmış. Bu karar, Tunus'ta bir araya gelen kadın ve kadın örgütlerini tartışma ihtiyacını ortaya koymaktadır. Böyle bir seminerin karar altına alınması önemlidir; çünkü “kadın devrimi” konusunda yapılacak teorik seminer, kadınların gerçek kurtuluş yoluna tartışma alanı açmaktadır.

“Kadın devrimi” bir süredir kadın hareketlerinin gündeminde. Türkiye'de de birçok örgüt tarafından çeşitli anlamlarda “kadın devrimi” belirlemeleri yapılıyor. Rojava'da gerçekleşen kitlesel hareket ve öz yönetim anlayışına dayanan örgütlenmeler önde olmak üzere kadınların yer aldığı kitle eylemlerinin bir çoğu -İran'da gelişen kitle eylemleri gibi- “kadın devrimi” olarak tanımlanıyor. “Kadın devrimi” kadın kitle eylemlerinin erkek egemenliğine karşı devrimci niteliğini, cinsiyet özgürlükçü özelliğini ortaya koymak için kullanıldığı kadar kadınlar cephesinden kazanılan her gelişme için kullanılmaktadır. Örneğin bir örgüt içerisinde gerçekleşen kadınlar lehine her “yenilik” için de “kadın devrimi” denilebiliyor. Bununla birlikte “kadın devrimi”ni bir “toplumsal devrim teorisi”, “kadınların-hatta insanlığın-kurtuluş ve özgürleşme teorisi” olarak ortaya koyan anlayışlar da var. Bu açıklamalara ilişkin şunu söyleyebiliriz: nihayetinde devrim bir altüst oluş, eskinin yıkılması ve yeninin inşası olduğuna göre toplumun veya örgütün bilincinde sıçramaları ifade eden gelişmelere de mecazen devrim denebilir. Böyle bir anlamı tartışmak veya bu anlamı bir itiraz geliştirmek niyetinde değiliz. İnsanın bilincinde büyük sıçramalara yol açan gelişmelere bağlı olarak çeşitli değişimleri devrim olarak açıklamak, insanın daha öncesinde bilgisinde, doğal olarak bilincinde olmayan yeni bir bilgi vesilesiyle dünyayı ve yaşamı anlamaya yöneltecek yeni gelişmeler böyle tanımlanabilir. Burjuva devrimler, atomun parçalanması, uzaya gönderilen James Webb Uzay Teleskobuyla evren hakkındaki ufumuzun genişlemesi insan bilincindeki sıçramalı gelişmeler olarak tanımlanabilir. Bilim alanında devrim, uzayı keşfetmede ve evreni anlamada devrim gibi kavramlar olağandır. Kadınlar veya genel söy-

lersek cinsiyet eşitsizliği konusunda toplumsal bilinçte olmayanın geliştirilmesi bakımından büyük altüst oluşların devrim niteliğinde görülmesinde özel olarak bir sorun yoktur. Ancak bir toplumsal kurtuluş teorisi olarak “kadın devrimi” belirlemesi ya da MLM'nin toplumsal kurtuluş teorisinin yerine geçirilen “kadın devrimi” tanımlamalarına itiraz ediyoruz. Bu tartışmayı III. Dünya Kadın Konferansı sınırlarında yürüteceğimiz için çok çeşitli tanımlara değinmeyeceğiz. Tartışmamızı konferansta açılan yönleriyle sınırlı tutacağız.

DEVİRİMİN NESNEL ZEMİNİ ÜRETİCİ GÜÇLER İLE ÜRETİM ARAÇLARI ARASINDAKİ ÇELİŞKİDİR!

III. Dünya Kadın Konferansında “Kadın Devrimi” hakkında bir atölye gerçekleştirilmiş. SKB'nin Kongra Star ile düzenlediği “Kadın Devrimi ve Rojava” konulu atölyede kadınların kurtuluşuna giden yol, Rojava deneyimi ışığında tartışılmış. Şunu söyleyelim ki atölye tartışmalarının içeriğine dair elimizde pek bir kaynak yok. Bu sınırlı bilgilendirmenin dezavantajını yazı boyunca yaşayacağız. Birkaç haber sitesindeki deneyim aktarımının ötesine geçmeyen belge ve bilgilerle bu tartışmayı derinleştirmek güç; ancak bu, tartışmamıza engel değil...

ETHA'da yapılan haberde A. Demir'in “Kadın, devrimin nesnel zeminidir” sözüyle duyurulan haber, başlığının dikkat çekici olması bir yana söyleneceği yansıtmamaktadır. Haberinde Demir, bir çelişkiyi ortaya koymuştur ve bu çelişkiyi “kadın devrimi”nin nesnel zeminini olarak açıklamıştır. Oysa başlık başka bir şey söylemektedir. Hem başlığa hem Demir'in söylediklerini değerlendirerek meramımızı anlatmaya çalışalım.

Özel mülkiyete dayalı kapitalist sistem insanlığı, tarihsel edimlerinden koparmakta, daha ileri düzeyde insanlaşma sürecini tıkamaktadır. Bu toplumsal yapıdan sadece kadınlar değil erkekler de etkilenmekte, erkeklerin de sorunları gelişmektedir. Elbette kadınların sorunu çok büyük, çok derin ve tarihseldir; ancak yine de devrim için nesnel zemin başka bir şey, bu zeminden kaynaklı sorun yaşayan kadın başka bir şeydir. Devrimin nesnel zeminini her cinsiyet kimliğini farklı biçimlerde etkileyen ve belirleyen, insanın insan üzerindeki

sömürüsüne dayanan toplumsal üretim ilişkileridir. Yani üretim araçlarıyla üretici güçler arasındaki çelişki devrimin nesnel zeminidir. Kadınlar, üretim içindeki konumlarına bağlı olarak bu çelişkiyi çok yönlü bir biçimde yaşamaktadır. Kadının ikinci cins olarak görülmesi bu toplumsal zeminden ileri gelmektedir. Bu zeminde erkek hâkim cinstir. Üretim ilişkileri içindeki konumu onu ayrıcalıklı kılmaktadır, egemenliği de bundan ötürüdür. Bu sebeple erkek egemenliği incelenmesi ve kavranması gereken temel konudur.

Erkek egemenliği, erkeğin kadın karşısında üstün olduğunu düşünen ve bu vesileyle erkeğe büyük ayrıcalıklar tanıyan toplumsal bir bilinçle dönüştürmeden önce toplumsal alt yapı ilişkilerine dayanmaktadır. Bu alt yapıya dayalı olarak üst yapıda yani kültürde, yönetim biçiminde, inançta kurumsallaşmıştır ve bir toplumsal bilinçle dönüşmüştür. Bu bilinç tekil erkekte kendi cinsinin ayrıcalıklarını etkin şekilde, bulunduğu tüm yaşam alanlarında kullanma, koruma ve geliştirme biçiminde açığa çıkarken kadında da erkeğin ayrıcalıklarını tanıma, benimseme hatta koruma olarak gelişmektedir. Erkek egemen burjuva-feodal toplumda kadın ve erkek bu bilinçle vardır. Erkek egemenliği böyle tanımlandığında bu bilincin salt erkekteki bilinç olmadığı, aksine kadındaki bilinç de olduğu açık olacaktır. Kadını, devrimin nesnel zeminini olarak kavramak iki bakımdan derin çelişkiler içerir. Birincisi, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi kadın bilinci toplumsal üretim zemininde inşa olan cinsiyet kimliğidir, erkeklik bilinci gibi... Eğer kadın nesnel zeminse erkek de kadın kadar nesnel zemin olmalıdır; çünkü o da inşa eden ve inşa olandır. İkincisi, eğer kadın devrim yapılacak veya yapan yer olarak kavrandığı için devrimin nesnel zeminini olarak görülüyorsa bu da bir çelişki barındırır. Çünkü kadındaki devrim kadını içerir; bu, nihayetinde erkeği bir değişikliğe zorlasa da erkekte bir devrim değildir. Böyle olunca, erkeklerin tamamını ortadan kaldırma niyetinde değilsek eğer onu fiziksel olarak ortadan kaldırmadan bir değişiklik yaratmak zorunluluğu var demektir. Bu erkeği de devrimin zeminini yapar. Üstelik bunu sınıfsal niteliklerine rağmen yapmak gerektiği gibi çok zorlu bir sorunsalla da karşı karşıya kalınır. Zemin ile zemin üzerine inşa olunan kimliklerin birbirine

karıştırılmasından doğan söz konusu başlıktaki tespit, MLM'ye kökten yabancıdır. Bu yaklaşımda neden ile sonuç ilişkisi ters yüzdür. Türlü popülist söylemler devrimin zeminini karmaşıklığa, belirsizleştirilmeye yol açtığı için kadının gerçek kurtuluşu sorunun da kavranmasını etkiler. Bu açıdan devrimin nesnel zeminini tartışması doğru kavranmalıdır.

Demir aslında “Burjuvazi bir yandan kadının eve bağımlı konumunu süreklileştiren, hatta güçlendiren adımlar atarken, diğer yandan da kadını gerek iş gücü gerekse de beden sömürüsü ekseninde evin dışına çeker. Bu çelişki de kadın devriminin nesnel zeminidir.” belirlemesi yapmış. Burada Demir'in ne söylemek istediği daha iyi anlaşılıyor. Kadının bir yandan eve bağımlı konumu diğer yandan gerek iş gücü olarak gerekse beden sömürüsü için evin dışına çekilmesi toplumsal bir çelişkidir ve üretim ilişkilerinin gelişimine bağlı ilerlemektedir. Bu çelişki esas olarak burjuva devrimlerini tamamlamamış yarı sömürge, yarı feodal toplumlarda devam eden bir çelişkidir. Burjuva devrimini tamamlamış toplumlarda bu sorun belli yönleriyle çözülmüştür. Bunun için ayrıca bir “kadın devrimi” de gerçekleşmemiştir. Kadının eve bağımlılığı önemli ölçüde azalmıştır. Kapitalist sanayide kadın emeği yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Ev içi kadın emeği sömürüsü sürse de bu geri toplumlar ile kıyaslanmayacak düzeydedir. Marks ve Engels'in dediği gibi kapitalist toplumda “yaş ve cinsiyet farklılıklarının işçi sınıfı için artık herhangi bir ayırıcı toplumsal gerçekliği yoktur. Bunların hepsi de bedelleri, yaşa ve cinse bağlı olarak değişen iş aletleridir.” Demir'in tespitinde parça bütün ilişkisi yoktur. “Bu çelişki de” diye bir sınırlandırmaya giderken ileri sürdüğü devrim stratejisinin küçük burjuva içeriğini gizleyememektedir. Bu çelişkinin diğer ve esas çelişkiyle ilişkisi bilinçli bir biçimde koparılmaktadır. İşçi sınıfının sistemle çelişkisi bütün olarak ortaya konmadan sınıfın parçası olan kadınlar açısından çelişkinin bu yönünün vurgulanması; sınıflı toplum içinde açığa çıkan her çelişkide parça bütünden kopartılarak her parça için ayrı devrim stratejisi, ayrı devrim gücü, ayrı devrim zeminini, ayrı ittifak gücü, ayrı devrim partisi,

ayrı devrim ordusu, ayrı iktidar perspektifi vb. tasavvurunu açık etmektedir. Evet, Demir öyle düşünüyor olmalıdır. Sınıfın yarısı olan kadınlar için böyle düşündüğü kesin. Demir özgün bir devrim stratejisini konu ederken bunun burjuva devrimlerle burjuva toplumlarda kazanılan haklardan ayrı neler içerdiğini açıklamamaktadır. Bu, Stalin'in deyimiyle kendi kendini yere seren bir teoridir. Demir'in "kadın devriminin zemini" olarak sunduğu zemin önemli ölçüde burjuva devrimlerinin zemini. Demir, "kadın devrimi"yle ne vaat ediyor? Kadınların burjuva sınırlara uzanan hakları konu ediliyor olmasın! Üstelik bunun, proleter devrimi aşan bir içerikte olduğu savunuluyor.

Proleter devrimlerin cinsiyet ayrımcılığını çözemeyeceği, kadınların bunun için ayrı bir devrim yapması gerektiği iddiası söz konusu mu? Yanıt atölye çalışmasından tutalım da SKM'nin kadın devrimi ile ilgili belgelerindeki sınıf körü, cinsiyet dayalı bakış açısını ortaya çıkarıyor. Bu konuda proletaryanın ne olduğunu hatırlatalım: "Gelişmiş proletaryada bütün insanlığın, hatta insanlığın bütün görünüşünün soyutlanması pratikte tamamlandı; için; bugünkü toplumun yaşam koşullarının tümü, en insanlık-dışı biçimleriyle proletaryanın yaşam koşullarında özetlendiği için; proletaryada insan kendini yitirdiği, ama aynı zamanda bu yitirişin teorik bilincini kazandığı ve artık sakınlamaz olan, örtbas edilemez olan, mutlak buyurucu yoksulluk -zorunluluğun dışı vurumu-, onu bu insanlık dışılığı karşı başkaldırmaya zorladığı için işte bu nedenlerle, proletarya kendi kendini kurtarabilir..."(Kutsal Aile, Marks-Engels, s.59)

ÇAĞIMIZ EMPERYALİZM VE PROLETER DEVRİMLER ÇAĞIDIR

Atölyede Demir'e "Neden bir kadın devrimi sürecindeyiz?" sorusu yöneltiliyor. Bu sorunun nedenini anlamak istiyoruz. Demir'in "kadın devrimi süreci" tespiti var mıdır yoksa soru genel söylemlerden, tartışmalardan yola çıkılarak mı sorulmuştur? Bunu bilemesek de "kadın devrimi süreci" tespitinin Leninizmle belirlenmiş çağ tespitini altüst eden bir içerik taşıdığı ortadadır. Bu soruda ve anlatımlarda "kadın devrimi süreci" savunusu olduğunu anlamak zor değil. Katılımcılar belli ki bu süreci anlamak istiyorlar. Sorunun Demir'e yöneltilmesi "kadın devrimi süreci" tespitini onun da savunduğunu gösterir. Bunu kesin olarak bilmesek de bu vesileyle MLM'nin en temel belirlemelerinden olan çağ tespitini savunmak açısından açığa çıkan bu fırsatı kaçırmak istemiyoruz.

Çağımız Emperyalizm ve Proleter Devrimler Çağı olarak tanımlanmıştır. Çağımıza dair Lenin'in tespitlerini içeren bu tanımın bir eleştirisi varsa eğer biz bundan haberdar değiliz. Ne var ki Lenin'in tanımını aşan yeni türden gelişmelerin olmadığı düşünce-sindeyiz.

Kadınlar devrimci mücadeleye güçlü şekilde katılmakta; "kadın partisi", kadın ordusu gibi örgütler kurulmakta, kadınların binlerce yıllık zincirlerinden kurtulmaya başlamalarıyla birlikte devrim için ne kadar büyük bir güç olduğu görülmektedir. Ancak bunlar dünyada sürecin yönünü belirleyen olgular değildir. Hatta bu örgüt modellerinin daha çok var olan partilerdeki erkek egemenliğine karşı olduğu görülmektedir. Komünist iddiadaki örgütlerin kendi içlerindeki erkek egemenliğini parçalamak için kadın örgütleri kurup bu alandaki devrim ihtiyacını bu yapılara devretmeleri aslında trajik bir durumdur.

Lenin "Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması" adlı eserinin önsözünde şu belirlemeyi yapmıştır: "Bu nesnel durumu ortaya koyabilmek için, tek tek örnek ya da veriler öne çıkarılmayıp (toplumsal yaşamın görüngülerinin bunca karmaşıklığı için, herhangi bir tezi desteklemek için sonsuz sayıda uygun örnek ya da veri gösterilebilir), bilakis mutlaka, tüm savaştan devletlerin ve tüm dünyanın iktisadi yaşamının temellerine ilişkin verilerin toplamı ele alınmalıdır." (Seçme Eserler, c. 5, sf. 18. İnter yay.) Lenin'in öğütlediği gibi hareket ettiğimizde kadınların çağımızda hareketine ve tek tek ülkelerde gelişen ilerlemesine değil de "tüm savaştan güçleri" ve "bir bütün dünyanın ekonomik yaşamının temellerine dayanan verileri birlikte ele aldığımızda" karşımıza kadınların devrimci mücadeleye katılımı gelişse de çağımızın yeni bir çağ -kadın devrimi süreci- olmadığı gayet açık olacaktır. Bu somut bir gerçektir. Arkadaşlar "kadın devrimi süreci" derken proletaryanın yerine kadını koyduklarının kapitalist sistemin karşısına esas olarak kadınları diktiklerinin farkında değiller mi acaba! Popülist söylemlerin böyle baş döndürücü bir etkisi olabilir. Bunu kadınların devrimci gücünü küçümsediğimiz için değil proletaryanın ne olduğu ve bu oluşa uygun olarak, tarihsel olarak neyi yapmak zorunda olacağının bilgisini vurgulamak ve hatırlatmak için söylüyoruz.

FEMİNİZMİN SERİN SULARI

Aynı haberde şu belirlemeleri görüyoruz. "Erkek egemenliği maddi bir kurumdur," "Tek tek kadınların özgürleşme eylemlerinin de karşısına salt

bir zihniyet sorunu olarak değil, somut maddi bir iktidar olarak çıkar. Bu nedenle erkek egemenliğinin karşısına kadınların maddi bir kuvvet olarak çıkması gerekir."

"Erkek egemenliği maddi bir kurumdur" belirlemesi genel olarak doğru olsa da bu maddi kurumun tekil erkeğin aile içerisindeki iktidarına indirgenmesine ve tartışmanın bu sularda kıyıya vurduğuna tanıklık ederiz. SKM'nin başka belgelerinden bu konudaki görüşlerini biliyoruz. Erkek egemen iktidar kurumlarının temsilcisi erkeklerdir, bu doğrudur. Burjuva feodal aile, kocalık, babalık kurumları erkek egemen kurumların başında gelmektedir. Ancak erkek egemen kurumlarda yalnızca erkekler görevli kılınmamıştır. Erkek egemenliğini koruma ve geliştirmede kadınların görevleri de azımsanmayacak niteliktedir. Annelik, kaynanalık, görümcelik gibi statülerde kadınlar erkek egemen toplumsal yapının sadece mağduru değil bilfiil üreticisi, koruyucusu konumunda ve sorumlu olarak görev icra ederler. Kadınların bu konumu erkek egemenliğinin cinsiyet eşitsizliği açısından anlaşılması ve kavranması bakımından çok kritik bir noktadır. Erkek egemen kurumların başında gelen aileden başlayarak diğer iktidar alanlarına bir bütün kadınlar erkek egemenliğinin bir parçasıdır. "Ezildikleri, sömürdükleri bu yapının nasıl parçası olurlar, kadınlar bunu istemiyorlar ve buna karşılar" demenin gerçeklikle bir ilgisi yoktur. Bu ancak bir istek, bir idea olarak anlaşılabilir. Söylediklerimiz kadın kitlelerinin durumunu olumlu görmek anlamına gelmez. Bu, gerçeği olduğu gibi doğru ortaya koymakla ilgilidir. Mücademizin gelişmesiyle birlikte bir bütün dünyada kadın lehine toplumsal bencil geçmişe kıyasla gelişmiş olsa da birçok noktada kadın kitlelerinin ezici çoğunluğu erkek egemen burjuva feodal toplumların temel koruyucu rollerini üstlenmeye devam etmektedir. Burjuva feodal düzen dediğimiz şey tam olarak budur. Cinsiyet eşitsizliği çelişkisinde çelişkinin farklı yönlerinde bulunan cinsiyet kimliklerinin bu konularının doğru anlaşılması özellikle önemlidir. Çünkü haklar konusunda öncelikle halktan kadınların bilincinde henüz istediğimiz düzlemde bir yıkım söz konusu olmamıştır. Çünkü bunu yaratacak toplumsal altüst oluş henüz gerçekleşmemiş, proleter devrimleri zafere taşıyan ülkelerde süreç tamamlanamamış, üstelik geriye dönüşler yaşanmıştır.

KADINLARIN KURTULUŞU İÇİN PROLETER DEVRİM

Kadın sorunu, kadının binlerce yıllık sömürülüşüne, kadın üzerindeki bas-

kıya son verilmesi sorunu, cinsiyet eşitsizliği sorunu, erkek egemenliğini yıkma sorunu; tanımlamada hangisini seçersek seçelim kadınların kurtuluşu görevi bir devrim sorunudur. Ancak bu devrimin niteliği sorunu popülist söylemlerin gölgesine bırakılmaz. Komünistler kadının sorununda çoğunlukla burjuva ideologlar eliyle hedef tahtasına oturtulmakta, komünistlerin iktidarında kadınların özgürleşmesi konusunda gerekli adımların atılmadığı hatta komünistlerin bu sorunu devrim sonrasına erteleyen bir tutum içerisinde oldukları ileri sürülmektedir. Bu saldırılara yaslanarak kadınların kurtuluşu için komünist olmayan yol ve yöntem arayışları gündeme getirilmektedir. Bunların altında yatan temel amaç komünizmin kitleler nezdinde öcüleştirmesidir. Kadınların kurtuluş yolu olarak kanık satılmaya çalışılan feminizm ve "kadın bakış açısından" doğan yorumların buraya vardığı açıktır. Bir kısım küçük burjuva devrimci yapının bu etki ile mest olduğu gerçektir. Komünistlere yöneltilen kadın sorununun çözümünü devrim sonrasına ertelediği eleştirilerine artık bir nokta koymak gerekmektedir. Kadın sorunu bir devrim sorunudur ve evet bu belirlemede bir şart koşullanmaktadır. Ancak bu şart sadece kadın sorunu için değil devrimi zorunlu kılan tüm sorunlar için geçerlidir. Komünistler işçi sınıfının ve bütün insanlığın kurtuluşunu proleter devrimlerin gerçekleşmesine koşullarken işçi sınıfının ve bir bütün insanlığın kurtuluşunda nasıl ertelemeci olmuyorsa cinsiyet eşitsizliğine son vermek için de toplumsal devrimi şart koştuklarında da bunun için şimdiki mücadeleleri ertelemeci olmazlar. Komünistlerin cinsiyet eşitsizliği konusunda eleştirileceği nokta burası değildir. Eleştiri, komünizm idealini gerçekleştirmek zorunda olan proleter devrimcilerin en basit görevden en zorlu göreve kadar MLM teoriiyi somut gerçeğe uygulamadaki yetmezliklerine yapılmalıdır. Bu yetmezlikler teoriiyi doğru düzlemde kavrayamamaktan başlamaktadır. Kadın sorunu bağlamında da odaklanması gereken temel çelişki bu noktadadır. Kadının emeğinin, bedeninin, kimliğinin binlerce yıllık sömürüşüne son verme eylemi proletaryanın tarihsel görevlerindedir. Burjuva toplumlarında sağlanan gelişmeler tıkanmıştır ve bundan sonra proletaryadan başka hiçbir sınıfın kurtuluşu gerçekleştirme özelliği kalmamıştır. Kadınlar, proletaryanın bir parçası olarak bu tarihsel eylemin öznesidir. Ancak kadında bu öznelik kadın olduğu için değil, proleter sınıfa ait olduğu oranda onda vardır.

2022 ÇEVRE MÜCADELESİ

2022 yılı, hâkim sınıfların gıda ve enerji krizi gündemleriyle doğa üzerinde kuracakları tahakkümün seslerini duyurularıyla başladı. Kapitalist yapı, girdiği ekonomik çıkmazla birlikte pazarını enerji alanında genişletmek için ihtiyaç duyduğu her koşulu "kriz"leştirerek sömürsüne kılıf bulmaya çalıştı. Rusya-Ukrayna savaşının fitilini ateşlediği kriz furyası emperyalist saldırılara devşirildi. Yarı sömürge, yarı feodal TC'de de bu emperyalist saldırıların yerli iş birlikçiler aracılığıyla yaşattıkları doğa tahribatına tanıklık ettik. Siyasi ve ekonomik krizin toplumsal düşümde "idare" edilemeyecek boyutlara ulaşmasıyla birlikte Türk hâkim sınıflarının emperyalist saldırılara duyumsadığı mecburiyet, siyasi gelenek olarak biat etme politikası emperyalist talanın boyutlarını da çeşitlendirmiş ve tahakkümün gücünü artırmıştır. Geride bıraktığımız 2022 yılı; kapitalist pazarın hareketliliği için doğanın talan edildiği, yarı sömürgelerde pervasızlaşan emperyalist sömürü ve burjuva demokrasileri de dahil olmak üzere tarım işçilerine dönük saldırılara sahne oldu.

DOĞAYA YÖNELEN SÖMÜRÜ VE MÜCADELE YILI 2022

6 OCAK: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Zonguldak'ın Ereğli ilçesinde sahildeki yeşil alan içindeki amfi tiyatro ve çevresini yıkarak cami yapılmasını talep ettiği ortaya çıktı.

11 OCAK: Aydın Germencik'e bağlı Dağyeni köyünde Maden Tetkik ve Arama (MTA) tarafından yapılmak istenen bilgilendirme toplantısını köylüler basarak toplantıyı yaptırmadı.

12 OCAK: Germencik Dağyeni köylülerinin kararlı direnişi sonuç getirdi. MTA köy yakınlarındaki sondaj makinelerini ve ekipmanları sökmeye başladı.

13 OCAK: Krom madeni istemeyen Hatay/Hüyük köylüleri, ÇED toplantısını 3. kez engelledi.

19 OCAK: Rize'nin İkizdere ilçesinde iktidarın gözde şirketlerinden Cengiz İnşaat, bilirkişinin "taş ocağı projesi usulsüz" raporuna rağmen çalışmalarına devam etti.

20 OCAK: Munzur Çevre Derneği üyesi Özkan Arslan'a 6 yıl 3 ay hapis cezası verildi.

25 OCAK: Munzur Vadisi Milli Parkı üzerinde yapılmak istenen 2 baraj projesi davalı idarelerin temyiz başvuruları reddedildi.

2 ŞUBAT: Antalya'nın Manavgat ilçesi Beşkonak köyünde mermer ocağına karşı direnen köylüler eylem yaptı. Jandarma köylülere saldırdı.

20 ŞUBAT: Okmeydanı Fetihstepe'de kentsel dönüşüm adı altında evler yıkılmaya başlandı. Günlerce süren eylemler başladı.

22 ŞUBAT: Müsilaj İstanbul'da yeniden kendini gösterdi. Maltepe sahili açıklarında müsilaj tabakası havadan çekilen görüntülerle ortaya çıktı.

24 ŞUBAT: Trabzon'da heyelan yüzünden yıkılma riskiyle karşı kaşıya kalan apartmanda oturanlar, gazetecilere tehlikeyi anlatırken bölgeye gelen AKP'li Belediye Başkanı Ali Aydın, bir kişiye saldırdı.

9 MART: Zeytinliklerin madencilğe açılmasına olanak sağlayan yönetmelik değişikliğinin ilk olarak Muğla'nın Milas ilçesindeki Akbelen ormanında uygulanacağını öne süren İkizköylüler, zeytinliklerin korunması için Milas Kaymakamlığı'na dilekçe verdi.

11 MART: Fukuşima Nükleer felaketinin 11'inci yıldönümünde, Adana ve Mersin'de eylemler yapıldı, "Nükleer Santralleri durdurun!" çağrısında bulunuldu.

13 MART: 14 Mart Dünya Nehirler için Eylem Günü nedeniyle Kadıköy'de basın açıklaması gerçekleştirildi.

21 MART: Ali Ağaoğlu'nun projesi, Türkiye'nin en önemli sulak alanlarından birisini tahrip etti ve DSİ'den habersiz barajlar yaparak doğal su kaynaklarının yönünü değiştirdi.

23 MART: Türkiye'nin ilk iklim davası, balıkçılar tarafından Manisa'nın Göl-marmara ilçesinde bulunan Marmara Gölü için açıldı. Ordu'nun Ünye ilçesinde yapılmak istenen maden arama sondaj çalışmalarına karşı yaptıkları eylemlerden dolayı yargılanan 15 köylü beraat etti.

26 MART: Nükleer Karşıtı Platform "Nükleer Santral ve Savaş Ölümdür" başlıklı basın açıklaması yaptı. Türkiye coğrafyasının yaklaşık yüzde 65'i

maden sahası olarak işaretlenirken Kürt illerinin olduğu büyük bir bölüm ise maden yağmasına açıldı.

27 MART: Muğlalılar, plajlarının özelleştirilmesine karşı eylem gerçekleştirdi.

31 MART: Milas İkizköy'de, YK Enerji tarafından 215 dönümlük alandaki zeytin ağaçları yerlerinden sökülme-ye başlandı.

3 NİSAN: Amanos Dağları'nın eteklerinde kalan Altın Üzüm Mahallesi'nde CTC adlı firmaya ait ocak ve tesislerin doğaya verdiği zarara karşı halk yol kapatarak direndi.

7 NİSAN: AKP'li Nevşehir Belediyesi, Kapadokya'da Dünya Mirası Listesi'nde yer alan tarihi alana işyerleri inşaatı nedeniyle beton döktü.

12 NİSAN: Muğla'nın Menteşe ilçesinde çimento fabrikasına karşı ormanları ve zeytin ağaçlarını korumak için çadır kuranlara kaymakamlıktan yasak geldi.

13 NİSAN: Erzincan'ın İliç ilçesinde Çöpler köyünde çevre örgütleri ve Erzincan halkı birliktir keşfini protesto etti.

14 NİSAN: Şahintepe Mahallesi'nden sürgün edilmek istenen halk, mahallede yapılmak istenen projeye karşı İstanbul Bölge İdare Mahkemesi önünde basın açıklaması düzenlendi.

17 NİSAN: Tekirdağ'ın Marmaraeğlisi ilçesindeki Kamara Deresi, kırmızı ak-maya başladı. Derenin kirlenmesine, yakın bölgedeki fabrikaların neden olduğu ortaya çıktı.

21 NİSAN: Malatya Doğanşehir'de halk siyanürle altın arama çalışmalarına başlayan Eczacıbaşı Holding'e karşı açıklama yaptı.

26 NİSAN: Mersin Nükleer Karşıtı Platform (NKP) Çernobil Nükleer Felaketinin 36'ncı yıl dönümüne ilişkin "Çernobil failleri Akkuyu'da" başlıklı basın açıklaması gerçekleştirdi. Fatsa ilçesinde bulunan siyanürle altın ayrıştırması yapılan madenin kapasitesinin artırılmak istemesine tepki gösteren Ordulular, Ankara'ya doğru yola çıktı.

30 NİSAN: Munzur Çevre Derneği (MÇD) Çernobil faciasının 36. yılında Şişli Kent Kültür Merkezi'nde etkinlik

düzenledi.

9 MAYIS: İzmir'in Karaburun ilçesinde kurulmak istenen güneş enerjisi santrali (GES) için düzenlenen halkın katılım toplantısı, yöre halkı ve çevrecilerin tepkisi üzerine iptal edildi.

14 MAYIS: Yozgat ili, Çekerek İlçesi'ne bağlı Kamışık köyüne yapılmak istenen mermer ocağına karşı köylüler sahada keşif yapılmasına karşı eylem gerçekleştirdi.

16 MAYIS: 148 maden sahası için aramalara açılmak üzere ihale yapılacağı ilanı verildi. UNESCO'nun Dünya Doğal Miras Listesi'ne almaya hazırlandığı Burdur'daki Salda Gölü talana açılmasının ardından sondaj yüzünden kuraklık ve bataklık oluştu.

19 MAYIS: 17 ilde toplam 243 arazi Erdoğan'ın imzasıyla özelleştirme kapsamına alındı.

22 MAYIS: Diyarbakır'da "Ekolojik ve Toplumsal Yıkım Kaskacında Yaşam" şiarlı buluşma gerçekleştirildi.

13 HAZİRAN: Bodrum Gündoğan'da sit koruması altında olan zeytinlik alanları bakanlık tarafından turizm imarına açıldı.

14 HAZİRAN: Aydın köylüler JES direnişini kazandı.

18 HAZİRAN: Aydos Ormanı'nın talan edilmesine karşı doğa savunucuları eylem yaptı.

24 HAZİRAN: Amerika ve Kanadalı Ana-gold Madencilik ile Çalık Holding'in ortağı olduğu Erzincan İliç ilçesinde bulunan Çöpler Altın Madeninde kullanılan siyanür borularının patladığı ortaya çıktı.

25 HAZİRAN: Manisa'daki 3 fabrikanın tarımsal sulamada kullanılan sulama kanalına siyanür ve sülfür atıklarını bırakması sonucu 8 işçi zehirlendi.

27 HAZİRAN: Erzincan'ın İliç ilçesinde bulunan altın madeni işletmesinin faaliyetleri durduruldu.

28 HAZİRAN: Kastamonu'da sel gerçekleşti. 1 kişi kayıpkın 118 köye ulaşamadı. Kastamonu'daki sel kontrol projesinin 21 gün önce iptal edildiği ortaya çıktı.

7 TEMMUZ: Değirmençay'da taş ocağına karşı çıkan köylüler ÇED toplantısı-

nı yaptırmadı.

18 TEMMUZ: Şırnak Barosu ağaç katliamının devam ettiğini açıkladı.

20 TEMMUZ: Doğal sit alanlarının korunmasına ilişkin ilke kararları iptal edildi ve talan yolu açıldı. "Kesin Korunacak Hassas Alanlar" da da izin verilecek faaliyetler genişletildi.

21 TEMMUZ: Munzur Festivali, Tunceli Valiliği'nin yasak kararlarının ardından tertip komitesi tarafından iptal edildi.

24 TEMMUZ: İkizdere Çevre Derneği, Rize'nin İkizdere ilçesine bağlı İyidere bölgesinde yapılmak istenen lojistik limana karşı Kadıköy Rıhtım'da eylem düzenledi.

31 TEMMUZ: Şırnak'ta devlet eliyle gerçekleştirilen ağaç kıyımına karşı yapılacak açıklama öncesinde broşür dağıtan KESK'lilere polis saldırdı.

Şahintepe halkı kentsel dönüşüm adı altında yapılan saldırılara karşı basın açıklaması düzenledi.

4 AĞUSTOS: Rio Limanı'ndan yola çıkan zehir yüklü uçak gemisi Nae Sao Paulo'nun Aliğa'ya getirilmesine karşı Aliğa Demokrasi Meydanı'nda miting gerçekleştirildi.

10 AĞUSTOS: Kentsel dönüşüm adı altında evlerinden çıkarılmak istenen Tokatköylülerin elektriği kesildi.

16 AĞUSTOS: Muğla'da Sinşap'ın kaçak inşaatına karşı nöbet tutan 3 Marmaris Kent Konseyi üyesi gözaltına alındı.

23 AĞUSTOS: JES'e karşı direnişin sürdüğü Aydın Mezeköy'de köye giriş-çıkışlar 1 hafta boyunca yasaklandı.

18 EYLÜL: 7 kentte 28 dağ keçisi ve geyiğin para karşılığında öldürülmesine onay verildi.

8 EKİM: İliç'te siyanür sızdıran Anagold yeniden faaliyete başladı.

21 KASIM: Diyarbakır'da kayyım tarihi ikinci surların üzerini betonla örttü.

5 ARALIK: Çambükü'nde hukuki süreç devam etmesine karşın, sabah saatlerinde iş makinaları jandarma eşliğinde köye girdi.

6 ARALIK: Cengiz Holding önünde açıklama yapmak isteyen doğa savunucuları gözaltına alındı.

10 ARALIK: Çambükü'nde OSB'ye karşı direniş sürdü. 1 kişi gözaltına alındı.

15 ARALIK: Bursa Su Kolektifi'nin imza standına saldırı gerçekleşti.

17 ARALIK: Malatya Doğanşehir'de köylüler maden faaliyetlerine karşı açtıkları davayı kazandı.

20 ARALIK: Zapsu görevden ayrıldı. Akkuyu NGS'nin yönetiminde Türkiye'den kimse kalmadı.

"SAVAŞMAKTAN BAŞKA SEÇENEĞİMİZ YOK"

"Savaşmaktan başka seçeneğimiz yok" diyordu Afganistanlı bir genç kadın. Tüm yasaklara, baskılara ve burjuva-feodal despotluğa karşı ayakta kalabilmek için tek bir çözüm var: o da savaşmak.

Afganistan tarihinin mücadelelerle dolu olduğu bir gerçeklik. İşgale karşı halkın verdiği mücadele, kadınların Taliban rejimine karşı verdiği mücadele ve dönem dönem halkın öfkesinin taşması Afganistan tarihinde önemli yer tutuyor. Emperyalistler ve onların yerli iş birlikçileri var oldukça da bu mücadeleler tarihe yol göstermeye devam edecektir. Yasak, baskı, sömürü düzeni sürdürüldüğü buna karşı gelecek tepkiler de elbette olacaktır. Dönem dönem bu tepkilerin azaldığını, bazen durduğunu, bazen de harlandığını görürüz. Örneğin İran'da bu tepkiler had safhaya ulaşmışken Afganistan'da şu anlık gözle görülür oranda bir tepki yoktur ancak bu, olmayacağı anlamına da gelmez.

Özellikle yarı feodal ülkelerde kendini daha baskıcı biçimlerle var eden kadın sorunu bugün İran'da ciddi bir halk isyanına yol açmıştır. İsyân, "başörtüsü kurallarına uymayan" bir genç kadının katledilmesiyle patlak vermiştir. Buna benzer bir olay da geçtiğimiz günlerde Afganistan'da yaşandı. Kadınların üniversite eğitimi almaları ve sivil toplum kuruluşlarında çalışmaları yasaklandı. Benzer bir olay diyoruz çünkü özünde egemenlerin kadın kimliğine bakışı yatmaktadır. İki ülkede de kadına yaklaşım benzerdir. İran'da bir kadın devlet tarafından kurallara uymadığı gerekçesiyle katledilmiştir. Afganistan'da da üniversite eğitimi kadınların "düzgün" örtünmediği gerekçesiyle engellenmiştir. Bir ülkede olay ölümle sonuçlanmışken diğeri baskı ve yasaklarla kendini devam ettirebilmektedir.

Yukarıda gözle görülür bir tepki yok dedik ancak bu tepkinin oranını

İran'daki halk isyanıyla karşılaştırdık, bu sonuca vardık. Elbette tepki vardı. Afganistan'da kadınlar Taliban'ın tüm zor aygıtlarına meydan okuyarak "Haklar Ya Herkes İçindir Ya Da Hiç Kimse İçin" şiarıyla sokaklara çıktılar. Erkek öğrenciler üniversitelerde derslere girmeyerek boykot eylemine başladılar. Birçok öğrenci Taliban'ın işkencesine maruz kaldı. Şu anda da tepkiler az da olsa devam etmekte. Çoğunlukla üniversite kapılarında kadın öğrenciler protestolar düzenliyor ancak bu protestolar çok dağınık ve kiteselleşmiş bir halden uzak. Buna sebep olarak da yapılan protestoların çok şiddetli bir biçimde bastırılması gösterilebilir. İran'da sokağa taşan korkusuzluk Afgan kadınları etkilemiş olsa da Afganistan'da henüz korku duvarları aşılabilmiş durumda değil.

YASAK FURYASI

Önümüzdeki süreçte ne olacağı tam olarak bilinemezken, yasak ve baskı furyasının artacağından hiç şüphe yok. Çünkü Taliban iktidara geldiğinden beri çeşitli yasaklara başvurmuştur ki bu yasakların neredeyse tamamı kadınları hedef almaktadır.

Taliban'ın iktidara geldiği Ağustos 2021'den bu yana kadınlara yönelik yürürlüğe koyduğu yasaklarından bazıları şunlar:

- Kadınların çalışması engellendi, özel sektörde birçok kadın üst düzey pozisyonlardan ihraç edildi.
- Kadınların vücutlarının herhangi bir kısmının görünmesine neden olacak sporları yapmaları yasaklandı.
- Kız çocuklarının devam ettiği orta dereceli okullar kapatıldı.
- Kadınların yanlarında erkek bir akrabaları olmaksızın seyahat etmeleri yasaklandı.
- Kadınların burka giymeleri zorunlu hale getirildi.

•Aile içi şiddetten kaçan kadın ve kız çocuklara yönelik destek sistemi kaldırıldı.

Tüm bu yasaklamaların üzerine bir de kadınların eğitim hakkını elinden alan uygulamalar geldi. Bu yasaklar egemenler tarafından fazlasıyla savunuldu, yasaklara "mantıklı" açıklamalar yapılmaya çalışıldı.

Örneğin Afganistan'ın yüksek öğretim bakanı Nida Mohammad Nadim, kadınların derslere katılırken Taliban'ın istediği kıyafet kurallarına uymadıklarını iddia ederek kadınların üniversitelere girmesini yasaklayan kararı savunmaya çalıştı. Bu bakan mart ayında kız çocuklarına ortaokulu yasaklayan kararı da benzer söylemlerle savunmaya çalışmıştı.

Mart ayında yetkililer, ortaokulların ancak "İslam hukuku ve Afgan kültürüne uygun bir plan hazırlanana kadar" kapalı kalacağını söylemişti. Bırakalım ortaokullarda eğitimin devam edebileceğini, üniversitelerde bile eğitim yasaklanmış oldu. Yasakların içini doldurmaya çalışan söylemler aslında yeni yasaklarla da boşa düşmüş oldu.

Afganistan'da özelde kadınlara aslında tüm topluma uygulanan bu politikalar egemenlerin kendi kurdukları sistemi sağlamlaştırma çabalarından ileri gelmektedir. Afgan halkı doğru politika tarzıyla örgütlenebilirse Taliban'a karşı savaşacak gücü içinde barındırmaktadır. Bu güç işgale karşı savaşta açığa çıkmıştır. İşgale karşı Taliban ile savaşan halk şimdi gerici sistemi ören Taliban'a karşı savaşmak zorundadır. Çünkü Afgan kadınların da dediği gibi bu gerici sisteme karşı savaşmaktan başka seçenek yoktur. Ancak doğru savaş çizgisiyle -halk savaşı- örgütlenebilmiş bir halk bu gerici düzeni yok edebilir.

TC'NİN TARİKATLARA UYUMLU YAPISI ÜZERİNE (II)

Bir önceki yazımızda tarikatların Türkiye'deki varlığına, eğitim alanındaki gücüne değinilerde bulunmuştuk. Bu yazımızda Türkiye'nin sosyo ekonomik yapısında tarikatların nasıl bir yer kapladığını açmaya çalışacağız.

19. yüzyıldan itibaren şekillenmeye başlayan Türkiye'nin yarı sömürge yarı feodal sosyo ekonomik yapısı emperyalizmle birlikte geri dönülmez bir nitelik kazanmıştır. Yarı sömürge, yarı feodal ülkelerin geçmişine baktığımızda bu ülkelerin ezici bir çoğunluğunun serbest rekabetçi dönemin sömürge savaşlarında ya da devam eden süreçte sömürgeleştirilmiş, sömürge-feodal/yarı feodal toplum olduğunu; emperyalizm döneminde ya doğrudan ulusal kurtuluş savaşlarıyla ya da bu savaşların baskısıyla yarı/yeni sömürge, yarı feodal devletler olduğunu görürüz. Bu ülkelerin egemen sınıfları emperyalizme teslim olmuş veya çıkarlarını emperyalistlerle olan uşaklık anlamında iş birliğinde bulmuşlardır. Emperyalist sermaye ile yerli egemenler arasında emperyalist sermayenin öncelendiği iç içe geçmiş bir ilişki mevcuttur. Bu ülkelerde süreci belirleyen emperyalizm ve yerli iş birlikçilerin iç içe geçmiş birlikteliğidir. Oluşan toplumsal yapı, yani yarı sömürge ve yarı feodal yapı bu birliğin eseridir. Emperyalizm, feodalizm ve komprador-bürokrat kapitalizmle değişik ulus ve inançlardan emekçi Türkiye halkı arasındaki bu çelişki, inişler ve çıkışlar yaşamış, değişimler yaratmış olsa da yüzyıldan fazla bir zamandır varlığını koruyarak bugüne gelmiştir.

TC'nin kuruluşunda emperyalistlerin ve yerli iş birlikçilerinin belirleyiciliği faşist bir ideoloji olan Kemalizm'i ortaya çıkarmıştır. M. Kemal'in söylev ve demeçlerinde sıkça vurguladığı "bilim", bugünün Kemalistlerinin dilinden düşürmediği "laik eğitim", ortak noktası "dinci gericiliğe" karşı aydınlanmacılığın savunusudur. Bu yaklaşım her ne kadar din karşıtı olarak gösterilse de Kemalizm ve laiklik

ilkesi din karşıtı değildir. Günümüzde de Kemalizm'in sistematik yenden üretimi söz konusudur. Nitekim "gericilik" yalnızca dini kapsayan bir kavram değildir.

Kapitalizmin, feodalizme göre ilerici nitelik barındırması bir yana, sosyalizme göre gerici niteliği de içinde barındırır. Diyoruz ki yadsıma-olumlama-yadsıma süreci işlemektedir. İlerici nitelikleri görerek gerici niteliklerle mücadele etmek zorunluluktur. Öyleyse feodalizm ve kapitalizmin iç içe geçmiş olduğu bu toplumsal yapıda meşruluk zemini olmayan yapılanmaların çıkması anlaşıldır.

Bu yapılanmalar devlet içinde yasal olan, bir yere bağlı yapılanmalar de-

ilerici bir nüve barındırmazlar. Tarikatların meşruluklarını buralardan inşa etmeye çalışmasının sebebi, meşruluğu olmamasından kaynaklanır. Meşru değildir; çünkü çağımızda ilerici bir yanı yoktur. Özellikle TC'nin son çeyrek asırlık tarihinde ekonomik-politik olarak devletle tam uyum halindedir. Devlet ekonomik-politik kriz içindeyken onlar da çıban gibi baş verir.

İHALE VE HİBELER

Ekonomik olarak diğer tarikatlardan daha fazla mal varlığına sahip olan Nakşibendiler ve Nurculara sistematik olarak hibe aktarılmaktadır. Vakıflar, şirketler aracılığıyla yapılan bu hibeler kamu malına el konularak, bakanlıklara yani halka ait bütçe-

genelinde görevlendirildi.

Nakşibendi Tarikatı'na bağlı Menziller'den Ferhat Danışman'ın sağlık alanında faaliyet gösteren Techno Health Laboratuvar şirketi, İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'nden daha önce toplam 234 milyon 158 bin TL değerinde 3 ayrı Covid-19 testi ihalesi aldı. Aldığı son ihaleyle birlikte de şirketin Covid-19 testleriyle kazandığı para 382 milyon TL'yi buluyor. Ayrıca Emsey Hastanesi de bu cemaate ait.

Mersin'de, "sosyal ve insani meselelerin çözümüne, toplumun maddi ve manevi gelişmesine katkıda bulunmak" amacıyla yeni bir vakıf kuruldu. Vakfın dağılması durumunda mal ve hakları Erenköy Cemaati'yle bağlantılı olduğu bilinen Aziz Mahmud Hüdayi Vakfı'na devredilecek.

Bunlar yakın tarihte gelişen olan belli başlı devlet yardımları. Peki bu tarikat oluşumları tarikatlar kapatılarak yok edilebilir mi? Öncelikle yukarıda da belirttiğimiz gibi tarikatlar yasal düzlemi olmayan gerici örgütlenmelerdir. Yani onları kapatılamaz; faaliyetlerini "kontrol" altına tutmak, toplumsal yapıya uygun şekillendirmek gibi önlemler alınabilir. Fakat Türkiye'nin sosyo ekonomik

yapısı bu yapılanmaların ortadan kaldırılmasına el vermez. Nasıl ki çete-mafya örgütlenmeleri her dönem varlığını koruyorsa dini yapılanmalar da varlığını koruyacaktır. Kemalistlerin diline pelesenk olan laikliğin yükseleceği bir düzlem yoktur, oluşmamıştır. Öyleyse sorunun özü bize çözümü işaret etmektedir: sistemi yıkmak, yeniyi inşa etmek.

Komünist her zaman ileri olanı arayan, hedefleyendir. Proletaryanın bilimsel ideolojisine yaslanarak gerçeği kavrayalım, halk kitlelerine gerçekleri anlatalım; tarikatların peydahlandığı bu düzeni altüst edelim.

BİTTİ

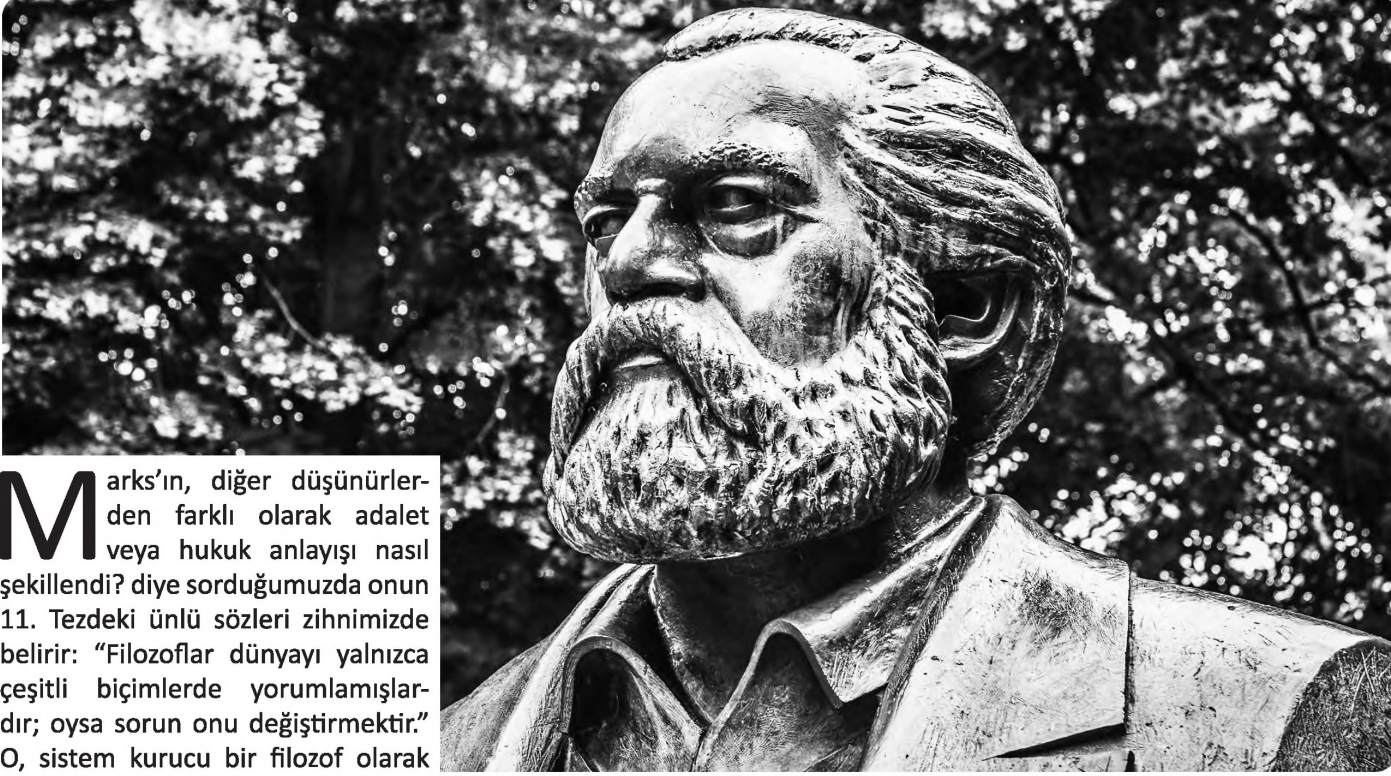

ğildir. Kendi meşruluklarını bu karmaşanın (mevcut sosyo ekonomik yapının) içinde var ederler, konumlanırlar ve toplumsal yapıyı buradan beslemeye devam ederler. Bu türden yapılanmalar burjuva-feodal devlet için bir tehdit olmadığı sürece (bkz. Gülen Cemaati) sisteme ekonomik-sosyal birçok fayda sağlarlar; fakat devlet bürokrasisi içindeki krizler kontrolün kaybedilmesine neden olabilir. Devlet hâkim olmadığı, eksik kaldığı alanlarda tarikatları, çeteleri kullanır. Örneğin eğitim ve sağlık alanında yaşanan krizlerde bu yapılanmalar "yara bandı" işlevi görürler. Yasal düzlemi olmayan tarikatlar vakıf, dernek aracılığıyla devlet organlarına doğrudan bağlanır. Devlet nazarında "sivil toplum kuruluşları" gibi lanse edilen bu yapılanmalar

lerden sağlanıyor. Birkaç örnekle bu hibe ve ihaleleri açıklayalım:

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre kayyum yönetimindeki Van Belediyesi, 11 Kasım tarihinde Kuran alımı için bir ihale düzenledi. Nur Cemaati'ne bağlı Hayrat Vakfı'nın Hayrat Neşriyat Şirketi bu ihaleden 690 bin TL "kazandı." Yine aynı şirket 2015 yılında AKP'li Afyon Sankılı Belediyesinden 62 bin 400 TL, 2019 yılında AKP'li Urfa Büyükşehir Belediyesinden 220 bin TL, 2021 yılında İYİ Parti Samsun İlkadım Belediyesinden 230 bin TL'lik ihale aldı. Aynı vakfın MEB'le yakın ilişkileri olduğu da bilinmektedir. MEB tarafından "Kur'an ve Tercihli Okuma Kursları" ve "Osmanlı Türkçesi" konularında ders verilmesi için ülke

Hukuka Marksizm Bağlamında Bir Yaklaşım: HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ MÜ? ÜSTÜNLERİN HUKUKU MU?

Marks'ın, diğer düşünürlerden farklı olarak adalet veya hukuk anlayışı nasıl şekillendi? diye sordüğümüzde onun 11. Tezdeki ünlü sözleri zihnimizde belirir: "Filozoflar dünyayı yalnızca çeşitli biçimlerde yorumlamışlardır; oysa sorun onu değiştirmektir." O, sistem kurucu bir filozof olarak diğer filozoflardan tamamen ayrılmıştır. Onun hukuka dair görüşleri de bu ayrışmanın özelliklerini taşır. Bu görüşler liberal siyaset felsefesinin kökten ve dolayısıyla kapsamlı eleştirisine dayalıdır. O, diyalektik materyalist yöntemle toplumlar tarihini, üretim ilişkilerini ve yaşadığı dönemi incelemeyi çok önce hukuka dair yorumlarla birlikte özgün görüşler geliştirmiştir. Bu görüşler eleştirel bir içerik kazanıp oluştukları alanın yetersizliğine koşut Marks'ın tarih alanına doğru ilerlemesiyle birlikte hukuk alanı Marksizm biliminin küçük bir parçası olarak kalmıştır. Buna rağmen bu görüşlerin taşıdığı içerik, beslendiği eleştirel öz bugün dahi etkilidir.

Marks'ın hukuk ve adalet kavramları üzerine özel bir teorisi söz konusu değildir. Marks'ın özel olarak hukuka ilişkin bir teorik üretim yapmadığını kimi düşünürler aşılması gereken yabancılaşma olarak değerlendirmişlerdir. Marksizmin buna dair özel bir teori tartışmamış olması esas olarak ideal bir hukuk düzeni yaratmaya dönük liberal çabayı yadsımasıyla ilintilidir. Marksizm bakımından bunu gerektiren bir neden yoktur. Marks'a göre hukuk tartışmaları özünde ideal devlet ve "ideal hukuk" arayışını içeren tüm tartışma ve düşünceler kendi içinde sınıfsal, ideolojik bir duruşu temsil eder ve sınıflar mücadelesinin ideolojik alandaki ifadesidir. Dolayısıyla ideolojik alandaki her konu gibi hukuk da bağımsız dinamiğe sahip bir alan değildir. Marks incelemeleri sırasında bir bilim insanı tutumuyla, idealizmle karşılaştığı her durumda gelişmenin şartı olarak materyalizme yönelmiştir. Aynı tutumu daha

başlangıçta, henüz öğrenciliği zamanında hukukta da göstermiştir.

Kapitalist toplumlarda devlet aygıtında somutlaşan hukuk ve adalet kavramları bu bağlamda devlete hâkim sınıfın egemenliği ile şekillenmiştir. Bu yaklaşım devletin uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarının ve bu sınıfların mücadelesinin bir sonucu olarak ortaya çıktığı, yine devletin varlığını bu uzlaşmazlık üzerinden sürdürdüğü temel görüşüne dayanır.

Dolayısıyla hukuk kavramı da kapitalist toplumlarda egemen olan burjuvazinin elinde biçim kazanacaktır. Bu radikal kopuş kabaca Marks'ın hukuk kavramına yaklaşımını belirleyecektir. Marks böylesi bir çabanın içerisinde olmayı yani bir hukuk sistemi önermeyi bu burjuva liberal yaklaşımın bir ürünü olarak gördüğü için Marksizm'in bu alanda teori önermeyişi bir eksiklik değil bir kopuş olarak değerlendirilebilir.

Marksizmin hukuk teorisi savunmayı reddetmesi H. Collins'e göre, "Marksist bir hukuk teorisi olmadığına sıklıkla işaret edilmiştir. İlk bakışta, bu tuhaf bir iddiadır; çünkü toplumların evriminin genel bir teorisi olarak, hukuk gibi önemli kurumlar üzerine yorum yapmak Marksizmin doğasında vardır. Herkesin kabul edeceği gibi Marksist analizin ana vurgusu bir toplumdaki iktidar örgütlenmelerine ve ekonomik altyapıya yönelir. Bu vurgu, Marks'ın sosyal değişimin kaynağı ve insanın kaderinin gerçekleşmesinin ancak maddi yaşam koşullarından ve insanın bunlara tepki veriş biçimlerinden keşfedilebileceğine ilişkin kavrayışından doğal olarak çıkar. Bundan dolayı hukuk, Marksistler açısından

merkezi bir odak noktası değildir." yaklaşımının bir sonucudur.

Kuşkusuz Marks'ın adalet ve hukuk kavramları onun "dünyayı değiştirme" kudretine sahip fikirlerinden yani Marksizm biliminden ayrı gelişmedi. Marks ve Marksistler burjuvazinin egemen olduğu kapitalist toplumlardaki yaygın liberal görüş olan "hukukun üstünlüğü" anlayışını radikal bir biçimde eleştirirken esas olarak dayandıkları temel çıkış noktası burası oldu. Bu bağlamda Marksizm nedir? sorusu karşımıza çıkar. Marksizm toplumsal tarihin anlamı üzerine yoğunlaşan ve bu temelde değiştirmeye dönük bir teoridir. Marks'ın dünyayı sarsan görüşlerinin kristalize olduğu en önemli eser Komünist Manifesto'da bu çok net karşımıza çıkar. Bu kısa broşür Marksizm'in ana hatlarını ve görüşlerinin özünü içermesi bakımından önemlidir. "Bugüne kadarki tüm toplum tarihi, sınıf mücadeleleri tarihidir." ifadesi Marksizm'in tarihe yaklaşımını belirtiyordu. Marks, bu anlamıyla tarihin gelişimini ve parametrelerini bu sınıfsal çatışıklardan meydana geldiğini ifade ediyordu. Sınıfların oluşmasıyla birlikte gerçekleşen tarihi incelediğimizde sınıf savaşmalarının ve onun özgün kesitleri olan devrimlerin ürünü olduğu gerçeği ile karşılaşırız. Marks bu dönemleri kölecilik, feodal ve kapitalist toplumlar olarak ifade ediyor. Kapitalist toplumun gelişim momentlerini inceleyerek tarihin bu kesitinde insanlığın eşit, adil ve özgür bir toplumsal yaşama erişmesinin yalnızca komünizm ile mümkün olduğunu söyler. Marks bu bağlamda kapitalist toplumlarda sınıfların giderek basitleştirdiğini ve birbirine karşıt iki sınıfa

dönüştüğünü ifade ederken bu toplumsal düzlemde tek devrimci sınıfın proletarya olduğu vurgusunu yapar. Zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan proletarya üretim araçları üzerindeki özel mülkiyete sonra verecek alt üst oluşu gerçekleştirerek önce sosyalizmi inşa edecek sonrasında ise kendisiyle birlikte sınıfları ortadan kaldıracak ve sınıfsız, sömürsüz, eşitliğin olduğu nihai hedef komünizme insanlığı götürebilecek yegâne sınıftır. Bu yegânelik kuşkusuz onun üretim içerisinde aldığı özel konumla da ilgilidir.

Marks, toplumlar tarihinde kapitalizmin sondan bir önceki evre olduğunu belirtir. En ileri toplumsal düzen olarak ifade edilen kapitalizmin aynı zamanda kendi krizini bağrında taşıdığını bu anlamıyla komünizme geçişin zorunlu olduğunu söyler. Bu geçişin belirsiz ve muğlaklığına karşı özne tartışması yürütür. Bu da teorik pratik bir muhtevaya sahip devrimci Marksizm demektir.

Marks'ın hukuk tartışmalarında komünist toplumu işaret etmesi kuşkusuz onun hukuku ve adaleti sınıfsal niteliğiyle değerlendirmesiyle ilişkilidir. Sınıfsal olarak bir sınıfın diğer sınıf karşısında iktisadi, politik, sosyal ve kültürel olarak eşit olmadığı, egemenlik kurduğu bir toplumsal düzende adillik tartışması yürütmek mümkün müdür? İşte Marks'ın adalet tartışmasında önceliğin sınıfların ortadan kaldırılmasına dayandırılması bu bağlamda değerlendirilmelidir. Bu anlamıyla "hukukun üstünlüğü" kavramı Marksistlerce reddedilir. Hukukun üstünlüğü kavramının Marks nezdinde dökümü "üstünlerin hukukudur." Bu ön kabulde hukuk ve adalet kavramlarına yaklaşılmaktadır. Marks'ta egemen ile otonomi arasındaki keskin ayrımın esas nedeni kapitalizm çağında sınıflar arası eşitsizliğin ve ayrımın niteliğidir. İki uzlaşmaz karşıtın ortak bir hukuk sistemi etrafında bir araya gelmesi ve uzlaşık bir biçimde toplumsal yaşamın sürdürülmesi Marks açısından mümkün olarak tanımlanmaz. Hukuk sistemini içeren devletlerin sınıf uzlaşısının yani toplumsal uzlaşının bir sonucu olduğu kavramına da Marksist devlet kuramı net bir ayrım koymaktadır. Thomas Hobbes ve Jean-Jacques Rousseau gibi toplumsal sözleşme kuramının ünlü filozoflarıyla da Marks bu noktada ayrılmaktadır. Liberal teorinin ataları kabul edilen T. Hobbes ve Jean-Jacques Rousseau'nun görüşlerinin aksine Marks'ta sınıfların ortaya çıkmasıyla ve sınıf mücadelesinin

bir ürünü olarak ortaya çıkan devlet, egemen sınıfların hâkimiyetlerinin bir aracı; sınıf mücadelesinde egemen sınıfların en örgütlü gücü ve mekanizmasıdır görüşü hâkimdir. Halkı baskı altında tutmanın bir aygıtı olan devlet; toplumun sınıflara bölünmesi sonucu, güç ve yetkiyi elinde bulunduran bir grup azınlığın, toplumun çoğunluğunu oluşturan ve üreten kesiminin emeğini sövmürmeye başladığı yerde ve zamanda ortaya çıkmıştır anlayışıyla Marks, hukuk sistemini bu bütünlük içerisinde konumlandırır.

Marks'taki hukuk kavramının incelenmesinde esas halkanın neresi olacağı yanıtını kendisinden aktaralım: "Kafamda biriken kuşkuları gidermek için ilk giriştiğim çalışma, Hegelci Hukuk Felsefesini eleştirici bir gözle yeniden gözden geçirmek oldu. Bu çalışmanın girişi, Paris'te, 1844'te yayınlanan Deutsch-Französische Jahrbücher'de çıkmıştır. Araştırmalarım, devlet biçimleri kadar hukuki ilişkilerin de ne kendilerinden ne de iddia edildiği gibi insan zihninin genel evriminden anlaşılacağı, tam tersine, bu ilişkilerin köklerinin, Hegel'in 18. yüzyıl İngiliz ve Fransız düşünürlerinin örneğine uyarak 'sivil toplum' adı altında toplandığı maddi varlık koşullarında buldukları ve sivil toplumun anatomisinin de ekonomi politişin içinde aranması gerektiği sonucuna ulaştı." Marks buradan hareketle ekonomi politişini incelemeye tabi tuttuğunda şu formüle gider: Varlıklarının toplumsal üretiminde, insanlar, aralarında, zorunlu, kendi iradelerine bağlı olmayan belirli ilişkiler kurarlar; bu üretim ilişkileri, onların maddi üretici güçlerinin belirli bir gelişme derecesine tekabül eder. Bu üretim ilişkilerinin tümü, toplumun iktisadi yapısını, belirli toplumsal bilinç şekillerine tekabül eden bir hukuki ve siyasal üst yapının üzerinde yükseldiği somut temeli oluşturur. Maddi hayatın üretim tarzı, genel olarak toplumsal, siyasal ve entelektüel hayat sürecini koşullandırır. İnsanların varlığını belirleyen şey, bilinçleri değildir; tam tersine, onların bilincini belirleyen, toplumsal varlıklarıdır. Gelişmelerinin belirli bir aşamasında toplumun maddi üretici güçleri, o zamana kadar içinde hareket ettikleri mevcut üretim ilişkilerine ya da bunların hukuki ifadesinden başka bir şey olmayan mülkiyet ilişkilerine ters düşerler. Üretici güçlerin gelişmesinin biçimleri olan bu ilişkiler, onların engelleri haline gelirler. O zaman bir toplumsal devrim çağı başlar. İktisadi temeldeki değişme, kocaman üst yapıyı, büyük ya da az bir hızla altüst eder. Bu gibi altüst oluşların incelenmesinde, daima, iktisadi üretim koşullarının maddi altüst oluşu ile ki, bu, bilimsel bakımdan kesin olarak saptanabilir, hukuki, siyasal,

dini, artistik ya da felsefi biçimleri, kısaca, insanların bu çatışmanın bilincine vardıkları ve onu sonuna kadar götürdükleri ideolojik şekilleri ayırt etmek gerekir.

Maddi altyapının üst yapıyı belirliyor oluşu bir üst yapı kavramı olarak hukukun üretici güçlerin egemenliğine dayalı bir kavram olarak açıklanması sonucunu açığa çıkarır. Öyleyse Marks'ın çıkış noktası bu maddi altyapı süreçlerinin incelenmesinde ve değiştirilmesinde yatar. Hukuk bu altyapıdaki eşitsiz durumun uzlaşısına ve korunmasına dayalı bir sistem olarak varlığını sürdürür. "Adalet mülkün temelidir" tanımlamasındaki mülkiyet tanımı Marks'ın bahse konu egemenlik ilişkisinin açık olarak ifadesidir.

Marksizmin hukuk ve adalete dair tanımlarına getirilen en önemli eleştiri kuşkusuz indirgemeciliktir. Bu eleştiri genel olarak Marksizmin özellikle de Ortodoks Marksizme dönük en önemli eleştirilerdendir. Marks'ın hukuku sınıflar arasındaki ilişki ile açıklaması -karşıt iki sınıf olarak burjuvazi ve proletarya- bu noktadaki eleştirilerin ana yönünü oluşturur. Bu eleştiri sahipleri toplumsal örgütlenmede sınıfların ayırımının bu denli keskin olamayacağını hatta belli noktada bağımsız otonomilerin olduğu görüşüne yaslanırlar. Homojen bir yapıda tek tek bireylerin davranışlarının ve çeşitliliğinin getirilen sınıf tanımıyla indirgendini savunurlar. Marks'ın tarihsel materyalizm teorisi bu noktada önemli bir yöntemdir. Marks elindeki bu araçla tarihi incelemeye tabi tutarak onun sınıflar mücadelesinden ibaret olduğu sonucunu çıkarmıştır. Sınıflar mücadelesine de damgasını vuran üretim araçları ve üretici güçler arasındaki çelişkinin kendisi olmuştur. Bunun tarihin katalizörü olduğu gerçeğinden yola çıkarak Marks, ekonomi-politışini incelemiş ve bu yanın tarihin esas unsuru olduğu diğer tüm olguların bunun etrafında şekillendiği sonucuna varmıştır. Dolayısıyla burada incelenen ilişkinin indirgeyicilikten ziyade kapsayıcı ve belirleyici, tayin edici yönü esas alınmıştır.

Marks'ın hukuk tartışmalarında da tayin edici esas sınıf mücadelesidir. Bir eşitsizliğin, ezen-ezilen ilişkisinin içerisinde, -ki bu eşitsizlik birinin diğerini sövmürmesi üzerinden gelişir- üretim araçlarının kendisine sahip sınıftan bağımsız üçüncü tarafsız bir olgu olarak "herkes için hukuk" gibi bir gerçeklik söz konusu mudur?

DDSB işçilerle bir araya geldi

İSTANBUL- Devrimci Demokratik Sendikal Birlik (DDSB) tarafından "Asgari ücret, vergi yükü ve EYT" gündemiyle panel-forum gerçekleştirildi. 25 Aralık Pazar günü Eğitim-Sen Avcılar Şubesi'nde gerçekleştirilen panelde, işçi sınıfını mutlak bir sömürü içerisine hapseden koşullar tartışılarak patronlara ve sendika bürokrasilerine karşı taban örgütlenmeleri vurgusu yapıldı.

Asgari ücret üzerine yapılan sunumda, genel olarak ücret sömürsünün, asgari ücret mantığını taşıdığı ve işçinin "ölmeden yaşayabileceği ve üretebileceği" alt sınırlarda gerçekleştiği belirtilerek asgari ücret belirleme sürecinin en büyük toplu sözleşme anlamı taşıdığı vurgulandı. Enflasyon ve alım gücündeki düşüşler nedeniyle asgari ücretin her geçen dönem açlık sınırına ve hatta onun da altında bir rakama denk düştüğü, toplam ücretlilerin artık yarıdan fazlasının asgari ücret rakamlarında çalıştığı ve asgari ücretin taban ücret olmaktan çıkıp ortalama ücrete dönüştüğü ifade edilen sunumda sendika bürokrasilerinin tutumuna da değinildi. Türk İş başkanının daha görüşmeler başlamadan önce "kırmızı çizgi" olarak ifade ettiği rakam ve ardından 9 bin TL çıkışıyla komisyondan çekilmesinin ve yine asgari ücreti Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklıyor olmasının arka planına değinilen sunumda, bu süreçte işçi sınıfının hiçbir söz hakkının olmadığı; hükümet, patronlar ve sendika bürokrasi aracılığıyla sadece algı operasyonları gerçekleştirildiği belirtildi. Sunumda ayrıca, alım gücü bakımından hızla eriyeceği şimdiden belli olan asgari ücret ve diğer tüm ücretler bakımından yeni sorun ve çelişkilerin baş göstereceği, patronların birçok sektörde işten atma saldırıları gerçekleştirebileceği belirtilerek sınıfın örgütlenme ve mücadele ihtiyacına vurgu yapıldı.

Devletin en önemli gelir kaynaklarından birinin, milyonlarca emekçiden daha maaşı yatmadan kesilen vergiler olduğu belirtilerek zannedildiği gibi zenginden ya da patronlardan daha büyük gelirler elde edilmediği, tam tersine onların birçok yolla vergiden kurtulabildiği vurgulandı. "Asgari ücrette gelir vergisini kaldırdık" deni-

lererek aslında asgari geçim indiriminin de ortadan kaldırıldığı ifade edildiği sunumda, gelir vergisinde adalet yalanıyla asgari ücret üzerinde ücret alan çalışanların yüzde 15 ve yüzde 27'lik dilimlere sokularak yılın ortalarından itibaren ücretlerinden ciddi oranda kesintilere gidildiği aktarıldı. ÖTV, KDV gibi vergilerin de en çok emekçilere zarar verdiği, bu vergiler alınırken sermaye sahipleri ile işçilerin bir tutulduğu belirtilirken bu konuda devlet ve bağlı kuruluşlarının muhasebe oyunları ve yanlış verilerle işçi sınıfı üzerindeki sömürüyü daha da derinleştirdiği ifade edildi. Asgari ücret konusunda olduğu gibi vergi sorununda da meselenin rakamsal bir mücadeleyle sınırlı olmadığı, işçilerin iş yeri bazında ve aynı zamanda tüm ülke nezdinde de örgütlü ve dışı dış bir mücadeleyle haklarını elde etmek zorunda olduğuna dikkat çekildi.

Panel bölümünün son başlığı olan Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) konusunda, dünden bugüne kısaca sorunun ortaya çıkışı aktarılırken 13 milyon emeklinin büyük bölümünün halen çalıştığı ve genç işçiler açısından ise geleceklerini ilgilendirdiği ifade edilerek sorunun işçi sınıfının temel sorunlarından biri olduğu vurgulandı. EYT konusunda yine yaş sınırı getiren bir düzenleme çıkabileceği, devlet ve patronların emekliler ve emekli çalışanlar üzerinde farklı tasarruflarda bulunabileceği belirtilen sunumda, asgari ücretin ve açlık sınırının da çok altında bir maaşla yaşamaya mecbur bırakılan emeklilerin bir anlamda işçi sınıfının en büyük "iş kolu" olduğuna dikkat çekilerek emeklilerin sendikal mücadelesinin önemine değinildi ve sokak çağrısı yapıldı.

Son olarak sendikali, toplu sözleşmeli çalışma koşulları yaratmanın önündeki yığınla engelin, sendikaların birçoğuna renk veren sarı sendikal çizgilerin de tartışıldığı forum bölümünde özellikle fiili-meşru mücadeleye ve sınıfın üretimden gelen gücüne dayalı bir çizgi üzerinde duruldu. Birçok iş kolundan öncü ve ileri işçilerin katılım gösterdiği panele DERİTEKS, Birleşik Emekliler Sendikası, Şeker-İş, İnşaat-İş ve Basın-İş Sendikası'ndan temsilciler de destek verdi.

"KAVGA VE PARTİ VAR OLDUKÇA BEN YAŞAYACAĞIM"

Proletarya Partisinin Merkez Komite Üyesi Polat İyit 15 Ocak 1997'de Bayrampaşa Hapishanesinde şehit düştü. O dönem TKP/ML dava tutsakları tarafından yapılan açıklamada Polat İyit şöyle anılıyordu: "O'nun 20 yıllık onurlu devrimci yaşamında ölüm küçülmüş, ölüm rüsva edilmiştir. Yaşam, Parti'dir. Parti, yaşamdır. Partisiz yaşam ölümdür onun için. Onun için yaşam kavgadır. Kavgasız yaşam ise ölümdür. O 'ben ölmem' diyordu. 'Kavgaya ve Parti var oldukça ben ölmem.' diyordu. 'Dağlar var oldukça, hele medetsiz Munzur var oldukça ben ölmem' diyordu. 'Ben Partime, yoldaşıma, halkıma yüreğim ve beynimle emek verdim. Yüzlerce tohum ektim. Bu tohumlar yeşeriyor, yeşerecek. En güçlüsünü de dağlara, Munzur'a ektim. Bunu hiçbir güç söküp alamayacak, bunu biliyorum. İşte bu yüzden ben ölmem.' Polat İyit yoldaş yaşamı ve ölümlü böyle algıladı, böyle yaşadı."

12 Eylül AFC'sinde hapishanede tutsak olan İyit, henüz çocuk yaşta Partisine ve halka olan bağlılığını ser verip sır vermeyerek kanıtladı. Daha sonraki tutsaklık ve gerilla süreçlerinde de onlarca kez bağlılığını kanıtlayan İyit, hapishanede vücudunu sarıp sarmalayan kanserle mücadele etti. Faşist devlet 20 yıldır teslim alamadığı iradeyi kanser vesilesiyle "yenmeyi" hedefledi. Tedavisi engellenen Polat İyit 33 yaşında, 20 yıllık mücadele yaşamıyla şehit düştü. Polat İyit'in Parti-

ye, halka, MLM bilimine olan bitmek tükenmek bilmeyen inancını görebileceğimiz ve hâlâ tutsaklarına sorunlarına dair güncelliği devam eden bir açıklamasını yayımlıyoruz.

Polat'ın Yoldaşlarına Mesajları:
"Partimiz katliamların hesabını dün olduğu gibi; bugün de yarın da sormaya devam edeceğiz!"

"Ölüm orucu direnişçilerine:

"Dostlar, yoldaşlar;

"Sınıf mücadelesinin keskin ve çetin alanlarından biri olan zindanlarda, mücadeleyi omuzlayıp daha ileri noktalara taşıyarak zaferle taçlandırmak, açıktır ki bedeller ister. Genelde sınıf mücadelesinin tarihine ve özelde zindanların tarihine bakıldığında yaşanan direnişlerde bu rahatlıkla görülebilir.

"Sınıf mücadelesinin daha da keskinleştiği, sürekli krizlerin boyutlanarak sürdüğü, en demokratik hak ve taleplerin şiddetle bastırıldığı, geri ekonomik toplumsal yapılanmalarda zindanlar, muhalefeti bastırmak için toplama kampına dönüştürülmektedir.

"Egemenler, çıkmaz ve çürümüşlük-

tiği teslim alma, kimliksizleştirme, itiraflaştırma ve halktan soyutlama yönündeki saldırılar karşısında karşı saldırılara girişmek bir zorunluluktur. "Bunun için oluşturulan mevzileri korumak, güçlendirmek yeni mevziler elde etmek yönündeki mücadelenin ancak ve ancak dost ve müttefiklerle dayanışmayla olacağı bilince çıkarılıp kavranmalıdır.

"Kazanacağımıza olan ısrar ve inancımızla düşmana son darbeyi vurmak, kızıl bayrağı elden ele taşıyarak düşman mevzilerini ele geçirerek dalgalandırmak başta biz komünist müfrezeler olmak üzere, devrimci demokrat güçlere düşen bir sorumluluktur. Bizi bu denli yenilmez kılan şey nedir? Bizler gücümüzü işçi sınıfının biliminden, MLM'ye olan sarsılmaz inancımızdan almaktayız. Yürüttüğümüz büyük devrimin tarihsel haklılığı, sınıf mücadelesindeki ısrar ve kararlılığımız, Partinin ve emekçi halkımızın kurtuluşu uğruna, ölümüne yatmayı kutsal bir görev olarak önümüze koymaktadır. Sizler bu kavgada silahımızdaki "son" mermi, düşmanı paramparça eden saldırının müfrezelerisiniz. Kavganın doruğunda ölümsüzleştiğinizde, yoldaşlarımızın sizlerden devraldıkları kızıl bayrağı daha da ileri noktalara götüreceğine inancım tamdır, sizlerin de inancı tam olmalıdır.

"7 Haziran, saat 22.16, TKP/ML dava tutsağı Polat İyit"

lerinin bedelini çeşitli milliyetlerden emekçi halkımıza yükleyerek zulüm altında tutmakta, gelişen örgütlü mücadelesini boğmaya çalışmaktadır.

"Dostlar, yoldaşlar;

"İşte sizler düşmana karşı böylesi bir cenkleşmede tutsak düştünüz. Bugün bizleri birbirine yaklaştıran, ölümüne kavgada kenetleyen, düşmanın planlı, boyutlu ve sistemli olarak yönelt-

yürüttüğü Sarıyer Derbent ve çevre mahalle emekçileri tarafından çok sevilen bir devrimciydi. O dönemler yaygın olan gecekondu yapımı ve halkla yardımlaşmada diğer yoldaşlarına örnek oluyordu. Bilmediği konularda asla ukalalığa kaçmaz öğrenmeye çalışırdı. Bildiklerini ise yoldaşlarına ve halka aktarmaya önem verirdi. Ailesinin kendisini Almanya'ya götürmek istemesine sıcak bakmayarak ülkedeki mücadeleye katkı sunmak istedi.

Atilla Özkan: 1957 Kayseri doğumlu olan Atilla Özkan, Zeytinburnu ve Kazlıçeşme'de birçok fabrikada üretime katıldı. Yürüttüğü mücadele sonucu kısa sürede düşmanın baş hedefi haline gelen Özkan'ın kaldığı ev bir ihbar sonucu düşman güçleriyle sarıldı, evde bulunanlar Proletarya Partisi'nin direnme geleneğini yaşatarak son mermisine kadar çatıştılar. Yaralı olarak ele geçirilen Özkan, hastaneye kaldırılmayarak ölüme terk edildi. Ardıllarına direnç sloganlarını haykırarak şehit düştü.

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Mevlüt Çınar: Proletarya Partisi'ne bağlı Halk Ordusu savaşçısı olan Çınar 9 Ocak 1980'de İstanbul'da ölümsüzleşti.

Necdet Oynargül: 1982 yılının Ocak ayında MİT'ten Ahmet Öztürk'ün cezalandırılmasının ardından düzenlenen bir operasyonda aynı alanda faaliyet yürüttüğü birkaç yoldaşıyla birlikte tutsak düştü. Proletarya Partisi üyesi olan Necdet Oynargül, işkencede sonuna kadar direnip cellatlarını çaresiz bırakınca İstanbul'un Çağlayan semtinde bir gecekondu evine götürülerek orada kurşunlanarak katledildi.

Artvin-Borçka Şehitleri: Kış için barınak hazırlıkları yapan Halk Ordusu gerillaları, Nilüfer Atav'ın nöbette olduğu bir gün düşmanın yoğun kuşatmasını fark edip çatışmaya başladı, düşman geri püskürtüldü. Gerilla birliği çatışma bölgesini terk ederken Nilüfer Atav ve Adem Asal birlikten ayrı düştüler. Gerilla birliğiyle ilişkiye geçmek için tüm olanaklarını kullandılar; fakat 3 Ocak 1994 tarihinde Artvin'in Uğur köyünde düşmanla tekrar karşılaştılar. Çıkan çatışmada Nilüfer Atav ölümsüzleşirken Adem Asal yaralı olarak tutsak düştü ve 9 Ocak 1994 tarihinde işkencede katledildi.

Haydar Doğan: Proletarya Partisi ile-

ri militanı olan Haydar Doğan, Ulaş Bardakçı'nın katili Habip Gür'ün cezalandırılması sırasında 10 Ocak 1991 tarihinde İstanbul'da çıkan çatışmada şehit düştü.

Ali Sağcan: 1962 Uşak Banaz Hatipler köyünde dünyaya gelen Ali Sağcan, Proletarya Partisi militanıydı. 15 Ocak 1980'de Uşak'ta MİT tarafından işkencede katledildi.

Mehmet Günalp: 1960 yılında Erzincan Refahiye'de dünyaya geldi. İstanbul'da Yıldız Teknik Üniversitesinde okurken devrimci düşüncelerle tanıştı. Proletarya Partisi ile ilişki kuran Mehmet Günalp, 16 Ocak 1980'de İstanbul Şişli'de faşistler tarafından katledildiğinde Proletarya Partisi ileri militanıydı.

Mehmet Sabri Karahan: Ocak 1980'de İstanbul Şişli'de yolculuk etmek için bindiği minibüs içinde kafasından kurşunlanarak faşistler tarafından katledildi. Parti taraftarı olan Sabri Karahan, mütevazı ve faaliyet

yonu olmasına rağmen, 10 yıla kadar hapis cezası öngören silahlı şiddet ile suçlandı ve 12 Aralık'ta mahkemeye çıkarılmadan serbest bırakıldı, silah taşıma yasağı konuldu. Fransız polisi şu ana kadar, zanlının Fransa'da alım satımı sıkı bir şekilde denetlenen ateşli silahı nasıl ve nereden edindiğine dair herhangi bir bilgi vermedi. Fransız yetkililer William M.'nin bu cinayeti nasıl işlediğine dair ayrıntıların kamuoyu tarafından bilinmesini engellemeye kararlı görünüyorlar. 27 Aralık'ta yapılan ön duruşmada, William M.'ye hassas akıl sağlığı nedeniyle kamuya kapalı bir şekilde yargılanması teklif edildi. Avukatları da kabul etti. Savcılık, önce saldırganın gözaltı süresinin 24 saat daha uzatıldığını daha sonra ise sağlık gerekçeleriyle

gözaltı kararını kaldırdığını açıkladı. Duruma ilişkin yapılan açıklamada, saldırganın Paris Emniyet Müdürlüğü Psikiyatri Hastanesi'ne kaldırıldığını bildirerek olaya ilişkin soruşturmanın yürütüldüğünü açıkladı. Fakat dünya kamuoyunda oluşan tepkiler sonrası emniyete bağlı klinikte saldırganın gözaltına alınmaya uygun olduğuna karar verildi ve yeniden gözaltına alındı.

Milliyetçiliği bir hastalık olarak göstermek egemen sınıfların çokça uyguladığı bir yöntemdir. Böylece esas olgu görünmez olur. Esas milliyetçiliğin bizzat sistem eliyle inşa edilebilen bir anlayış olduğudur. Milliyetçilik işçi ve emekçileri bölmeye, dünya halkları üzerindeki baskı ve sömürü-

yü arttırmaya hizmet eden, sistemin önemli bileşenlerinden biridir. Milliyetçilik bilinçli ve iradi olarak tercih edilen tehlikeli bir ideolojidir. Hastalık olarak lanse etmek onu masumlaştırmak demektir. Emperyalistler arası çelişkileri, o dönemki en gerici tekelin temsilcisi olduğu gerçeğini yok sayıp İkinci Paylaşım Savaşını Hitler'in psikopat kişiliği ile açıklama çabası buna verilecek en güzel örneklerdendir. Milliyetçiliğin tedavisi olmaz, cezai yaptırım gerekir. Fransız kurumları da kendilerinden bekleneni yaparak neredeyse saldırganı psikolojik hasta olarak sınıflandıracak, cezai ehliyeti yoktur diye serbest bırakacaktı. Ama tepkiler geri adım attırdı.

Yaşanan gelişmeler ve Fransız yetkililerden gelen açıklamalar akıllara 9 Ocak 2013'te yine Paris'te Kürt Enformasyon Bürosu'na yapılan saldırıyı getirdi. O saldırıda yurtsever Kürt kadınlar Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez Ömer Güney isimli tetikçi tarafından katledilmişti. Ancak yaşanan katliamın ardından Ömer Güney hakkında 2013 yılında "cinayet" suçundan soruşturma dosyası açıldı. 2013'te yaşanan suikastla ilgili soruşturma Mayıs 2015'te tamamlandı; Fakat dava aşamasına geçilemedi. Davanın "terör örgütüyle ilişkili suikast" suçlamasıyla 23 Ocak 2017'de görülmesi planlanırken Güney 17 Aralık 2016'da hapisnede esrarengiz bir şekilde öldü.

Güney'in MİT ile çalıştığını gösteren birçok delil olmasına rağmen görmezden gelindi. Hapishanedeyken ziyaretçileriyle yaptığı görüşmelerin sesli kayda alınması, onun Almanya ve Belçika'daki MİT ajanlarıyla sıkı ilişkiler içinde olduğunu ortaya çıkardı ama olayın arka planının aydınlatılması için bir adım atılmadı. Soruşturmalara ancak 2019'da devam edildi, şu ana kadar sonuç alınamadı.

23 Aralık Paris Katliamı, 9 Ocak 2013 Paris Katliamı'nın devamıdır. Faşist TC'nin bu son katliamda ilgisinin olmadığını düşünmek saflik olacaktır. Zira Evin Goyi'nin özel olarak hedef alınması, faşizmin Kürtlere ve örgütlü yapısına dair düşmanlığıyla örtüşmektedir. Fransız emperyalistlerinin yürüyen kirli pazarlıklarla bu türden katliamların önünü açtığı bir gerçektir. Fransız emperyalistleri TC ile daha güçlü köprüler kurmayı kendi sınırları içinde Kürt katliamlarına yol açmaya kadar götürebilmektedir. Elbette ki TC'nin uşaklık ettiği emperyalistler ve onların devletleri tüm kurumlarını harekete geçirerek gerçeklerin üze-

rini örtmeye çalışacaklardır. "Paris'in kalbine yapılan menfur saldırıyı" kınayan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un hükümeti, 2021 yılında Le Pen'in desteğiyle Fransa'daki 8 milyon Müslüman'a karşı ayrımcılığı yasalaştıran "ayrılıkçılık karşıtı" bir yasa tasarısını geçirdi. Macron ayrıca 2014'ten bu yana Akdeniz'de 25 binden fazla kişinin boğulmasına yol açan acımasız bir göçmen karşıtı politikayı uygulama konusunda AB ile birlikte çalıştı. Bu bağlamda Fransız egemenlerinin göçmen karşıtı politikaları kamuoyu nezdinde bu tür katliamları tolere etme olanağını da onlara sunmaktadır.

Silahlı saldırının ardından Fransız devletinin yabancı düşmanlığını sürrekli teşvik etmesine karşı duyulan öfke, Kürtler ve diğer göçmen gruplar tarafından Paris'in merkezinde düzenlenen ve hükümetin kendilerini aşırı sağcı saldırılardan koruyamamasının protesto edildiği büyük gösterilerle patlak verdi. Fransız yargısının ve kurumlarının gerçekleri karartma çabasına ve manipülasyonlara inanan ve adaletin yerine getirilmesini isteyen protestocular caddeleri doldurdu. Saldırının gerçekleştiği Kürt Kültür Merkezi'ne ulaşmalarını engellemeye çalışan Fransız polisi tarafından göz yaşartıcı gaz ve coplarla şiddetli bir saldırıya uğradı, gözaltılar yaşandı.

Yapılan çağrılar üzerine Avrupa ve Kürdistan'ın dört parçasında da katliamı kınayan açıklama ve yürüyüşler gerçekleştirildi. İsviçre'nin Cenevre, Zürih, Basel, Locarno, St Gallen, Solt-hurn, Luzern; Almanya'nın Stuttgart, Hannover, Nürnberg; İsveç'in Stockholm; Yunanistan'ın Atina; Avusturya'nın Tirol; Fransa'nın Paris, Bordeaux ve Grenoble ve dünyanın daha birçok kentlerinde on binlerce kişi katliamı protesto etti. Yine Qamişlo, Şehba Kantonu'na bağlı Ehdas, Kobanê, Tıl Koçer ve Amude'nin yanı sıra Halep, Mexmur Mülteci Kampı ve Amed başta olmak üzere birçok kentte protesto eylemleri düzenlendi. Yaşanan katliamla kitlelerin büyük bir öfke ile sokakları doldurduğu görülmüştür.

Her daim TC devleti ile Avrupalı emperyalist devletler arasında kirli pazarlıklar yapılmaktadır. Pazarlıkların konusu Kürtler, komünistler ve devrimcilerdir. Katliamlar, saldırılar, tutuklamalar ve cezalar ne Kürt ulusunun direnişini ne de sosyalist ve devrimcilerin mücadelesini kırabilmiştir. Kıramayacaktır da!

PARİS KATLIAMI, FRANSIZ EMPERYALİSTLERİ VE FAŞİST TC'NİN ORTAKLIĞIDIR!

2 3 Aralık günü saat 11.00 sularında, Paris'in merkezindeki d'Enghien Caddesindeki Ahmet Kaya Kültür Merkezi'ne silahlı saldırı gerçekleşti. Saldırıda üç kişi katledilirken beş kişi de yaralandı. KCK Yürütme Konseyi Üyesi Emine Kara'nın (Evin Goyi) yanında Mîr Perwer (Mehmet Şirin Aydın) ve Abdurrahman Kızıl bu alçakça saldırıda katledildi. Saldırının hemen ardından polis dernek çevresini çembere alırken kimsenin bölgeye girmesine izin vermedi. Saldırgan daha sonra yine Kürtlere ait bir lokanta ve kuaför sa-

lonuna da saldırı gerçekleştirirken kuaför salonunda bulunanlar tarafından yakalandı. Ancak Fransız polisi, failin kendisi tarafından yakalandığı yalan haberini, olayın adli bir durum olduğunu, saatler sonra ise saldırganın isminin William M. olduğunu açıkladı.

Saldırganın, KCK Yürütme Konseyi Üyesi Emine Kara'nın başına yakın mesafeden ateş açması ve Kara'nın yaşamını yitirip yitirmediğini kontrol etmesi, asıl hedefin Kara olduğu yönündeki şüpheyi neredeyse doğrulamakta. Yabancıların yoğun olduğu,

rastgele seçilen bir mekana yapılan bir saldırıdan ziyade, burada söz konusu olan, hedefin net olarak belirlendiği, planlı, örgütlü bir saldırı olduğudur. Saldırıdan saatler sonra Fransa İçişleri Bakanı Gerald Darmanin, saldırganın özellikle Kürt toplumu hedef aldığından emin olmadıklarını, daha ziyade "genel olarak yabancıları hedef aldığı" söyledi. Fransız polisi, saldırgan ile Fransa'daki ya da diğer yerlerdeki faşist hareketler arasında bir bağlantı olmadığını iddia etti. Resmi açıklamalar saldırganı, yabancılarla karşı açıklanamayan bir nefreti olan

ve defalarca polisin elinden kaçan münferit bir "ırkçı akıl hastası" olarak sundu.

Oysaki fail William M., polis tarafından iyi tanınıyordu ve sadece bir yıl önce sığınmacılara yönelik başarısız bir saldırıdan sonra tutuklu yargılandığı davadan yeni tahliye edilmişti. 8 Aralık 2021'de Paris'in Bercy Park'ında "göçmenlere ölüm!" diye bağırarak kılıçla bir sığınmacı kampına saldırmış, bir çocuk ve bir yetişkini yaralamıştı. William M., 2021 saldırısında açıkça "milliyetçi" bir motivasyonun devamı 23. sayfadadır

yazının devamı 23. sayfadadır

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

[yenedemokrasi1](#)

[ydemokrasi11](#)

yenedemokrasiyazari@gmail.com

[yenedemokrasi](#)

[yenedemokrasi31.net](#)

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasiyazari@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20